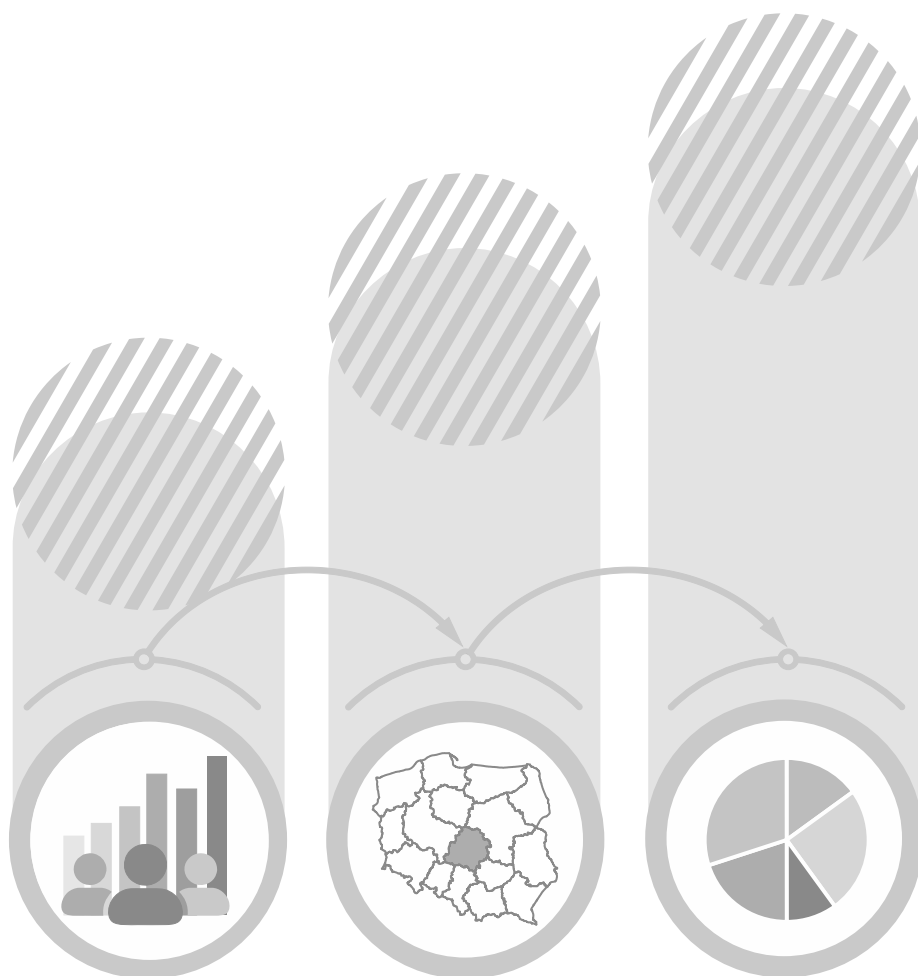

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of Łódzkie voivodship in 2018

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego w 2018 r.

Report on the socio-economic situation of łódzkie voivodship in 2018

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2019

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi. Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź. Łódzkie Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Teresa Binio, Izabela Kaleta, Włodzimierz Janek, Aleksandra Krupińska, Jolanta Maniewska, Aneta Matysiak

Kierujący

Supervisor

Katarzyna Szkopiecka

Prace redakcyjne

Editorial work

Aleksandra Krupińska

Tłumaczenie

Translation

Aleksandra Krupińska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Anna Buczek-Toboła

Aleksandra Krupińska

ISSN 2084-7041

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<http://lodz.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu kolejną edycję „Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego”. Wydawnictwo to, jedno z regionalnych opracowań analitycznych, prezentuje najnowsze dane statystyczne dotyczące istotnych zjawisk społecznych i gospodarczych w 2018 r.

Niniejsze opracowanie składa się z części analitycznej i tabelarycznej, które zawierają zestaw informacji charakteryzujących takie aspekty życia społeczno-gospodarczego regionu, jak: stan i struktura ludności, rynek pracy, wynagrodzenia, emerytury i renty, ceny, rolnictwo, produkcja sprzedana przemysłu i budownictwa, budownictwo mieszkaniowe, rynek wewnętrzny, wyniki finansowe i nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw.

Komentarz analityczny podsumowuje bieżące dane statystyczne i prezentuje je w ujęciu dynamicznym od 2010 r. oraz w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju, a także w układzie przestrzennym – w podziale na powiaty oraz na tle innych województw. Opracowanie wzbogacono ilustracją graficzną w postaci wykresów i kartogramów.

Część tabelaryczna, która stanowi uzupełnienie publikacji, zawiera wybrane dane o województwie łódzkim na przestrzeni lat 2005-2018 oraz informacje o charakterze bieżącym – prezentowane według miesięcy w dwóch ostatnich latach.

Sposób prezentacji danych, przyjęty przez wszystkie urzędy statystyczne w kraju, pozwala na analizę poziomu zróżnicowania regionalnego podstawowych wskaźników.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Łódź, maj 2019 r.

Preface

Statistical Office in Łódź presents the next edition of "Report on socio-economic situation of the łódzkie voivodship". The publication is included in the analytical system of regional studies and provides the latest statistical data concerning significant phenomena in social and economic spheres in 2018.

This publication contains analytical and tabular part, which comprise a set of information on such aspects of socio-economic life of the region as: size and structure of population, labour market, wages and salaries, pensions, prices, agriculture, sold production of industry and construction, housing construction, internal market, financial results and investment outlays of enterprises.

The study summarises the most recent data, analyses the changes as compared to 2010, presents the voivodship values in relation to the national aggregates and on the background of other voivodships as well as broken down by powiat. The analysis is enriched by graphs and cartograms.

A set of tables, supplementing the publication, contains selected statistical information on the łódzkie voivodship for years 2005-2018 and monthly data presented for the last two years.

Selection and presentation of the data, adopted by all statistical offices, so common for all the voivodships, enables cross-country comparisons of basic indicators and regional diversity analyses.

Director
of the Statistical Office
in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Łódź, May 2019

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
<i>Preface</i>	
Województwo łódzkie na tle kraju	12
<i>Łódzkie voivodship on the background of the country</i>	
Województwo łódzkie na tle pozostałych województw	14
<i>Łódzkie voivodship on the background of the other voivodships</i>	
Podział i powierzchnia województwa łódzkiego.....	17
<i>Division and area of Łódzkie voivodship</i>	
Ludność	18
<i>Population</i>	
Rynek pracy.....	25
<i>Labour market</i>	
Wynagrodzenia.....	41
<i>Wages and salaries</i>	
Świadczenia społeczne.....	44
<i>Social benefits</i>	
Ceny	49
<i>Prices</i>	
Rolnictwo	56
<i>Agriculture</i>	
Przemysł	68
<i>Industry</i>	
Budownictwo	73
<i>Construction</i>	
Budownictwo mieszkaniowe.....	77
<i>Dwellings</i>	

Rynek wewnętrzny	85
<i>Internal market</i>	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych.....	88
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	
Nakłady inwestycyjne	92
<i>Investment outlays</i>	
Aneks	99
<i>Appendix</i>	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0) (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i> zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak #	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych <i>data revised</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
mld bn	miliard <i>billion</i>
zł PLN	złoty <i>zloty</i>
szt. pcs	sztuka <i>piece</i>
kg	kilogram <i>kilogramme</i>
l .	litr <i>litre</i>
hl .	hektolitr <i>hectolitre</i>
t	tona <i>tonne</i>
dt	decytona <i>decitonne</i>
p. proc. pp	punkt procentowy <i>percentage point</i>

Synteza

- W województwie łódzkim od kilkunastu lat obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności. W 2018 r. liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się o 0,4%, do poziomu 2466,3 tys. osób. Kolejny rok z rzędu odnotowano ujemny przyrost naturalny. Utrzymał się również ujemny bilans migracyjny, który wyniósł -1,9 tys. osób (wobec -1,8 tys. w 2017 r.). Liczba zawartych w 2018 r. małżeństw była wyższa niż przed rokiem o 0,1%.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, w województwie łódzkim w 2018 r., ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem o 3,1% i wyniosło 353,8 tys. osób. Na poprawę sytuacji w ostatnim roku istotny wpływ miał wzrost przeciętnego zatrudnienia w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia, administrowanie i działalność wspierająca, informacja i komunikacja, transport i gospodarka magazynowa, oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych.
- W 2018 r., piąty rok z rzędu, w województwie łódzkim odnotowano spadek liczby bezrobotnych (o 9,1% wobec spadku o 20,2% w 2017 r.).

W skali całego kraju liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy zmalała o 10,4% (w 2017 r. spadek wyniósł 19,0%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec 2018 r. wyniosła w województwie łódzkim 6,1% i była o 0,6 p. proc. niższa niż przed rokiem. Spadek stopy bezrobocia odnotowano prawie we wszystkich powiatach.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego w IV kwartale wskazują, że liczba aktywnych zawodowo w województwie łódzkim zmniejszyły się w skali roku - o 1,8%, wzrosła natomiast (o 0,5%) liczba biernych zawodowo. Wskaźnik zatrudnienia uległ obniżeniu o 0,6 p. proc., a stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie sprzed roku. Zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

- Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r., (4419,28 zł), był wyższy niż przed rokiem i wyniósł 7,7% (wobec wzrostu o 6,1% w 2017 r.). W stosunku do 2017 r. wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy (wśród analizowanych sekcji) odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej.

Zmniejszył się średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez jednego zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw, ale wzrosło przeciętne wynagrodzenie za godzinę pracy.

- Wyższa niż przed rokiem była dynamika przeciętnych miesięcznych świadczeń emerytalno-rentowych. Przeciętne miesięczne świadczenie wypłacane przez ZUS wyniosło 2014,36 zł i było o 4,5% wyższe niż przed rokiem, a pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1215,54 zł i zwiększyło się w ciągu roku o 2,4%.

W 2018 r. średnia liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia była wyższa niż rok wcześniej. Wzrosła liczba świadczeniobiorców ZUS (do 533,1 tys.), natomiast zmniejszyła się zbiorowość rolników indywidualnych (do 99,4 tys.).

- Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r. wyniósł 1,5%. Najwyższy wzrost cen odnotowano w grupach: transport (o 5,0%), żywność i napoje bezalkoholowe (o 2,4%) oraz mieszkanie (o 2,3%). Spadek cen w ujęciu rocznym wystąpił jedynie w grupie odzież i obuwie (o 3,9%).
- W województwie łódzkim w końcu 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zmalało pogłowie świń, zwiększyła się natomiast liczebność stada bydła ogółem. Utrzymuje się zainteresowanie rolników hodowlą zwierząt gospodarskich. Korzystne ceny żywca wołowego, zarówno w skupie jak i na targowiskach, sprzyjały rozwojowi również tego kierunku produkcji.

W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie łódzkim odnotowano wzrost notowanych cen produktów rolnych zarówno w skupie jak i na targowiskach (za wyjątkiem cen żywca wieprzowego i mleka krowiego, które były niższe niż w roku 2017).

W 2018 roku producenci rolni z terenu województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu zarówno pszenicy jak i żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była niższa niż rok wcześniej. Wzrosła również ilość skupionego mleka krowiego.

- Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r. osiągnęła wartość 83019,1 mln zł (w cenach bieżących) i była o 1,2% (w cenach stałych) wyższa niż w 2017 r. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie łódzkim ukształtowało się na poziomie 177,4 tys. osób i było o 1,6% wyższe niż w roku poprzednim.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła 467,9 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 0,4% niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem.

- Produkcja budowlana w 2018 r., była wyższa niż w 2017 r. o 14,6% i osiągnęła poziom 9173,6 mln zł. Wyższa niż przed rokiem była również produkcja budowlano-montażowa realizowana przez przedsiębiorstwa budowlane w województwa łódzkiego, a jej udział w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem wyniósł 48,4%. Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszył wzrost wydajności pracy w tej sekcji (o 10,7%), przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 3,5%).
- W 2018 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 7,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Wzrosła również liczba rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych, jak i mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (odpowiednio o 7,3% i 15,4%).
- Wartość sprzedaży detalicznej ogółem w województwie łódzkim była o 8,0% wyższa niż w roku 2017. Znaczący wzrost odnotowały przedsiębiorstwa z grup: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 27,8%) oraz „meble, RTV, AGD” (o 15,0%). Zwiększyła się również wartość sprzedaży hurtowej towarów w jednostkach handlowych – o 9,8%.
- Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2018 r. były mniej korzystne niż uzyskane rok wcześniej. Zwiększył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, ale ich udział w przychodach ogółem uległ obniżeniu. Tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności nie przewyższało tempa wzrostu kosztów ich uzyskania, co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu wskaźnika poziomu kosztów. Niższe były również wskaźniki płynności finansowej.
- W 2018 r. odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa w województwie łódzkim (o 12,7%). O wzroście zadecydowało znaczące zwiększenie nakładów na zakup środków transportu oraz maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi. W porównaniu z 2017 r. spadła liczba inwestycji nowo rozpoczętych, ale wyższa była ich wartość kosztorysowa.

Executive summary

- Over the last years consecutive decline in population of the voivodship was observed. In 2018 the population of voivodship decreased by 0.4% and amounted to 2446.3 thousand people. It was another year in a row, when deepening negative population growth was noted. Negative net migration rate is still observed and in 2018 it amounted to -1.9 thousand persons in comparison with -1.8 thousand in 2017. Number of marriages contracted in 2018 increased by 0.1% as compared to the previous year.
- In 2018, the average paid employment in the enterprise sector in Łódzkie Voivodship amounted to the level of 353.8 thousand persons, i.e. by 3.1% higher than in 2017. The improvement of the situation in the last year was substantially influenced by the increase of average paid employment in the following sections: accommodation and catering, administrative and support service activities, information and communication, transportation and storage as well as trade; repair of motor vehicles.
- In 2018, the fifth year running, the number of unemployed persons registered in labour offices dropped down (by 9.1% in comparison with 20.2% in 2017). The similar situation was observed in the whole country, but the decrease rate was lower in Poland and amounted to 10.4% (against 19.0% in 2017).

The registered unemployment rate at the end of December 2018 amounted to 6.1%, i.e. by 0.6 pp less than in 2017. In 2018 the decline in unemployment rate occurred almost for all powiats.

Results of the Labour Force Survey (LFS) conducted in 4th quarter indicate that number of economically active persons has decreased during a year - by 1.8%, but number of economically inactive persons increased by 0.5%. The employment rate was lower than in previous year by 0.6 pp and the unemployment rate was on the same level as in 2017. Economic dependency ratio (defined as a number of economically in-active and unemployed persons per 100 persons employed) has increased.

- The average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2018 amounted to 4419.28 PLN and were by 7.7 % higher than a year before (in comparison with the growth of 6.1% in 2017). Compared to 2017, an increase was recorded in every sections of the enterprise sector, of which the highest had placed in administrative and support service activities.

Average time worked in enterprise sector per one employee decreased but the average wages and salaries per hour increased.

- Higher dynamics of an average monthly gross retirement pay and pension was recorded, as compared with the previous year. The average monthly nominal gross retirement pay and pension from non-agricultural social security system (Social Insurance Institution) in 2018 amounted to 2014,36 PLN and was by 4.5% higher than in 2017. The average monthly nominal gross retirement pay and pension of individual farmers reached the level of 1215,54 PLN and it has increased in comparison to the previous year by 2.4%.

In 2018, the average number of retirees and pensioners was at the higher level than noted in 2017. Population of farmers (99.4 thousand) were smaller than noted a year before, but the number of persons receiving benefits from Social Insurance Institution was higher (533.1 thousand).

- Annual average prices of consumer goods and services increase in 2018 in relation to previous year (by 1.5%). A increase in prices concerned the group of: transport (by 5.0%), food and non-alcoholic beverages (by 2.4%), and dwelling (by 2.3%). Decrease was noted only in group of goods and services associated with clothing and footwear (by 3.9%).
- In the Łódzkie Voivodship at the end of 2018, as compared to the previous year, the total herd of cattle increased, but the number of pigs decreased. There is still an interest in livestock farming. Favorable prices of beef, both in purchasing and at marketplaces, they favored the development of this production direction.

In 2018, compared to the previous year, the Łódzkie Voivodship recorded an increase in the prices of agricultural products both in purchasing and marketplaces (except for prices of cattle and cow's milk, which were lower than in 2017).

In 2018 agricultural producers from the Łódzkie Voivodship sold in the purchase of less than a year ago cereal grains (fall in both wheat and rye). The volume of procurement of animals for slaughter was lower than in the previous year. The amount of concentrated cow's milk increased

- *Sold production of industry in 2018 reached the level of 83019.1 million PLN (in current prices) and it was by 1.2% higher (in constant prices) than in previous year. In 2018 average paid employment in industry in Łódzkie Voivodship has increased by 1.6% and reached the level of 177.4 thousand.*

Labour productivity in industry, measured by sold production per one paid employee amounted to 467.9 thousand PLN (in current prices) and was by 0.4% lower (in constant process) than in the previous year.

- *In 2018 sold production of construction reached the level of 9173.6 million PLN and was by 14.6% higher than a year before. Construction and assembly production realized by construction enterprises of Łódzkie Voivodship was higher than in 2017, its share in total sold production of construction amounted 48.4%. A increase in labour productivity in construction (by 10.7%) resulted from a increase of the sold production and higher average employment (by 3.5%).*
- *In residential construction in 2018, the number of dwellings completed was by 7.7% more than a year before. Moreover increase was recorded in the number of dwellings which construction has begun as well as in number of dwellings for which permits have been granted (respectively 7.3% and 15.4%).*
- *The value of total retail sales in Łódzkie Voivodship was by 8.0% higher than in the previous year. The substantial increase in sales was recorded in entities sealing solid, liquid and gaseous fuels (by 27.8%) as well as furniture, radio, TV and household appliances (by 15.0%). Wholesale in trade enterprises in 2018 was by 9.8% higher than a year before.*
- *In 2018 financial results of non-financial enterprises were lower than the ones obtained the year before. The share of enterprises reporting net profit in the total number of surveyed enterprises was higher than in 2017, but share of revenues obtained by those enterprises in revenues from total activity of surveyed enterprises was lower than a yera before. An increase in revenues from total activity was lower than the costs of obtaining them, which resulted in the cost level indicator's reduced. The profitability rate has decreased.*
- *In 2018 a increase was recorded in total investment outlays of the surveyed enterprises in Łódzkie Voivodship (by 12.7%). Outlays on transport equipment as well as machinery, technical equipment and tools were higher than in 2017. Compared to 2017, the number of newly launched investments decreased, but their cost estimate increased.*

Województwo łódzkie na tle kraju

Łódzkie voivodship on the background of the country

Tabela 1. Wybrane dane w 2018 r.
Table 1. Selected data in 2018

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Łódzkie
Liczba ludności na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	135
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,68	-3,47
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	0,09	-0,75
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % Activity rate on the LFS ^a basis in %	56,3	57,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % Employment rate on LFS ^a basis in %	54,2	55,1
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % Unemployment rate on LFS ^a basis in %	3,8	4,4
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in PLN	4852,29	4419,28
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wypłacana przez ZUS w zł Average monthly retirement pay and pension from the non-agricultural social security system paid by the Social Insurance Institution in PLN	2161,65	2014,36
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly retirement pay and pension of farmers in PLN	1226,85	1215,54
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100) Price index of consumer goods and services (previous year=100)	101,6	101,5
Obsada bydła ^b na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle ^b per 100 ha of agricultural land in heads	42,3	47,9
Obsada trzody chlewnej ^b na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs ^b per 100 ha of agricultural land in heads	80,6	120,9
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per 1 employee in industry in PLN	536772	467872
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per 1 employee in construction in PLN	587695	503713

a Przeciętne w roku. b Stan w czerwcu.
a Annual averages. b As of June.

Tabela 1. Wybrane dane w 2018 r. (dok.)
 Table 1. Selected data in 2018 (cont.)

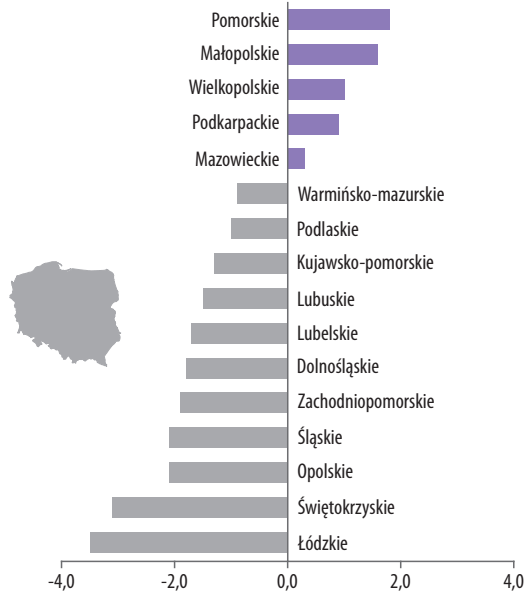
Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Łódzkie
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	4,8	3,3
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Entities of the national economy in the REGON register (as of 31 XII): per 10 thousand population</i>	1136	1004
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation (as of 31 XII) per 10 thousand population</i>	19	11
Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of the number of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	80,8	79,7
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicators in non-financial enterprises in %</i>	95,5	95,2
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni=100; ceny bieżące) w % <i>Indices of investment outlays in enterprises (previous year=100; current prices) in %</i>	112,5	112,7
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2016 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2016 in PLN</i>	48432	45199

Województwo łódzkie na tle pozostałych województw

Łódzkie voivodship on the background of the other voivodships

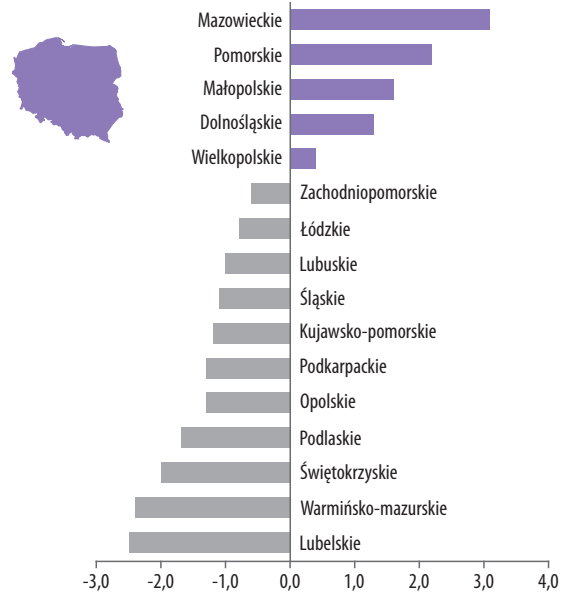
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 1. Natural increase per 1000 population

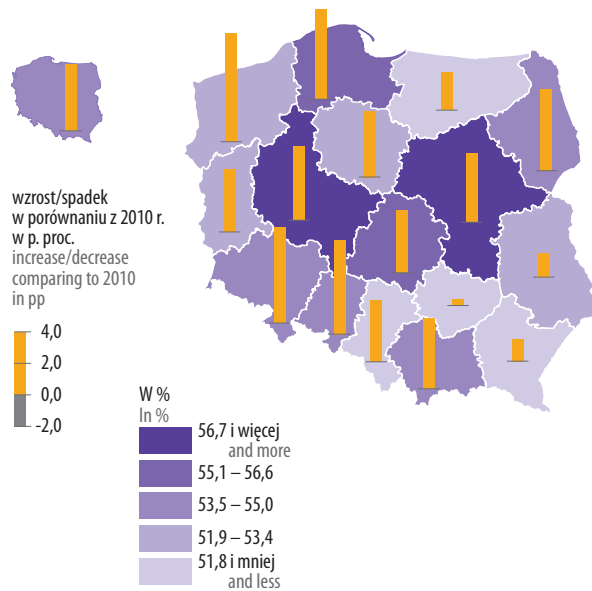
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności

Chart 2. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

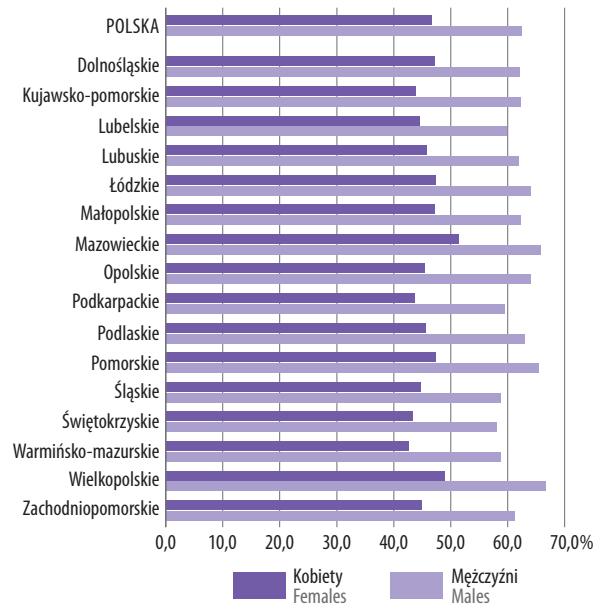

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2018 r.

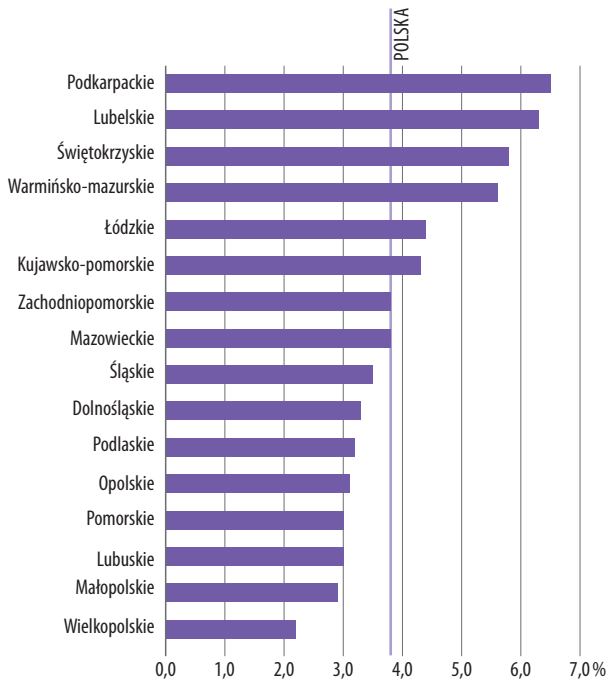
Chart 3. Employment rate according to LFS^a in 2018

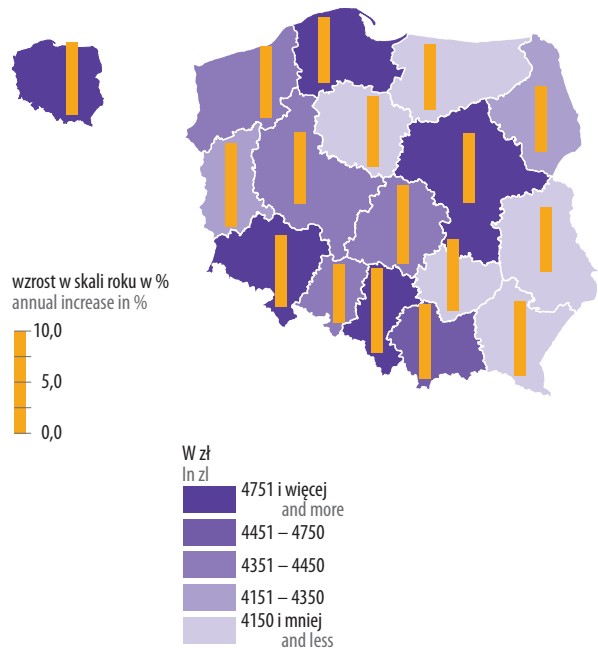
^a Przeciętne w roku.
a Annual average.

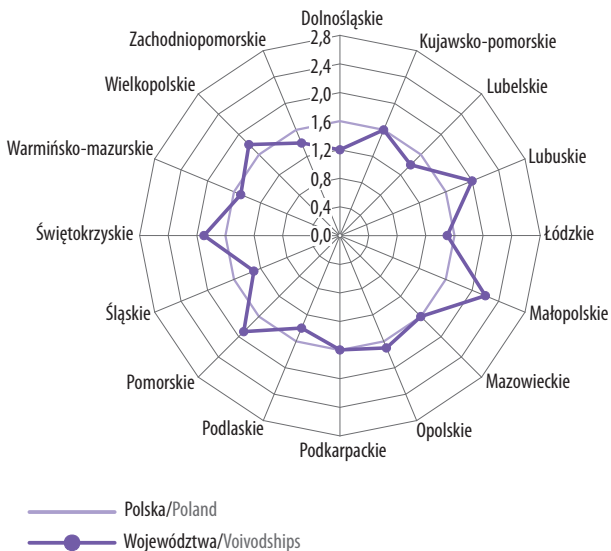
Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2018 r.
Chart 4. Unemployment rate according to LFS^a in 2018

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r.
Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2018

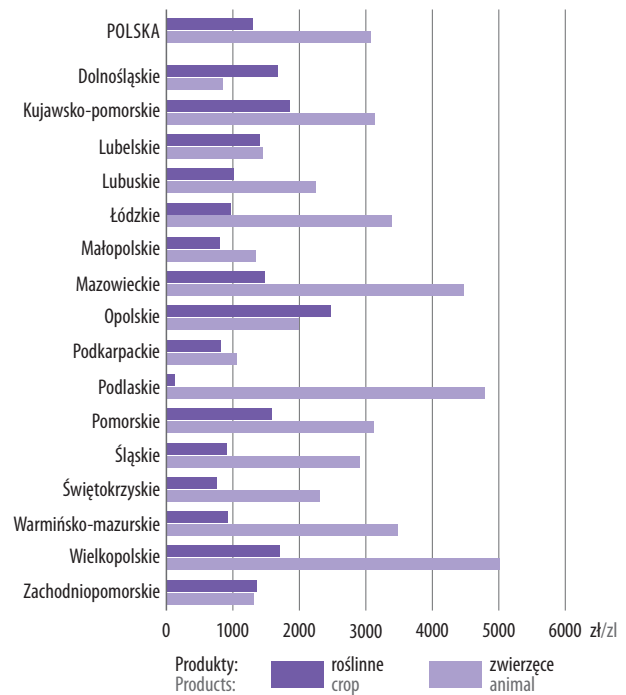

Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2018 r.
Chart 6. Increase of prices of consumer goods and services in 2018

a Przeciętne w roku.
a Annual average.

Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2018 r.
Chart 7. Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2018

Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2018 r. **Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach w 2018 r.**
 Chart 8. Dwellings completed in 2018

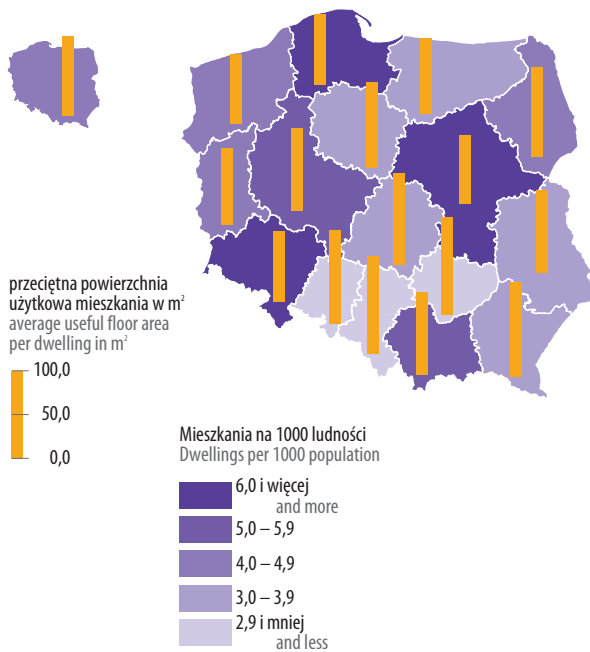
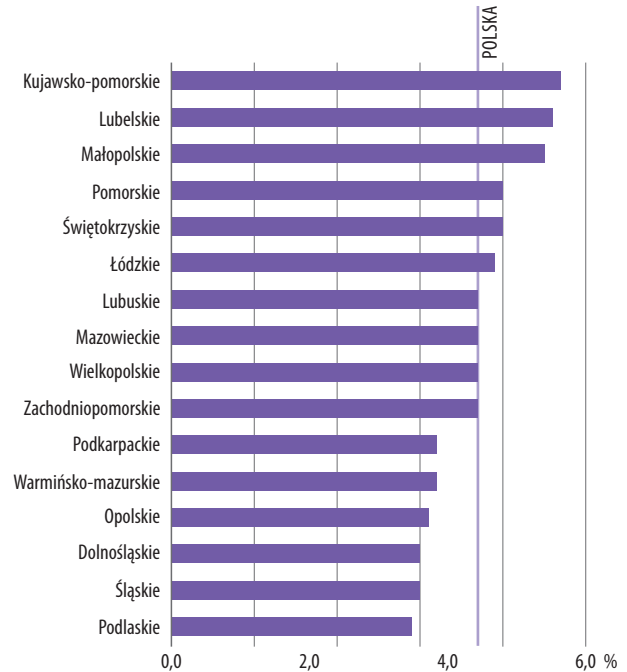
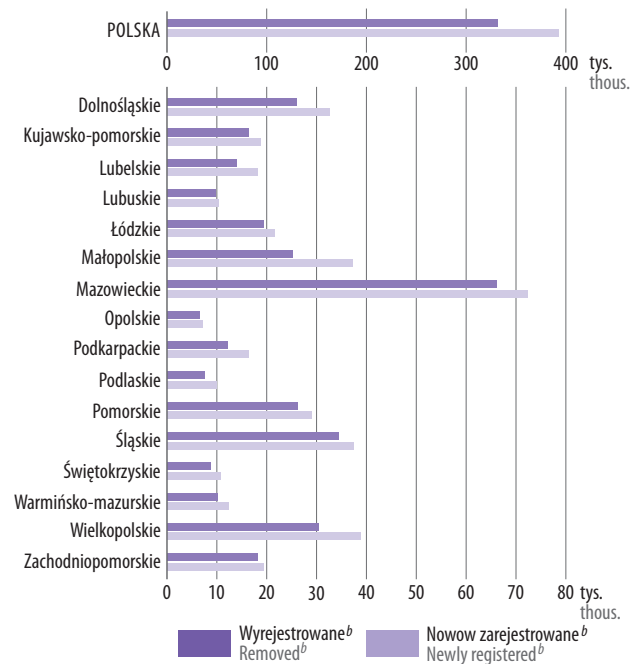
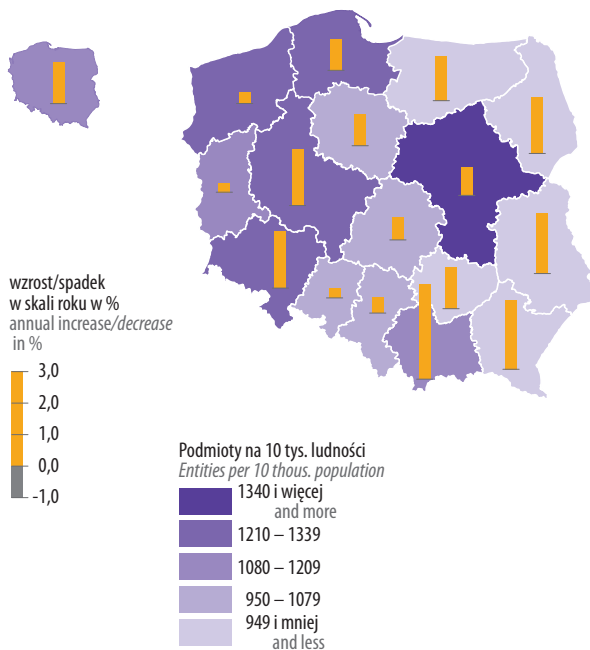

Chart 9. Turnover profitability net rate in enterprises in 2018

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON w 2018 r.
 Stan w dniu 31 XII

Chart 10. Entities of the national economy^a in the REGON register in 2018
 As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. W podziale według województw - bez podmiotów, dla których informacje o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występują w rejestrze REGON. b W ciągu roku.

a Excluding persons tending private farms in agriculture. In division by voivodships - excluding entities for which the information on the head office/place of residence not occur in the REGON register. b During a year.

Podział i powierzchnia województwa łódzkiego

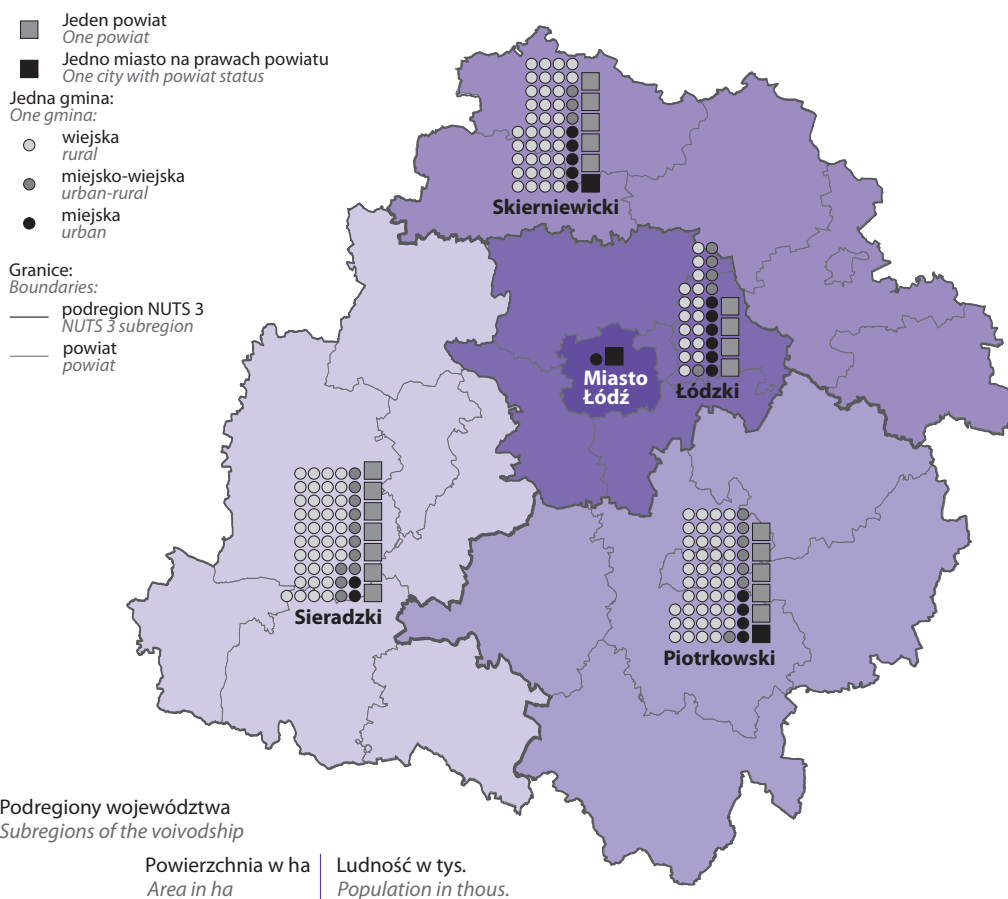
Division and area of łódzkie voivodship

Podział województwa łódzkiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Division of łódzkie voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2018

As of 31 XII

Podregiony województwa
Subregions of the voivodship

	Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thous.
Łódzkie	1821895	2466
Łódzki	220568	388
Miasto Łódź	29325	685
Piotrkowski	597113	585
Sieradzki	566693	447
Skierniewicki	408196	361

Według stanu w dniu 1 I 2018 r. województwo łódzkie zajmowało powierzchnię 18219 km² (1821895 ha), co stanowi 5,8% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 XII 2018 r.) mieszkało 2466,3 tys. ludności, tj. 6,4% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 135 osób (piąta lokata w kraju). W miastach mieszkało 62,5% ludności województwa.

Ludność Population

W 2018 r. w województwie łódzkim, obserwowany z roku na rok spadek liczby ludności nie zatrzymał się. Kolejny rok z rzędu odnotowano ujemny przyrost naturalny. W przeciwieństwie do roku poprzedniego, w 2018 r. liczba zarejestrowanych urodzeń żywych zmniejszyła się. Ponadto, utrzymał się ujemny bilans migracyjny, chociaż saldo migracji zagranicznych trzeci raz z rzędu przyjęło wartość dodatnią.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. liczba ludności województwa łódzkiego wyniosła 2466,3 tys. osób i zmniejszyła się w porównaniu z zanotowaną przed rokiem o 10,0 tys. osób, tj. o 0,4%, natomiast w stosunku do 2010 r. – o 76,1 tys. osób, tj. o 3,0 %. Mieszkańcy województwa, podobnie jak w poprzednim roku, stanowili 6,4% ogółu ludności Polski. Pod względem wielkości populacji łódzkie, niezmiennie od wielu lat, plasuje się na 6 miejscu w kraju – po: mazowieckim, śląskim, wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim.

Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) w końcu grudnia 2018 r., w województwie łódzkim ukształtowała się na poziomie 135 (wobec 136 w 2017 r. oraz 140 w 2010 r.). W Polsce, od roku 2010 średnia gęstość zaludnienia utrzymuje się na poziomie 123 osób na 1 km². Podobnie jak w poprzednich latach, w 2018 r. wskaźnik ten wykazywał znaczne zróżnicowanie przestrzenne na terenie województwa łódzkiego. Najwyższe wartości zanotowano w miastach na prawach powiatu: Łodzi (2337), Skierniewicach (1392) oraz Piotrkowie Trybunalskim (1096), natomiast najniższe w powiatach poddębickim (47) i skierniewickim (51).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzyspisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie. Wyjątek stanowi 2015 r., w przypadku którego dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r. Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Struktura ludności według płci w województwie łódzkim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Podobnie jak przeciętnie w kraju, przeważają kobiety, które w końcu 2018 r. stanowiły 52,4% ogólnej liczby mieszkańców województwa (w Polsce, od 2010 r. odsetek kobiet wynosi 51,6%). Współczynnik feminizacji (tj. liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn) w łódzkim ukształtował się na poziomie 110 (w Polsce – 107), przy czym w miastach wyniósł 115, a na wsi 102 (w Polsce – odpowiednio 111 oraz 101).

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów
Table 2. Population based on balances

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	38529,9	38437,2	38433,6	38411,1
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123	123
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	19876,7	19839,2	19840,4	19829,3
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	23429,1	23166,4	23109,3	23067,2
w % <i>in %</i>	60,8	60,3	60,1	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	15100,8	15270,8	15324,3	15343,9
w % <i>in %</i>	39,2	39,7	39,9	39,9
ŁÓDZKIE				
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	2542,4	2493,6	2476,3	2466,3
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	140	137	136	135
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	1330,3	1305,5	1296,4	1291,2
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	110	110	110	110
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	1625,2	1572,9	1553,4	1542,7
w % <i>in %</i>	63,9	63,1	62,7	62,5
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	917,3	920,7	922,9	923,6
w % <i>in %</i>	36,1	36,9	37,3	37,5

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Table 2. Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŁÓDŹ				
Ludność ogółem (stan w dniu 31 XII) Population (as of 31 XII)				
w tysiącach in thousands	730,6	701,0	690,4	685,3
na 1 km ² per 1 km ²	2492	2390	2354	2337
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	398,3	382,0	375,8	373,0
na 100 mężczyzn per 100 males	120	120	119	119

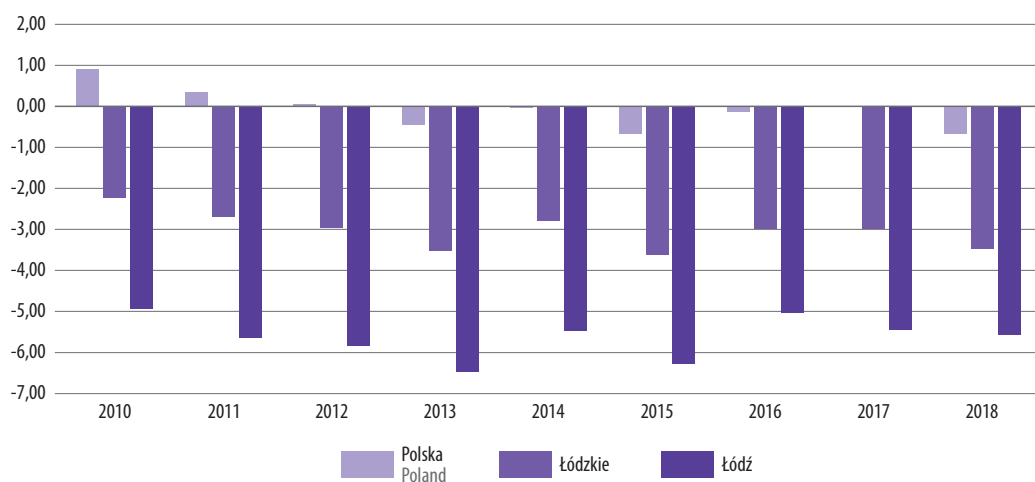
Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zamieszkującej dany obszar (według stanu w dniu 30 VI).

Według danych bilansowych w województwie łódzkim w 2018 r. zarejestrowano 23017 urodzeń żywych, tj. o 765 mniej niż przed rokiem oraz o 2509 mniej niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 9,32‰ i był niższy zarówno w stosunku do notowanego rok wcześniej (9,59‰), jak i w 2010 r. (10,02‰). Omawiany wskaźnik przyjął tradycyjnie wyższe wartości na wsi – 9,77‰, wobec 9,05‰ w mieście.

W 2018 r. w województwie łódzkim zmarło 31589 osób, tj. o 417 osób więcej niż przed rokiem i o 368 więcej niż w 2010 r. Ogólny współczynnik zgonów był nadal najwyższy spośród województw i wyniósł 12,79‰, podczas gdy rok wcześniej – 12,57‰, a w 2010 r. – 12,26‰. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,43‰ wobec 4,63‰ w 2017 r. i 3,96‰ w 2010 r.

Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Chart 11. Natural increase per 1000 population

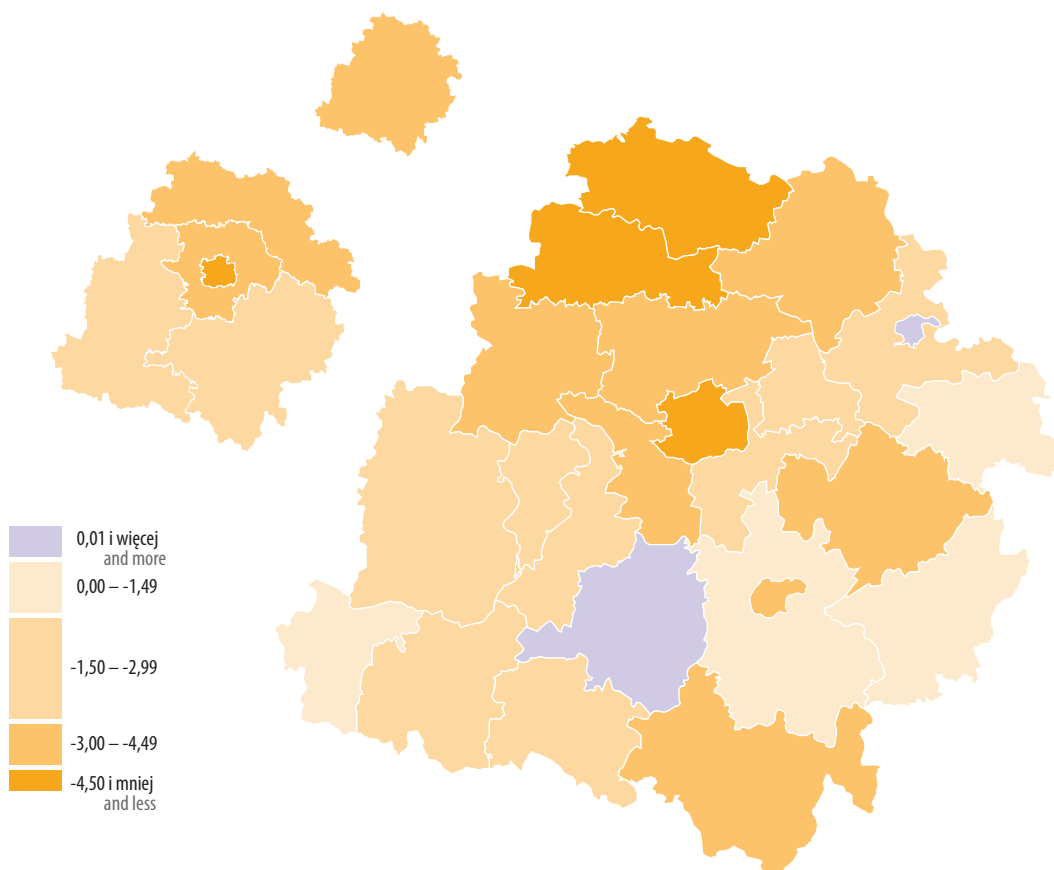

Kolejny rok z rzędu, w wyniku przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, przyrost naturalny był ujemny. W 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów zanotowanych w województwie łódzkim zwiększyła się do poziomu minus 8572, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 7390, a w roku 2010 – minus 5695.

W końcu 2018 r. w przeliczeniu na 1000 ludności, przyrost naturalny osiągnął wartość minus 3,47‰ (wobec 2,98‰ w 2017 r.). Oznacza to, że na każde 100 tys. mieszkańców województwa ubyło 347 osób. W całym okresie analizy współczynnik ten przyjmował wartości najniższe w kraju. Dla Polski omawiany współczynnik w 2018 r. osiągnął również ujemną wartość i wyniósł minus 0,68‰ (wobec minus 0,02‰ w 2017 r.).

Wykres 12. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Chart 12. Natural increase per 1000 population in Łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2018

W 2018 r. w województwie łódzkim ujemny współczynnik przyrostu naturalnego odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsi, jednak w miastach był on zdecydowanie niższy i wyniósł minus 4,14‰ wobec minus 2,34‰ na wsi. W skali całego kraju przyrost naturalny w miastach, w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł minus 1,15‰, natomiast na wsi przyjął wartość dodatnią i wyniósł 0,04‰.

Współczynnik przyrostu naturalnego przyjął dodatnie wartości tylko w dwóch powiatach województwa łódzkiego: bełchatowskim – 1,14‰ (wobec 1,76‰ w 2017 r.) oraz w Skierniewicach – 0,31‰ (wobec 1,22‰ w 2017 r.) W pozostałych powiatach odnotowano ujemne wartości wskaźnika, najniższą – w powiecie kutnowskim (minus 5,79‰ wobec minus 4,68‰ w 2017 r.) oraz mieście na prawach powiatu Łodzi (minus 5,56‰ wobec minus 5,45‰ w 2017 r.).

Tabela 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2017	2018
POLSKA POLAND				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,01	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,60	10,46	10,11
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,48	10,78
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,98	4,00	3,99	3,85
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,90	-0,67	-0,02	-0,68
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych Internal and international net migration				
na pobyt stały for permanent residence	-0,05	-0,41	0,04	0,09
w tym zagranicznych of which international	-0,05	-0,41	0,04	0,09
ŁÓDZKIE				
Małżeństwa Marriages	5,70	4,59	4,65	4,68
Urodzenia żywe Live births	10,02	8,85	9,59	9,32
Zgony Deaths	12,26	12,46	12,57	12,79
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	3,96	4,79	4,63	4,43
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	-2,24	-3,61	-2,98	-3,47
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych Internal and international net migration				
na pobyt stały for permanent residence	-0,70	-0,83	-0,72	-0,75
w tym zagranicznych of which international	-0,01	-0,14	0,07	0,12
ŁÓDŹ				
Małżeństwa Marriages	5,11	4,24	4,59	4,67
Urodzenia żywe Live births	8,93	8,21	9,04	9,00
Zgony Deaths	13,87	14,49	14,49	14,56
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	3,21	6,24	4,30	3,88
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	-4,94	-6,28	-5,45	-5,56
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych Internal and international net migration				
na pobyt stały for permanent residence	-2,28	-1,38	-1,78	-1,74
w tym zagranicznych of which international	-0,14	-0,30	-0,07	0,08

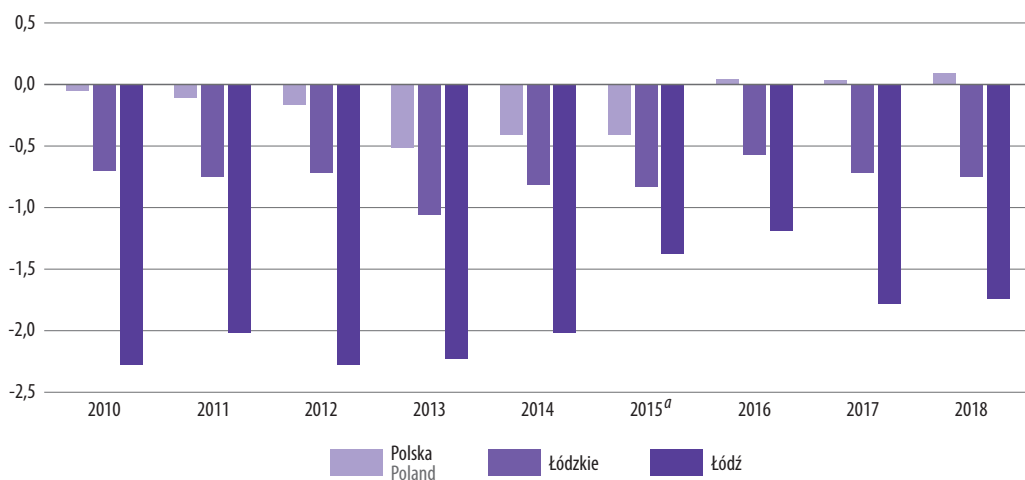
a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

a In case of international migration – data concern 2014. b Children below the age of 1. Per 1000 live births. c The difference between the number of live births and deaths in a given period.

Od stycznia do grudnia 2018 r. zarejestrowano 11555 nowo zawartych małżeństw, tj. o 13 więcej niż przed rokiem, ale o 2958 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw, w omawianym okresie, wyniósł 4,68‰ (wobec 4,65‰ w 2017 r. i 5,70‰ w 2010 r.). Liczba nowo zawartych małżeństw w województwie łódzkim w przeliczeniu na 1000 ludności była najniższa w kraju. Dla Polski omawiany współczynnik wyniósł 5,01‰.

W 2018 r., podobnie jak w latach poprzednich, w województwie łódzkim saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie (w 2018 r. – o 1859, a w 2010 r. – o 1780).

Wykres 13. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
Chart 13. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

^a W przypadku migracji zagranicznych - dane dotyczą 2014 r.
^a In case of the international migration - data for 2014 r.

W przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w 2018 r. przyjęło wartość minus 0,75‰ (wobec minus 0,72‰ w 2017 r. oraz minus 0,70‰ w 2010 r.).

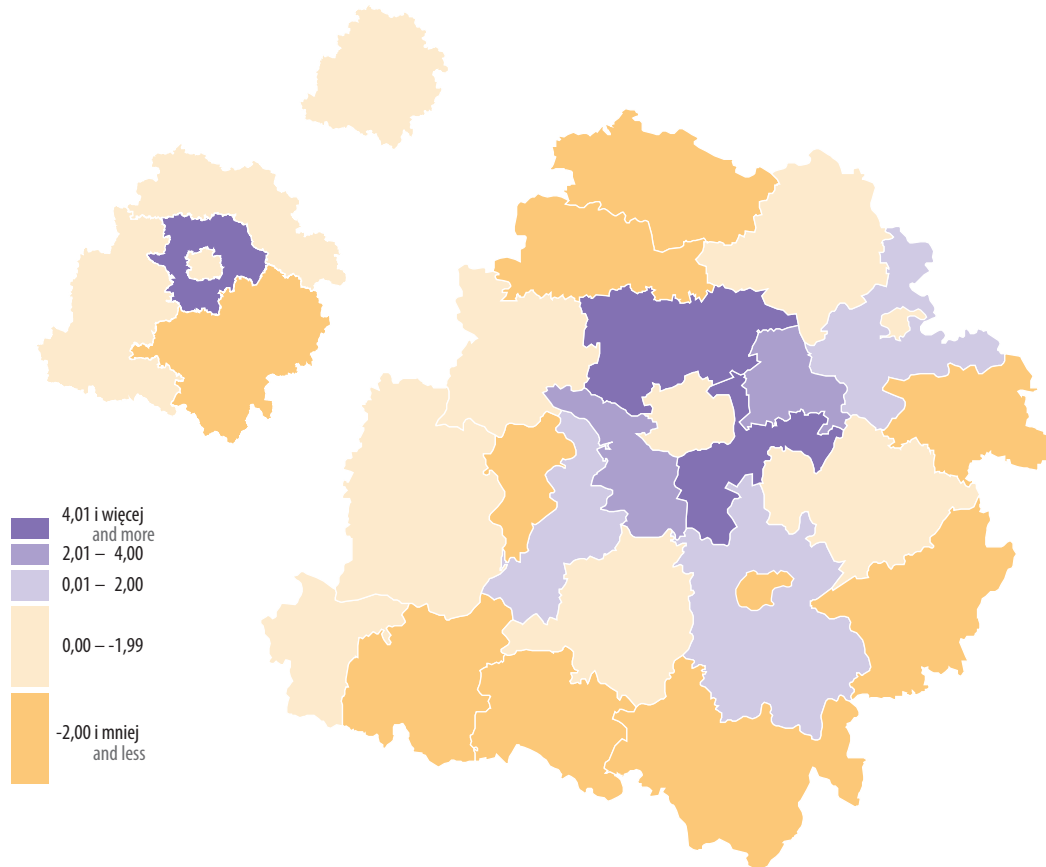
W Łodzi we wszystkich analizowanych latach wskaźnik ten był na znacząco niższym poziomie – w 2018 r. minus 1,74‰ wobec minus 2,28‰ w 2010 r. Natomiast w skali Polski saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość dodatnią tj. 0,09‰, wobec 0,04‰ w 2017 r. oraz minus 0,05‰ w 2010 r.

W 2018r., podobnie jak w roku poprzednim, liczba imigrantów w województwie łódzkim przewyższała liczbę emigrantów (w 2018 r. o 304 osoby, zaś w 2017 r. o 172 osób). Liczba osób, które wymeldowały się z pobytu stałego w związku z wyjazdem poza granice kraju wyniosła 335 i w odniesieniu do 2010 r. była niższa o 221 osób.

W skali całego kraju liczba emigrantów wyniosła 11849 wobec 11888 w 2017 r. oraz 17360 w 2010 r. W 2018 r. na powrót do kraju zdecydowało się 15461 osób, wobec 13324 w 2017 r. oraz 15246 w 2010 r.

Wykres 14. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Chart 14. Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population in Łódzkie by subregions and powiats in 2018

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały w województwie łódzkim według powiatów przyjęło w 2018 r. wartości dodatnie w siedmiu powiatach. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższe wartości współczynnika migracji stałej odnotowano w powiatach: łódzkim wschodnim – 9,10‰ (wobec 5,26‰ w 2017 r.), zgierskim – 4,67‰ (wobec 4,78‰ w 2017 r.), pabianickim 3,92‰ (wobec 3,59‰ w 2017 r.) oraz brzezińskim – 2,40‰ (wobec 2,14‰ w 2017 r.).

Dane prezentujące ludność w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie łódzkim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych i bazie Demografia.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2018 r., przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim ukształtowało się powyżej poziomu zanotowanego w 2017 r., jednak wzrost ten był niższy niż w roku poprzednim. Wzrost przeciętnego zatrudnienia dotyczył większości z obserwowanych sekcji.

Przeciętna liczba zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2018 r. ukształtowała się na poziomie 353,8 tys. osób i była o 3,1% wyższa niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 5,0% w 2017 r.). W skali kraju także odnotowano wzrost zatrudnienia w stosunku do roku poprzedniego - o 3,5% (wobec wzrostu o 4,5% w 2017 r.).

Tabela 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
Table 4. Average paid employment in the enterprise sector

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
				w tysiącach <i>in thousands</i>	2010=100	2017=100
Polska <i>Poland</i>	5260,9	5601,6	6017,1	6229,6	118,4	103,5
Łódzkie	310,5	322,5	343,1	353,8	113,9	103,1
Łódź ^a	116,1	116,9	127,3	133,3	114,8	104,7

a Poczynając od 2018 r. wdrożono nową metodę imputacji danych dla podmiotów badania, które nie złożyły meldunku. Dane za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach publikacji.
a Since 2018 the new method of the imputation for units which did not participate in data reporting was implemented. Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous editions of the publication.

W roku 2018, podobnie jak w latach poprzednich, najwyższy poziom przeciętnego zatrudnienia w województwie łódzkim odnotowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe (151,4 tys. osób) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (66,9 tys.). Łączny udział zatrudnionych w tych dwóch sekcjach wyniósł 61,7% ogólnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. Sekcje o relatywnie niskim poziomie zatrudnienia to zakwaterowanie i gastronomia (5,2 tys. osób) oraz informacja i komunikacja (5,4 tys.).

Wykres 15. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
 Chart 15. Indices of average paid employment in the enterprise sector

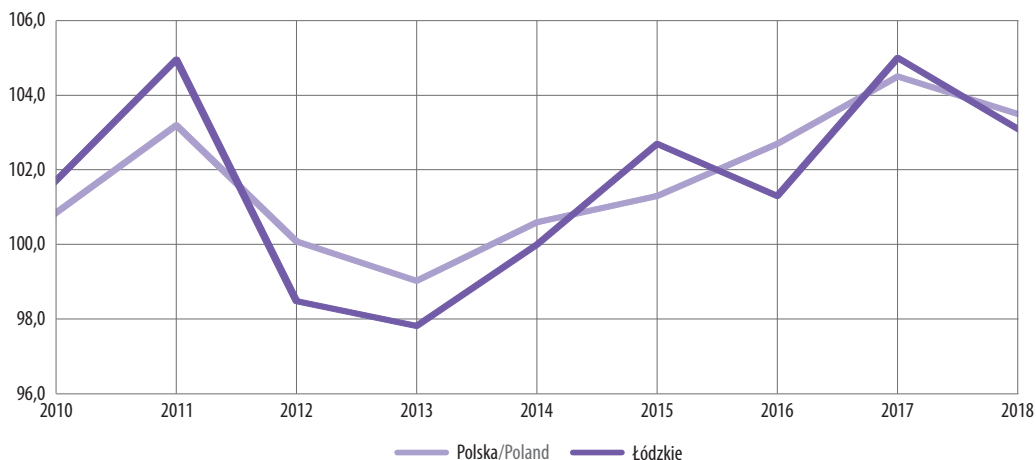

Tabela 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim
 Table 5. Average monthly paid employment in the enterprise sector in Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100								
Ogółem Total	103,7	103,6	104,5	105,0	103,6	104,3	103,8	103,1	353,8
w tym: of which:									
Przemysł Industry	102,2	101,9	102,3	102,6	101,9	102,9	102,4	101,6	177,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	102,9	102,6	102,8	103,2	102,2	103,4	102,8	101,9	151,4
Budownictwo Construction	97,0	97,1	98,5	98,3	102,3	103,3	102,8	103,5	18,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	108,1	107,9	107,6	107,9	105,3	104,6	104,4	103,9	66,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	108,8	109,4	113,6	114,4	110,7	109,7	105,0	104,4	24,1
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	106,4	105,1	104,7	104,2	105,9	106,4	108,4	109,6	5,2
Informacja i komunikacja Information and communication	74,0	70,3	82,0	83,8	90,0	100,5	104,7	108,0	5,4
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	106,7	106,4	106,7	107,1	97,6	97,4	96,9	93,9	6,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities ^Δ	108,7	109,1	109,0	112,1	109,4	110,3	111,1	109,4	33,8

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. z 2018, poz. 1265, z późn. zm.).

W końcu 2018 r., podobnie jak w roku poprzednim, sytuacja na rynku pracy w województwie łódzkim była korzystniejsza od obserwowanej w latach wcześniejszych. W ujęciu rocznym utrzymał się korzystny bilans bezrobotnych – więcej osób wyrejestrowano niż nowo zarejestrowano. Stopa bezrobocia rejestrowanego systematycznie malała w stosunku do notowanej rok wcześniej, osiągając na koniec roku najniższą od kilku lat wartość – 6,1%.

Tabela 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
 Stan w dniu 31 XII
 Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
 As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousand	1954,7	1563,3	1081,7	968,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousand	3042,0	2368,8	1914,8	1662,1
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousand	2979,8	2630,6	2168,3	1774,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per a job offer	83	31	16	15
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	9,7	6,6	5,8
ŁÓDZKIE				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousand	131,6	109,5	72,7	66,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousand	197,5	152,6	123,5	106,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousand	194,0	169,2	141,9	113,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per a job offer	98	33	13	11
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,2	10,3	6,7*	6,1
ŁÓDŹ				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thousand	33,7	32,4	21,9	19,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thousand	50,7	35,6	30,8	26,5
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thousand	49,0	39,7	35,8	29,1
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per a job offer	61	27	9	7
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	10,0	9,5	6,3*	5,5

a W ciągu roku.
a During a year.

W końcu grudnia 2018 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa łódzkiego wyniosła 66,0 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem o 6,6 tys. osób, tj. o 9,1%, natomiast w stosunku do 2010 r. – o 65,6 tys. osób, tj. o 49,8%. Spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, po kilkuletnim okresie wzrostu, obserwowany jest od 2014 r.

Podobne zmiany obserwowano w skali kraju – na koniec 2018 r. liczba bezrobotnych była o 10,4% niższa niż rok wcześniej (wobec spadku o 19,0% w 2017 r.). W stosunku do 2010 r. zbiorowość bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w całym kraju zmniejszyła się o 50,4%.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W województwie łódzkim w końcu 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, prawie we wszystkich powiatach odnotowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, najwyższy w powiecie łaskim (o 16,9%), radomszczańskim (o 15,8%), łódzkim wschodnim (o 12,6%) oraz w Łodzi (o 12,1%). Nieznaczny wzrost wystąpił jedynie w powiecie sieradzkim (o 1,0%).

W omawianym okresie 84,9% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2017 r. – 85,9%), 90,5% ogółu stanowiły osoby wcześniej pracujące (w 2017 r. – 90,0%), a 33,4% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 33,1%).

Struktura bezrobotnych według płci w województwie łódzkim w końcu grudnia 2018 r. nie zmieniła się w stosunku do 2017 r. Wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy przeważały kobiety, które stanowiły 53,3% (w Polsce – 56,0%). Zarówno w województwie, jak i w całym kraju, liczba bezrobotnych kobiet była niższa niż rok wcześniej (odpowiednio o 6,4% i 8,9%). Liczebność populacji bezrobotnych mężczyzn również zmniejszyła się w skali roku – w województwie o 12,0%, natomiast w Polsce o 12,3%.

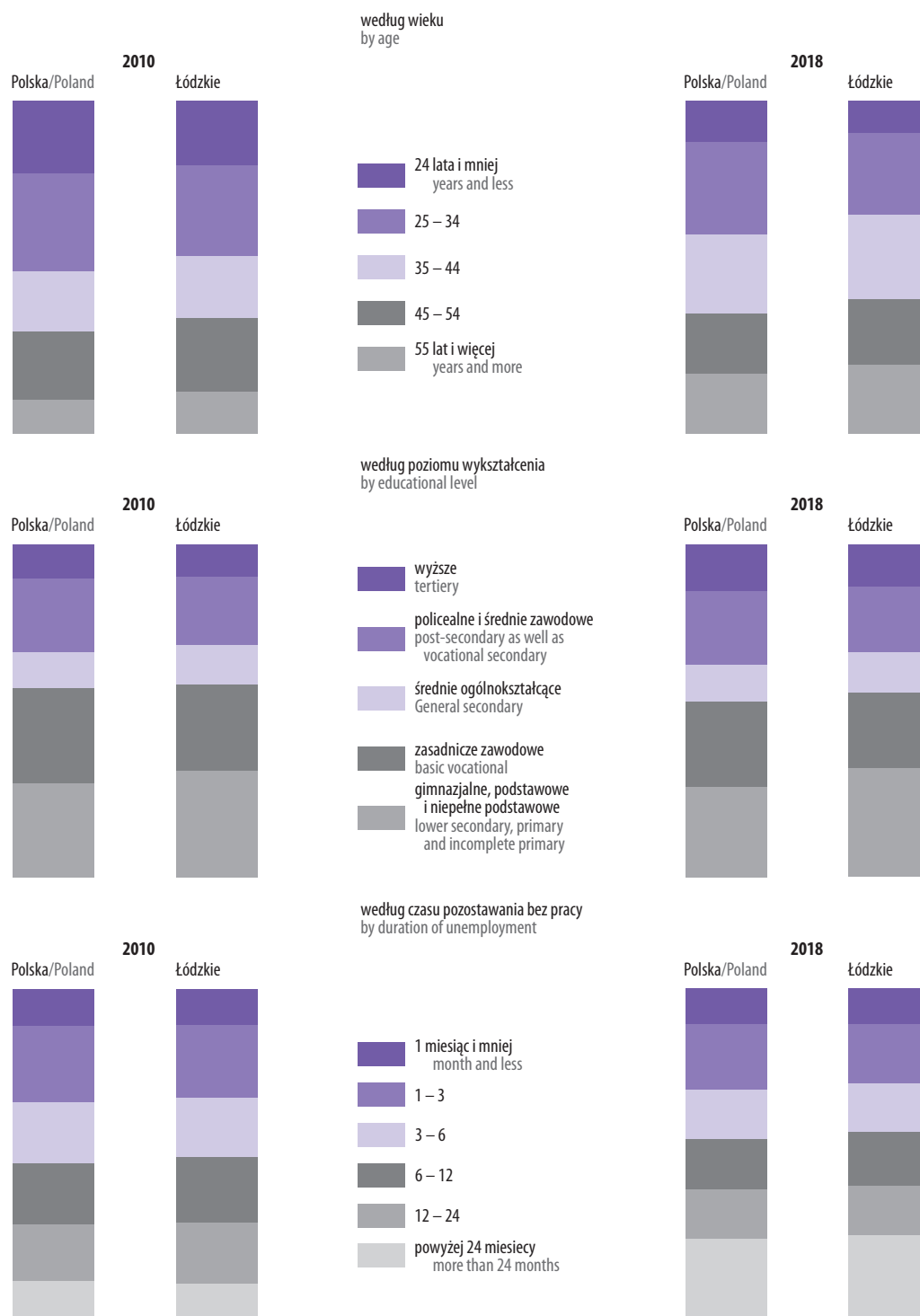
Struktura bezrobotnych według wieku wskazuje na przesunięcie bezrobocia z grupy osób w stosunkowo młodym wieku na osoby w wieku średnim. W końcu grudnia 2018 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych w województwie łódzkim stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (16,7 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się, w porównaniu z 2017 r. o 0,9 p. proc. do 25,3%. Jednocześnie odsetek osób bezrobotnych w wieku 25-34 lata zmniejszył się o 0,4 p. proc, tj. do 24,7%.

Większość bezrobotnych zarejestrowanych się w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie kwalifikacji. W końcu 2018 r. dwie najliczniejsze grupy wśród bezrobotnych stanowiły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (odpowiednio 32,6% oraz 23,0% ogółu bezrobotnych). Udział pierwszej z wymienionych grup zmniejszył się jednak w stosunku do 2017 r. o 0,8 p. proc., a odsetek osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym o 0,2 p. proc. Niekorzystne zmiany odnotowano, kolejny rok z rzędu, w populacji osób z wykształceniem wyższym. Mimo spadku liczby osób z tej grupy o 6,5%, odsetek wśród ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,4 p. proc.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych

Stan w dniu 31 XII

Chart 16. Structure of registered unemployed persons
As of 31 XII

W województwie łódzkim w końcu grudnia 2018 r., czwarty rok z rzędu, liczba bezrobotnych we wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, była niższa niż rok wcześniej. Podobną sytuację zaobserwowano w skali całego kraju. Najgłębszy spadek w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy oraz od 12 do 24 miesięcy (po 12,8%). Udział pierwszej z wymienionych grup zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,8 p. proc., a odsetek osób pozostających bez pracy od 12 do 24 miesięcy był niższy o 0,6 p. proc. W skali roku najwyższy wzrost udziału (o 1,2 p. proc.) dotyczył osób pozostających bez pracy od 6 do 12 miesięcy, jednak ich liczba ogółem zmniejszyła się o 1,7%.

Największe trudności ze znalezieniem pracy nadal miały osoby z krótkim stażem pracy – 1-5 lat. Chociaż ich liczba zmniejszyła się w stosunku do roku 2017 o 6,3%, to udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,7 p. proc., do poziomu 23,4%. W porównaniu z rokiem poprzednim największy spadek udziału odnotowano natomiast wśród osób ze stażem pracy 20 – 30 lat (o 0,8 p. proc. do 10,3%).

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie łódzkim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in łódzkie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): Registered unemployed persons (end of the period):								
w tys. osób in thousand persons	90,6	79,3	76,6	72,7	73,8	67,1	65,6	66,0
analogiczny okres roku poprzedniego =100 corresponding period of previous year =100	80,2	80,2	82,7	79,8	81,5	84,6	85,7	90,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ) Newly registered unemployed persons (inflow)								
w tys. osób in thousand persons	33,6	27,1	31,5	31,4	30,0	24,0	26,2	26,4
analogiczny okres roku poprzedniego =100 corresponding period of previous year =100	85,0	87,6	94,9	86,4	89,2	88,9	83,4	83,9
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ) Persons removed from unemploymentrolls (outflow)								
w tys. osób in thousand persons	34,1	38,3	34,2	35,3	28,8	30,8	27,7	25,9
analogiczny okres roku poprzedniego =100 corresponding period of previous year =100	94,2	85,5	86,5	93,2	84,5	80,4	81,0	73,4
Płynność bezrobocia (napływ - odpływ) w tys. osób Fluctuation of unemployment (inflow-outflow) in thousand person	-0,5	-11,2	-2,8	-3,9	1,1	-6,7	-1,5	0,5
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % Unemployment rate (end of the period) in %	8,4	7,4	7,1	6,7*	6,8	6,2	6,1	6,1

W województwie łódzkim, w końcu grudnia 2018 r., osoby bezrobotne posiadające status bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, stanowiły 84,1% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 85,2%). Liczba bezrobotnych w większości wydzielonych kategorii w skali roku zmniejszyła się. Najgłębszy spadek dotyczył najliczniejszej grupy tzn. długotrwale bezrobotnych (o 13,6%). Ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się w skali roku o 2,7 p. proc. do poziomu 53,1%. Wzrost liczby zarejestrowanych bezrobotnych odnotowano jedynie w przypadku osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia (o 2,7%) będących najmniej liczną grupą (ich udział to 0,2% ogółu).

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, zarówno w skali województwa, jak i kraju, w kolejnych miesiącach 2018 r. była niższa niż rok wcześniej. W województwie łódzkim, w końcu 2018 r., stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowała się na poziomie 6,1% i była o 0,6 p. proc. niższa niż w grudniu 2017 r. oraz o 6,1 p. proc. niższa w stosunku do zanotowanej w grudniu 2010 r. (w którym wyniosła 12,2%).

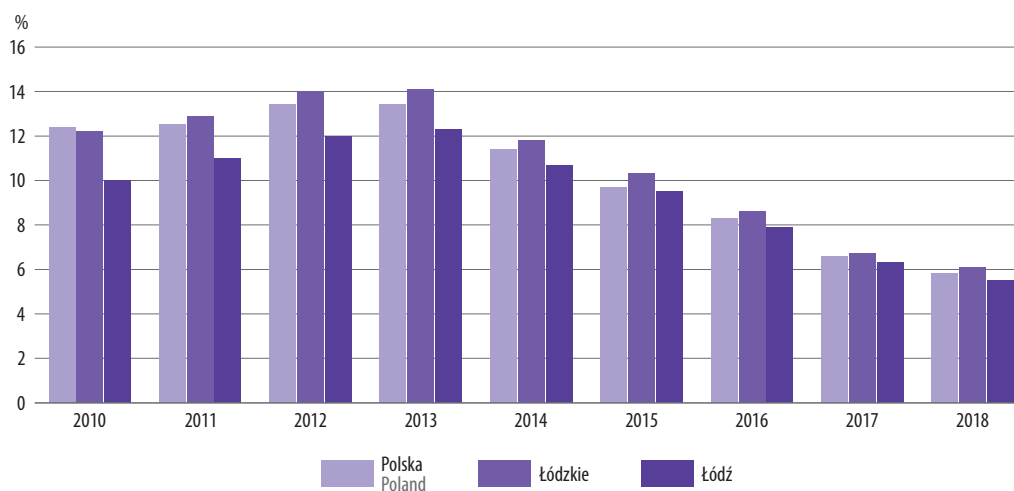
W końcu grudnia 2018 r., stopa bezrobocia w kraju wyniosła 5,8% i była niższa o 0,8 p. proc. od obserwowanej przed rokiem i o 6,6 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r.

Spadek stopy bezrobocia w skali roku odnotowano prawie we wszystkich powiatach. Najwyższy w powiecie łaskim (o 1,5 p. proc.), radomszczańskim (o 1,1 p. proc.), łódzkim wschodnim (o 1,0 p. proc.) oraz zgierskim, pabianickim i łęczyckim (po 0,9 p. proc.), zaś najniższy w wierszowskim (o 0,1 p. proc.), opoczyńskim (o 0,3 p. proc.) oraz pączęzańskim, tomaszowskim, bełchatowskim, łowickim, poddębickim, skierniewickim, zduńskowolskim i Piotrkowie Trybunalskim (po 0,4 p. proc.). W powiecie sieradzkim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Wykres 17. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 17. Registered unemployment rate
As of 31 XII

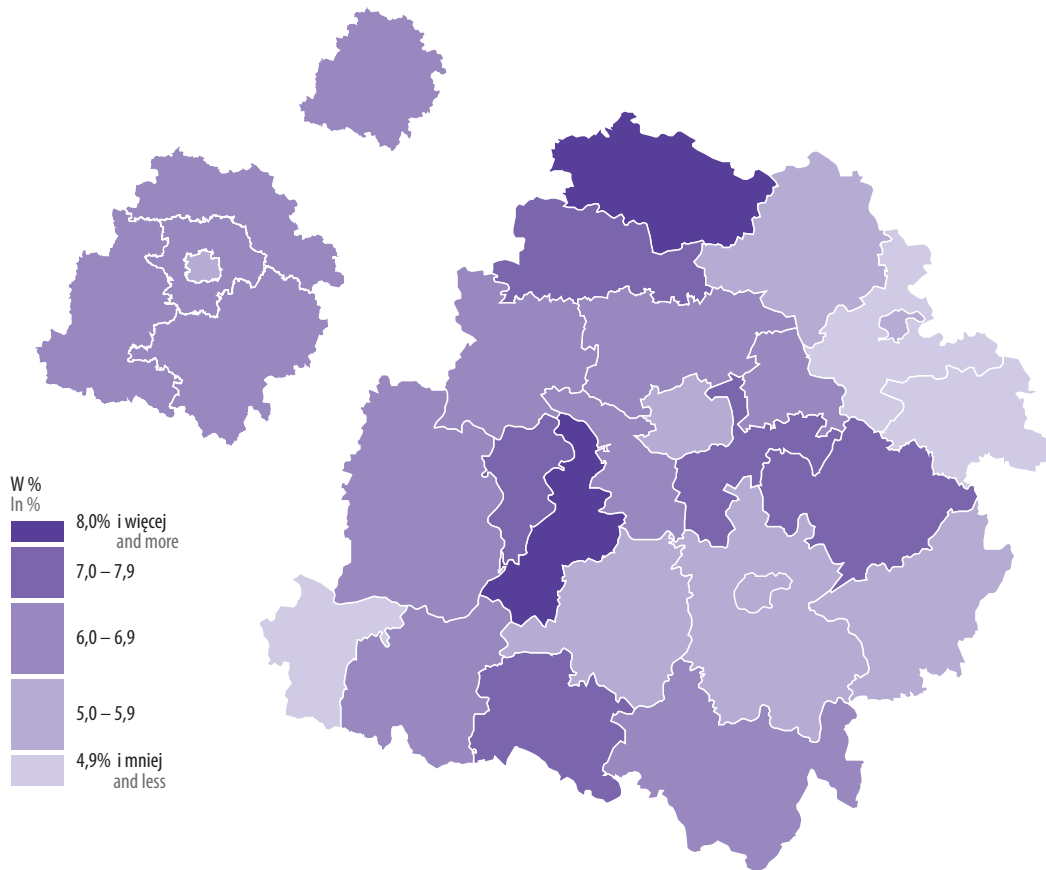

Terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie łódzkim systematycznie maleje. Różnica pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w końcu grudnia 2018 r. wyniosła 5,2 p. proc. (wobec 5,3 p. proc. w 2017 r.). Rozpiętość ta została wyznaczona przez stopę bezrobocia w powiecie kutnowskim (8,9%) oraz rawskim (3,7%). Do powiatów o wysokiej stopie bezrobocia należały również powiaty: łaski (8,0%) oraz tomaszowski i pajęczański (po 7,4%).

Wykres 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 18. Registered unemployment rate in Łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2018 As of 31 XII

W 2018 r. w województwie łódzkim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 106,6 tys. osób i była o 13,7% niższa niż przed rokiem (tj. o 16,9 tys.) oraz o 46,0% niższa w porównaniu z liczbą nowo zarejestrowanych w roku 2010 (tj. o 90,9 tys.). Najliczniejszą grupę wśród nowo zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby poprzednio pracujące (95,2 tys. osób), a ich odsetek w ogólnej liczbie tej kategorii bezrobotnych zwiększył się w stosunku do 2017 r. o 1,1 p. proc. i wyniósł 89,3%.

W skali roku, w ogólnej liczbie nowo rejestrujących się w urzędach pracy, wzrósł udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 0,6 p. proc. do 82,5%) oraz osób niepełnosprawnych i po odbyciu stażu (po 0,5 p. proc. do odpowiednio 7,4% i 7,3%). Zmniejszył się natomiast m. in. udział bezrobotnych dotychczas niepracujących (o 1,1 p. proc. do 10,7%), absolwentów (o 1,0 p. proc. do 8,1%) oraz osób rejestrujących się po raz pierwszy (o 0,6 p. proc. do 17,5%).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie łódzkim w ciągu 2018 r. skreślono 113,3 tys. osób, tj. o 20,2% mniej niż przed rokiem oraz o 41,6% mniej niż w 2010 r. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych wykreślono 59,3 tys. osób (wobec 71,1 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się w ujęciu rocznym o 2,2 p. proc. do 52,3%.

Wzrost udziału wykreślonych bezrobotnych odnotowano również m. in. w przypadku osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy (o 1,5 p. proc. do 13,0%). Największy spadek udziału dotyczył natomiast osób, które rozpoczęły staż (o 1,8 p. proc. do 6,5%), a także osób, które osiągnęły wiek emerytalny (o 0,9 p. proc. do 1,7%).

W 2018 r. w województwie łódzkim, piąty rok z rzędu, bilans bezrobotnych był korzystny, tzn. w ciągu roku zarejestrowano o 6,6 tys. osób mniej niż wyłączono z ewidencji. Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 94,1%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 93,6%.

Do powiatowych urzędów pracy województwa łódzkiego w 2018 r. zgłoszono 133,2 tys. ofert pracy, tj. o 7,0% więcej niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 11 bezrobotnych (wobec 13 osób przed rokiem). Wskaźnik ten w skali kraju ukształtował się na poziomie 15 osób (wobec 16 w 2017 r.). Najmniejszą liczbę bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w powiatach: łączyckim i łódzkim wschodnim (po 6 osób na 1 ofertę) oraz zgierskim, kutnowskim i w Łodzi (po 7 osób). Najmniej korzystna sytuacja miała miejsce w powiecie brzezińskim, w którym na 1 ofertę pracy przypadało 160 osób bezrobotnych.

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹

Labour Force Survey (LFS)¹

Dane o aktywności ekonomicznej ludności w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹ przeprowadzonego w IV kwartale 2018 r. w województwie łódzkim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zmniejszyła się liczba bezrobotnych, a stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku,
- wydłużył się przeciętny czas poszukiwania pracy,
- zmniejszył się udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zwiększyła się liczba biernych zawodowo.

Tabela 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Table 8. Economic activity of the population aged 15 and more in IV quarterly

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousand	17153	17489	17173	17058
pracujący employed persons	15557	16280	16404	16409
bezrobotni unemployed persons	1597	1210	769	649
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousand	13826	13473	13402	13353
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,4	56,5	56,2	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	50,2	52,6	53,7	54,0
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,3	6,9	4,5	3,8
ŁÓDZKIE				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousand	1366	1357	1189	1168
pracujący employed persons	1242	1265	1141	1122
bezrobotni unemployed persons	123	92	48	47
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousand	1017	1026	858	862
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	57,3	56,9	58,1	57,5
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	52,1	53,1	55,8	55,2
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,0	6,8	4,0	4,0

¹ Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej. Od I kwartału 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotąd kryteriów demograficznych.

W IV kwartale 2018 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie łódzkim liczyła 1168 tys. osób, a biernych zawodowo – 862 tys. Wśród ludności aktywnej zawodowo zanotowano 1122 tys. osób pracujących i 47 tys. osób bezrobotnych.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego. Zmniejszył się o 0,6 p. proc. udział pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej, wzrósł natomiast o 0,5 p. proc. odsetek osób biernych zawodowo, a na poziomie sprzed roku utrzymał się udział bezrobotnych. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. zaobserwowano wzrost udziału pracujących (o 3,1 p. proc.) oraz spadek odsetka bezrobotnych (o 2,9 p. proc.) i biernych zawodowo (o 0,3 p. proc.).

Wykres 19. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale

Chart 19. Structure of the population aged 15 and more by status on the labour market in IV quarterly

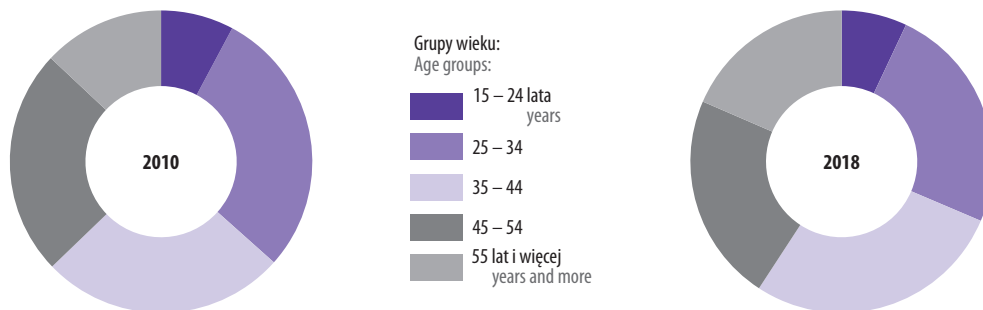

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2018 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 1,8%. Zmniejszyła się zarówno liczba aktywnych zawodowo mężczyzn, jak i aktywnych zawodowo kobiet (po 1,7%). W odniesieniu do 2010 roku liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 14,5%.

W ostatnim kwartale 2018 r. w województwie łódzkim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 57,5% (przy średniej dla kraju 56,1%). Na przestrzeni roku wartość wskaźnika zmniejszyła się w województwie o 0,6 p. proc., a w kraju - o 0,1 p. proc. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. opisywany współczynnik zwiększył się zarówno w kraju (o 0,7 p. proc.), jak i w województwie, (o 0,2 p. proc.). W IV kwartale 2018 r., podobnie jak w poprzednich okresach, w województwie łódzkim wyższą wartość omawianego wskaźnika zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (67,2% wobec 48,9%).

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2018 r. w porównaniu z IV kwartałem 2017 r. zmniejszyła się o 1,7%. Spadła liczba pracujących mężczyzn (o 1,8%), jak również liczba pracujących kobiet (spadek o 1,6%). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana grupa zmniejszyła się o 9,7% (tj. o 120 tys. osób), a obserwowany spadek dotyczył zarówno mężczyzn (o 11,0%), jak i liczby pracujących kobiet (spadek o 8,2%). W analizowanym okresie, podobnie jak w latach poprzednich, w populacji pracujących mniejszy dsetek (44,9%) stanowiły kobiety.

Wykres 20. Struktura pracujących według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale
 Chart 20. Structure of employed persons by age in łódzkie voivodship in IV quarterly

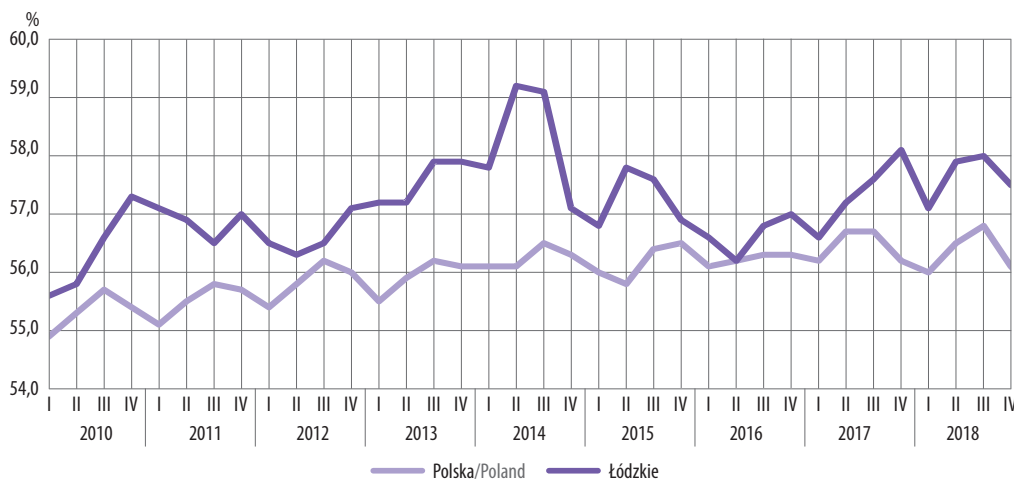
Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2018 r., najmniejszy odsetek w omawianej zbiorowości stanowiły osoby z najmłodszej grupy wiekowej, tj. 15-24 lata (7,0%). Największym udziałem charakteryzowali się pracujący w wieku 35-44 lata (27,8%). W stosunku do analogicznego okresu 2017 r. największe zmiany w strukturze pracujących zanotowano w grupach w wieku 35-44 lata oraz 45-54 lata (wzrost po 0,7 p. proc.), a także wśród osób w wieku 15-24 lata (spadek o 1,4 p. proc.).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Wykres 21. Współczynnik aktywności zawodowej
 Chart 21. Activity rate

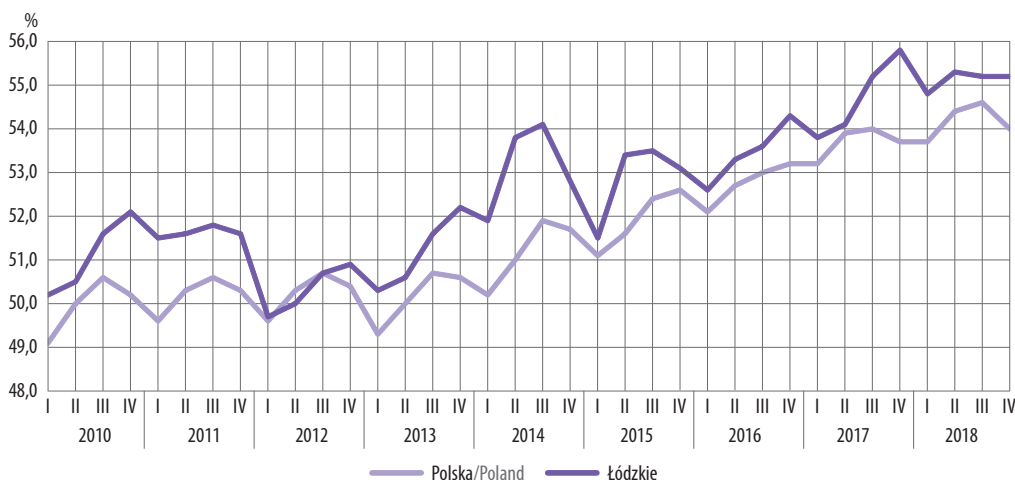

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie łódzkim w IV kwartale 2018 r. wyniósł 55,2% i był o 1,2 p. proc. wyższy od średniego w kraju. W stosunku do analogicznego kwartału 2017 r. zmniejszył się on jednak o 0,6 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,3 p. proc.), przy czym obserwowany w tym czasie spadek dotyczył zarówno mężczyzn (o 0,6 p. proc.), jak i kobiet (o 0,4 p. proc.).

Wykres 22. Wskaźnik zatrudnienia

Chart 22. Employment rate

W IV kwartale 2018 r. liczba bezrobotnych w województwie łódzkim wyniosła 47 tys. osób i w skali roku zmalała o 2,1% (tj. o 1 tys. osób). Spadek ten dotyczył jedynie populacji kobiet (o 4,2%), natomiast liczba bezrobotnych mężczyzn utrzymała się na poziomie sprzed roku.

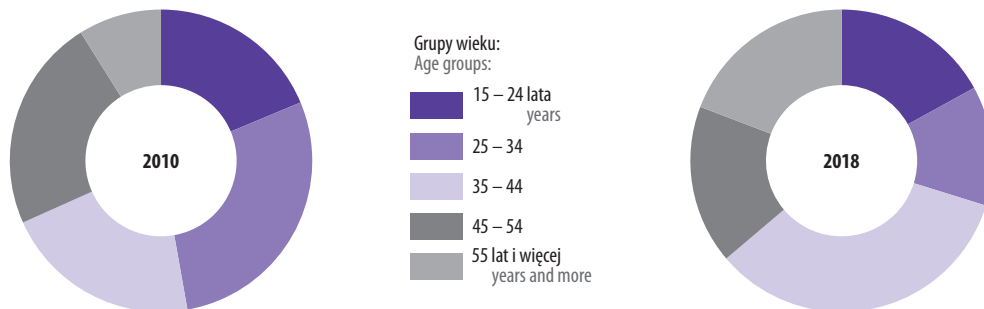
W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 61,8% (tj. o 76 tys.). W IV kwartale 2018 r. wśród ogółu osób bezrobotnych w województwie łódzkim przeważali mężczyźni (51,1%).

Analiza bezrobotnych pod względem wieku w województwie łódzkim w IV kwartale 2018 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby w wieku 35-44 lata (34,0% ogółu bezrobotnych). Natomiast najmniejszy udział w zbiorowości bezrobotnych miały osoby w grupie wiekowej 25-34 lata (12,8%). W porównaniu z IV kwartałem 2017 r. największy spadek w strukturze bezrobotnych odnotowano dla grupy osób w wieku 25-34 lata (o 12,2 p. proc.), natomiast grupa osób w wieku powyżej 55 lat charakteryzowała się największym wzrostem udziału (o 8,7 p. proc.).

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie łódzkim w IV kwartale

Chart 23. Structure of unemployed persons by age in łódzkie voivodship in IV quarterly

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2018 r. w województwie łódzkim wyniósł 12,3 miesiąca (w kraju 9,5 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 1,9 miesiąca.

W analizowanym okresie w województwie łódzkim liczba osób poszukujących pracy dłużej niż rok wyniosła 15 tys., a osoby te stanowiły 31,9% ogółu bezrobotnych (wobec 22,9% rok wcześniej oraz 29,3% w 2010 r.). W kraju w IV kwartale 2018 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 20,0% i w porównaniu z obserwowanym przed rokiem zmniejszył się o 5,2 p. proc., a w porównaniu z 2010 r. - o 3,9 p. proc.

Wykres 24. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w województwie łódzkim w IV kwartale

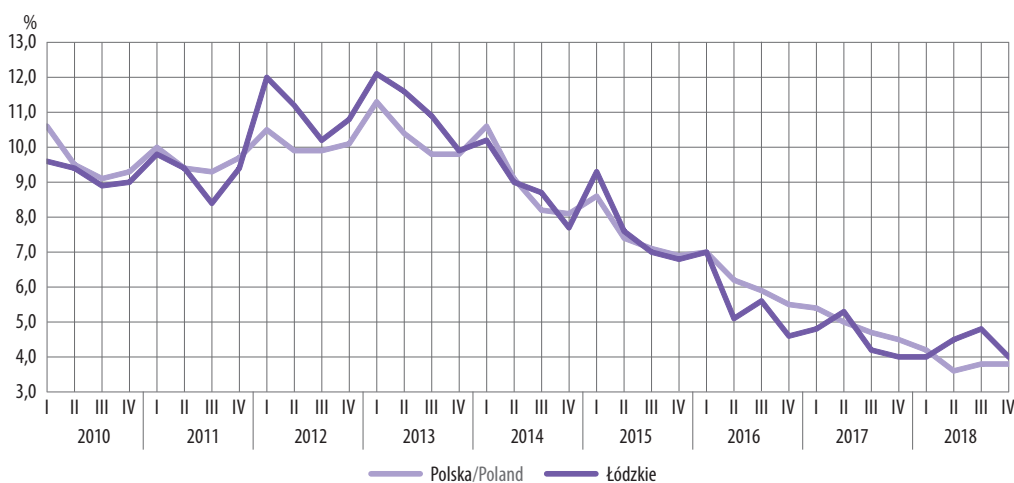
Chart 24. Structure of unemployed persons by duration of unemployment in łódzkie voivodship in IV quarterly

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2018 r. w województwie łódzkim ukształtowała się (podobnie, jak rok wcześniej) na poziomie 4,0% i była o 0,2 p. proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W stosunku do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano jej spadek o 5,0 p. proc. W kraju stopa bezrobocia uległa obniżeniu zarówno w stosunku do 2017 r., jak i 2010 r., odpowiednio o 0,7 p. proc. i o 5,5 p. proc. W IV kwartale 2018 r. w województwie łódzkim analizowany wskaźnik w przypadku kobiet wyniósł 4,4% (4,5% rok wcześniej), a wśród mężczyzn ukształtował się na poziomie sprzed roku, tj. 3,7%.

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wykres 25. Stopa bezrobocia
Chart 25. Unemployment rate

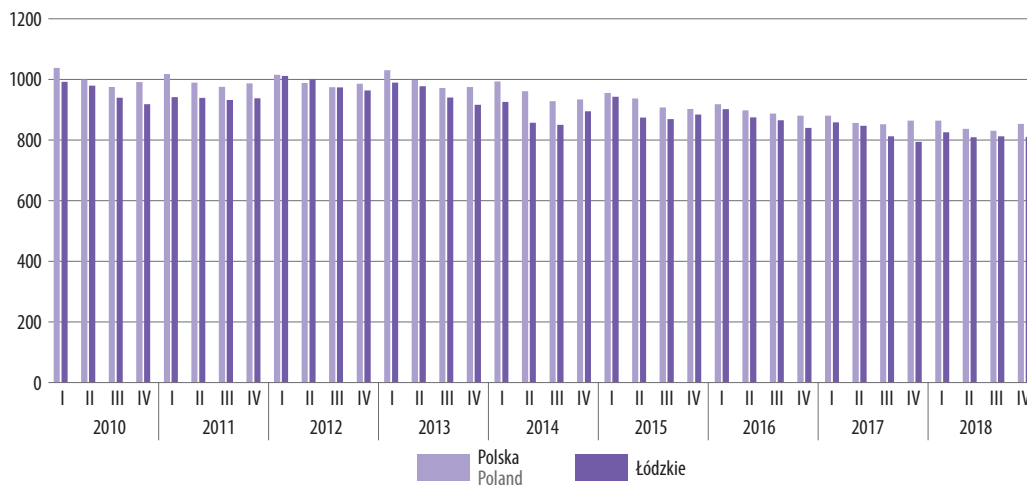

W IV kwartale 2018 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 862 tys. osób i stanowiła 42,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,9%. W ciągu roku liczba osób pozostających biernymi zawodowo w województwie łódzkim zwiększyła się o 0,5% (tj. o 4 tys. osób), natomiast w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 15,2% (tj. o 155 tys. osób).

W skali kraju w tym samym okresie liczebność analizowanej zbiorowości zmniejszyła się odpowiednio o 0,4% i 3,4%. Większość populacji osób biernych zawodowo w województwie tworzyły kobiety, których udział w IV kwartale 2018 r. wyniósł 63,8%.

W wyniku zmian, jakie zaszły na wojewódzkim rynku pracy w ciągu roku, zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2018 r. w województwie łódzkim na 1000 pracujących przypadało 810 osób niepracujących (bezrobotni i bierni zawodowo). Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 794 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 918 osób. Zarówno w IV kwartale 2018 r., jak i w analogicznych okresach lat poprzednich, obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi w województwie było mniejsze niż przeciętnie w kraju.

Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących w IV kwartale
 Chart 26. The number of unemployed persons by 1000 employed persons in IV quarterly

Dane prezentujące rynek pracy w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał,
- „Popyt na pracę w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku,
- jak również w Banku Danych Lokalnych

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim w 2018 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż przed rokiem. W porównaniu z 2017 r. wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich obserwowanych sekcjach. Również przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto osiągnęło poziom wyższy niż rok wcześniej.

W 2018 r. w województwie łódzkim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4419,28 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 7,7% (wobec wzrostu o 6,1% w 2017 r.). W kraju przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 4852,29 zł i zwiększyło się o 7,1% w odniesieniu do wartości zanotowanej rok wcześniej (wobec wzrostu o 5,9% w 2017 r.).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą. Dane dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo łódzkie uplasowało się na 8 pozycji, za województwami: mazowieckim, dolnośląskim, śląskim, pomorskim, małopolskim, zachodniopomorskim i wielkopolskim.

Tabela 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
	w tysiącach in thousands			2010=100	2017=100	
Polska Poland	3429,64	4121,41	4530,47	4852,29	141,5	107,1
Łódzkie	2978,57	3745,57	4103,93	4419,28	148,4	107,7
Łódź ^a	3109,47	3851,50	4255,62	4603,88	148,1	108,2

^a Poczynając od 2018 r. wdrożono nową metodę imputacji danych dla podmiotów badania, które nie złożyły meldunku. Dane za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach publikacji.
a Since 2018 the new method of the imputation for units which did not participate in data reporting was implemented. Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous editions of the publication.

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w województwie, przy czym najwyższy odnotowano w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,3%), informacji i komunikacji (o 11,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 9,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 8,2%), budownictwie (o 7,9%) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,8%).

Wykres 27. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Rok poprzedni=100

Chart 27. Indices of average paid employment in the enterprise sector monthly gross wages and salaries in enterprise sector
Previous year=100

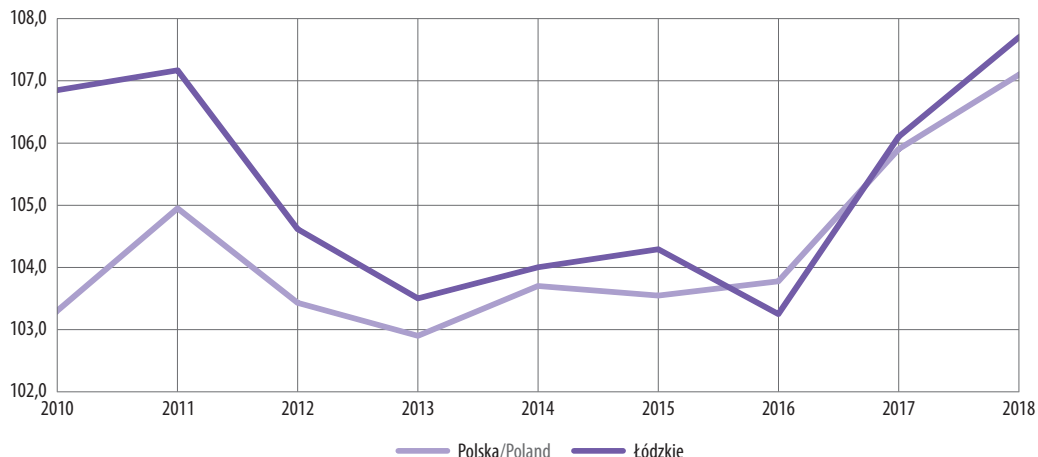
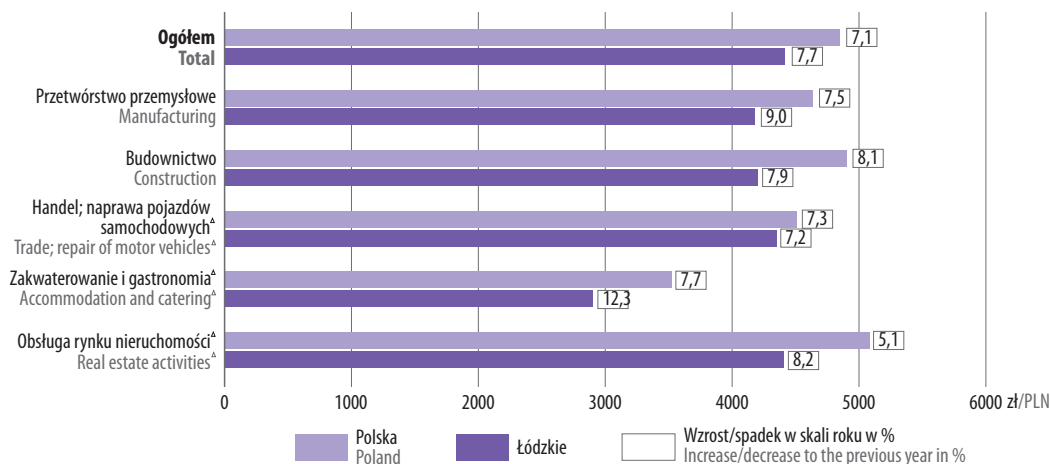

Tabela 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim

Table 10. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018				w zł in PLN
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100								
Ogółem Total	103,9	105,0	105,7	106,1	107,3	107,3	107,7	107,7	4419,28
w tym: of which:									
Przemysł Industry	104,9	105,8	106,3	106,3	107,2	107,2	107,6	107,6	4669,15
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	107,6	108,0	108,4	108,5	107,9	108,6	108,8	109,0	4183,36
Budownictwo Construction	104,0	104,2	106,2	107,9	109,8	110,2	109,2	107,9	4200,81
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	104,2	105,6	106,2	107,7	103,8	105,8	106,6	107,2	4348,21
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	108,0	108,2	106,2	105,7	109,5	108,3	108,9	107,8	3860,84
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	98,6	101,5	101,1	101,2	108,2	105,2	114,3	112,3	2906,12
Informacja i komunikacja Information and communication	98,1	100,2	100,6	100,2	114,6	111,3	112,0	111,2	6929,79
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities ^Δ	102,0	102,4	101,9	101,8	105,5	104,8	105,9	108,2	4404,75
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative support and service activities ^Δ	104,5	108,2	107,9	111,4	118,1	112,8	113,2	112,4	3352,50

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w wybranych sekcjach w 2018 r.
 Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in selected sections in 2018

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie łódzkim zanotowano w sekcjach: informacja i komunikacja oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (przekroczyły one odpowiednio o 56,8% i o 22,6% przeciętne wynagrodzenie w województwie). Najniższe wynagrodzenia wypłacono w przedsiębiorstwach zgrupowanych w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca (były one niższe od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie odpowiednio o 34,2% oraz 24,1%).

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie łódzkim przepracowali w 2018 r. ogółem 622,5 mln godzin, tj. o 1,8% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 266,0 mln (42,7% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 117,3 mln (18,8%), a najmniej w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją – 8,0 mln (1,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 9,4 mln (1,5%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2018 r. wyniósł 146,6 godzin (wobec 148,5 w 2017 r.). Największy spadek tego wskaźnika odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (o 10,1 godzin), a największy wzrost w informacji i komunikacji (o 8,4 godziny). Przeciętnie najwięcej godzin w ciągu miesiąca przepracował zatrudniony w sekcji transport i gospodarka magazynowa (153,4 godziny) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (150,3 godziny). Najmniejszą wartość wskaźnik ten przyjął w pozostałej działalności usługowej (141,9 godziny) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (142,0 godziny).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie wyniosło 30,14 zł, w tym w sektorze prywatnym – 29,99 zł. W porównaniu z 2017 r. nastąpił wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 9,1%. Najwyższe wynagrodzenie godzinowe otrzymali zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja – 47,14 zł oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 36,88 zł, natomiast najniższe w: zakwaterowaniu i gastronomii – 19,33 zł oraz w administrowaniu i działalności wspierającej – 22,79 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie łódzkim w 2018 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. Rok 2018 był kolejnym, w którym odnotowano wzrost przeciętnego świadczenia emerytalno-rentowego brutto. W dalszym ciągu wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacone przez ZUS.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2018 r. w województwie łódzkim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 632,6 tys. osób, co oznacza, że była o 3,2% wyższa w porównaniu z 2017 r., ale o 3,3% niższa niż w 2010 r. W skali kraju - w omawianym roku - świadczenia wypłacono przeciętnie 9199,0 tys. osobom, tj. o 3,0% więcej niż w roku poprzednim, ale o 0,5% mniej niż w 2010 r.

Odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie łódzkim w ich ogólnej zbiorowości w Polsce wyniósł 6,9%. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa stanowili 7,0% całej populacji w kraju (6 miejsce wśród innych województw), a rozpatrując liczbę wypłat z KRUS województwo łódzkie znalazło się na 4 pozycji, z udziałem 8,6%.

W 2018 r. świadczenia wypłacone przez ZUS otrzymało 533,1 tys. osób, tj. o 4,1% więcej niż rok wcześniej, ale o 0,9% mniej niż w 2010 r. Liczba emerytów w województwie wzrosła o 7,3% w odniesieniu do 2017 r., zmniejszyła się jednak przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 11,5%) oraz osób pobierających renty rodzinne (o 1,6%). Wśród świadczeniobiorców ZUS najliczniejszą grupę stanowili emeryci (76,7% całej zbiorowości), a najmniejszą osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (8,6%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych kształtowała się odmiennie – w przypadku wszystkich kategorii zanotowano spadek liczby świadczeniobiorców w porównaniu z 2017 r. Emerytury i renty rolnicze w 2018 r. pobierało 99,4 tys. osób (o 1,1% mniej niż w roku 2017). W porównaniu z poprzednim rokiem spadek zaobserwowano również w przypadku osób otrzymujących renty rodzinne (o 4,3%) oraz renty z tytułu niezdolności do pracy (o 6,7%). Wśród świadczeniobiorców dominowali emeryci, stanowiąc 84,2% ogółu, a odsetek osób pobierających renty rodzinne ukształtował się na poziomie 3,7%.

Tabela 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018		
				ogółem <i>total</i>	2010=100	2017=100
POLSKA POLAND						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thousand</i>	9243,4	8879,6	8935,2	9199,0	99,5	103,0
pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem <i>persons receiving retirement pay and pension from non-agricultural social security system, total</i>	7868,8	7676,5	7759,9	8041,5	102,2	103,6
w tym wypłacane przez ZUS ^{ab} <i>of which paid by the Social Insurance Institution</i>	7491,4	7273,8	7358,2	7641,6	102,0	103,9
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1374,7	1203,2	1175,3	1157,4	84,2	98,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych razem w zł <i>Average gross monthly retirement pay and other pension from non-agricultural social security system, total in PLN</i>	1642,90	2049,26	2138,03	2221,90	135,2	103,9
wypłacana przez ZUS ^{ab} <i>paid by the Social Insurance Institution^{ab}</i>	1588,95	1980,96	2072,44	2161,65	136,0	104,3
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1755,19	2170,64	2253,57	2323,21	132,4	103,1
wypłacana przez ZUS ^{ab} <i>paid by the Social Insurance Institution^{ab}</i>	1698,35	2096,55	2182,45	2257,66	132,9	103,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average gross monthly retirement pay and other pension of farmers</i>	954,68	1179,63	1200,00	1226,85	128,5	102,2
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	996,18	1209,81	1221,69	1242,37	124,7	101,7
ŁÓDZKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thousand</i>	653,8	609,7	612,9	632,6	96,7	103,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>persons receiving retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution</i>	537,8	508,0	512,4	533,1	99,1	104,1

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w przypadku łączenia z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nie uwzględnionymi w podziale na województwa). b Bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.
a Including accidental pensions paid by the Social Insurance Fund and paid by the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Ministry of Justice in the case of merger with pensions financed from the budget of the Ministry of National Defense, Ministry of Interior and Administration, as well as payments of agricultural benefits from the Ministry of National Defense, Ministry of Interior and Administration (not included in the division into voivodships). b Excluding pensions and pensions performed under international agreements.

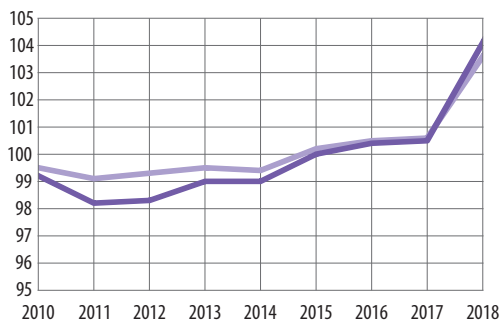
Tabela 11. Świadczenia społeczne (dok.)
 Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018		
				ogółem total	2010=100	2017=100
ŁÓDZKIE (dok.)						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. (dok.) Average number of retirees and pensioners in thousand (cont.)						
rolników indywidualnych farmers	116,0	101,6	100,5	99,4	85,7	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average gross monthly retirement pay and other pension paid by the Social Insurance Institution in PLN	1481,17	1843,94	1927,25	2014,36	136,0	104,5
w tym emerytura of which retirement pension	1581,99	1952,35	2030,22	2106,41	133,2	103,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average gross monthly retirement pay and other pension of farmers in PLN	940,86	1168,00	1187,40	1215,54	129,2	102,4
w tym emerytura of which retirement pension	967,41	1181,91	1193,72	1216,22	125,7	101,9

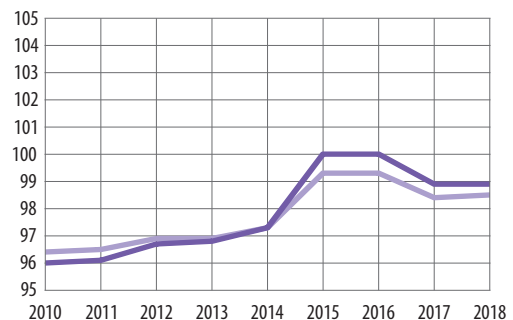
Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów
 Rok poprzedni=100

Chart 29. Dynamic of average number of retirees and pensioners
 Previous year=100

Pobierających świadczenia
 wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych
 Persons receiving
 retirement pay and pensions paid by the Social Insurance Institution

Rolników indywidualnych
 Farmers

■ Polska
 Poland

■ Łódzkie

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy; nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

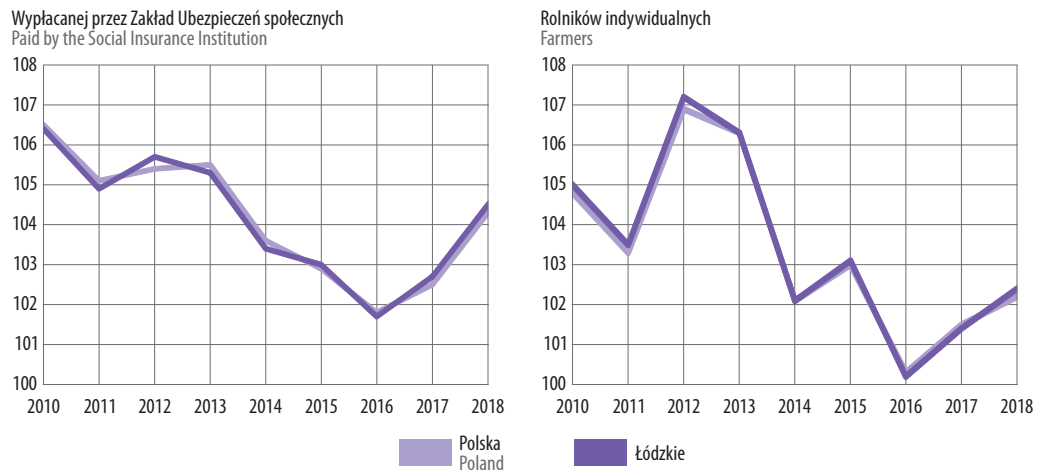
Tabela 12. Świadczenia społeczne w województwie łódzkim

Table 12. Social benefits in Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners in thousand</i>	611,4	610,9	610,6	612,9	631,3	631,8	631,8	632,6
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,0	99,9	99,9	100,2	103,3	103,4	103,5	103,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>persons receiving retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution</i>	510,5	510,2	510,0	512,4	530,5	531,4	531,9	533,1
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,2	100,1	100,1	100,5	103,9	104,1	104,3	104,1
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	100,9	100,7	100,5	100,5	100,8	100,4	99,9	99,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	99,0	98,9	98,9	98,9	99,9	99,7	99,4	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average gross monthly retirement pay and other pension paid by the Social Insurance Institution in PLN</i>	1897,10	1906,12	1911,94	1927,25	1979,57	1997,21	2007,78	2014,36
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	101,6	101,9	102,1	102,7	104,3	104,8	105,0	104,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average gross monthly retirement pay and other pension of farmers in PLN</i>	1174,26	1182,28	1184,59	1187,40	1201,42	1209,22	1212,83	1215,54
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>	100,4	101,0	101,2	101,4	102,3	102,3	102,4	102,4

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty
Rok poprzedni=100

Chart 30. *Dynamic of Average gross monthly retirement pay and other pension*
Previous year=100

W 2018 r. w województwie łódzkim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 2014,36 zł i była wyższa w stosunku do roku poprzedniego o 4,5% (w kraju odnotowano wzrost o 4,3%).

Świadczenie emerytalno-rentowe pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1215,54 zł i zwiększyło się o 2,4% (w kraju wzrost o 2,2%).

Pod względem poziomu przeciętnej emerytury i renty wypłacanej przez ZUS, województwo łódzkie uplasowało się, podobnie jak rok wcześniej, na 9 miejscu w kraju, a w przypadku świadczeń rolników indywidualnych - na 10 pozycji. Wszystkie świadczenia wypłacane przez ZUS w województwie łódzkim nie przewyższyły średniej krajowej, a różnice wahały się od 6,7% (emerytura) do 13,9% (w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy). Mniejsze odchylenia od średniej krajowej odnotowano w przypadku wypłat realizowanych przez KRUS, gdzie przeciętna emerytura była niższa od średniej krajowej o 0,9%, natomiast wysokość renty rodzinnej przewyższyła średnią krajową o 4,9%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie łódzkim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Ceny Prices

W 2018 r. w województwie łódzkim zanotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w ujęciu rocznym, przy czym nieco wolniejszy niż przeciętnie w kraju (1,5% wobec 1,6%).

W województwie łódzkim największy wzrost cen dotyczył transportu (o 5,0%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,4%), użytkowania mieszkania (o 2,3%), a także towarów i usług związanych ze zdrowiem oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (po 1,7%). Utrzymał się trwający od kilku lat spadek cen odzieży i obuwia, który w badanym roku wyniósł 3,9%.

Podobne tendencje obserwowano w skali kraju, przy czym wzrost cen był nieco wyższy niż w województwie w przypadku żywności i napojów bezalkoholowych (wzrost o 2,6%), edukacji (o 2,4%) oraz w grupie zdrowie (o 2,0%). Mniejszy spadek natomiast dotyczył odzieży i obuwia (o 3,6%).

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 13. Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
	POLSKA	POLAND		
Ogółem Total	102,6	99,1	102,0	101,6
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,7	98,3	104,2	102,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	105,3	101,2	101,0	101,5
Odzież i obuwie Clothing and footwear	96,2	95,2	94,8	96,4
Mieszkanie Dwellings	103,3	100,5	101,6	101,8
Zdrowie Health	102,9	101,9	101,2	102,0
Transport Transport	106,2	91,1	103,8	104,2
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,7	100,7	101,4	101,3
Edukacja Education	102,7	101,1	101,2	102,4

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)

Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 <i>previous year=100</i>			
ŁÓDZKIE				
Ogółem <i>Total</i>	102,8	98,8	102,1	101,5
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	103,1	98,2	104,8	102,4
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	105,8	100,6	101,8	101,7
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	97,4	94,5	94,1	96,1
Mieszkanie <i>Dwellings</i>	103,8	100,2	101,9	102,3
Zdrowie <i>Health</i>	102,6	101,9	101,1	101,7
Transport <i>Transport</i>	107,5	90,6	103,9	105,0
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	97,8	100,6	101,3	101,6
Edukacja <i>Education</i>	103,7	100,5	101,7	101,5

We wszystkich kwartałach 2018 r. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku. Najwyższy wzrost w ujęciu rocznym nastąpił w III kwartale (o 1,8%), w którym najbardziej zdrożał transport (o 9,3%). We wszystkich analizowanych kwartałach zaobserwowano spadek cen odzieży i obuwia, najgłębszy w I kwartale (o 4,5%). Niższy wzrost z kwartału na kwartał dotyczył żywności i napojów bezalkoholowych, dla których w I kwartale odnotowano wzrost o 4,3%, a w IV kwartale - o 0,6%. Odwrotną tendencję zaobserwowano w przypadku edukacji (w I kwartale wzrost o 1,0%, a w IV – o 2,4%).

Źródłem informacji o cenach detalicznych prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

W grudniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, znaczące zmiany cen wystąpiły w przypadku artykułów żywnościowych. W województwie łódzkim najbardziej podrożały warzywa: cebula (o 58,0%), ziemniaki (o 44,2%) oraz marchew (o 36,7%). Mniej niż rok wcześniej płacono natomiast m. in. za jabłka (o 42,5%), jaja kurze świeże (o 26,0%), margarynę (o 21,0%) oraz cukier biały kryształ (o 14,8%).

W grupie artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych najwyższy wzrost cen dotyczył pasty do zębów (o 10,4%), półbutów damskich skórzanych na podeszwie nieskórzanej (o 9,5%), baterii zlewozmywakowej (o 7,1%) oraz miksera (o 6,1%). Mniej niż rok wcześniej płacono natomiast m. in. za kuchnię mikrofalową (o 2,3%) oraz proszek do prania (o 1,1%). W zakresie transportu wzrosły ceny paliw – oleju napędowego (o 12,3%) oraz benzyny silnikowej bezołowiowej, 95 oktanowej (o 4,7%), a także koszt przejazdu autobusem miejskim (o 6,4%) oraz nieznacznie (o 0,1%) taksówką osobową. W dziale rekreacja i kultura cena gazety (dziennika lokalnego) wzrosła o 4,2%, a biletu wstępu do kina - o 3,0%.

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
 Chart 31. Price indices of consumer goods and services

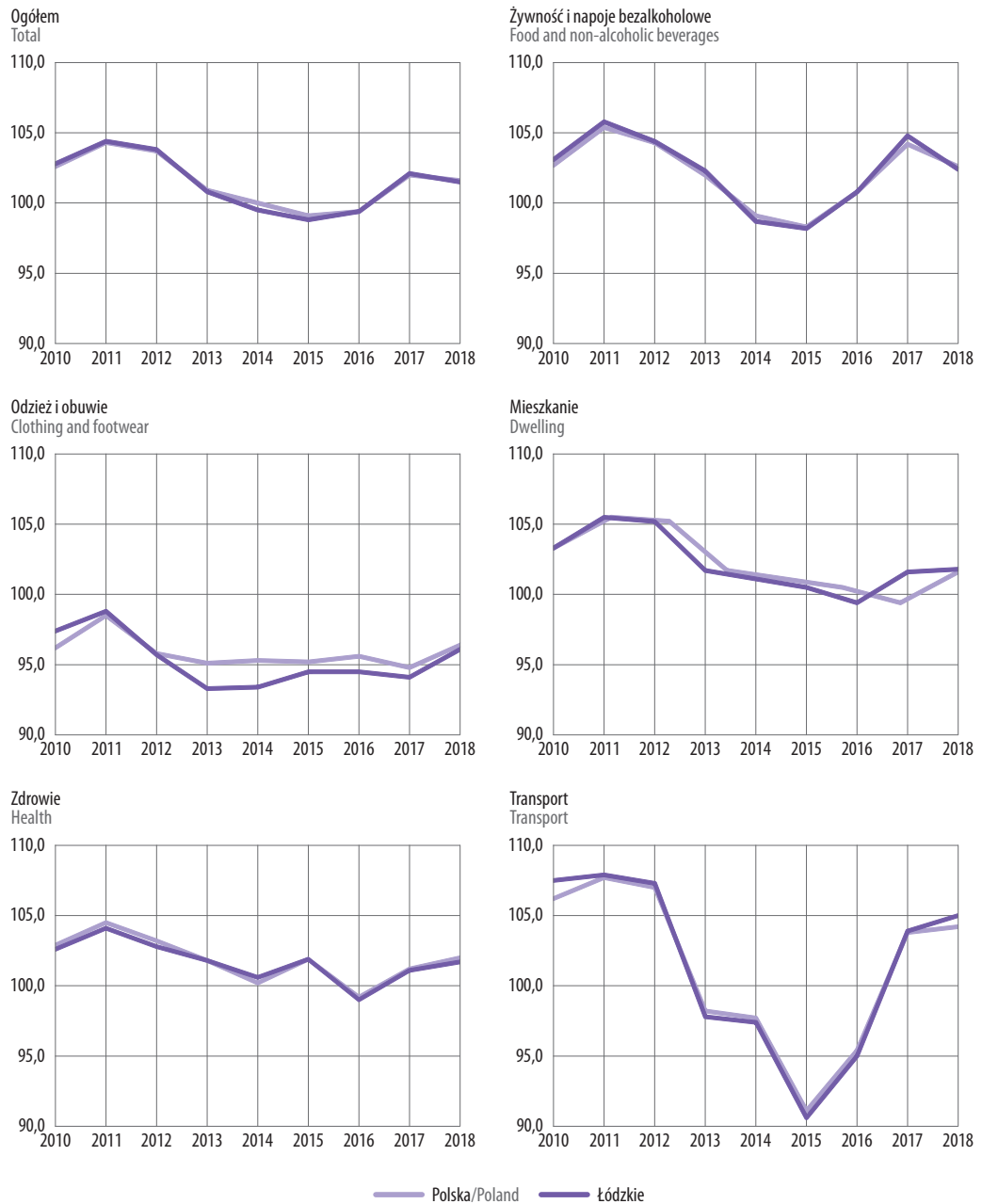

Tabela 14. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim
 Table 14. Price indices of consumer goods and services in Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	102,1	102,0	102,1	102,3	101,4	101,5	101,8	101,3
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	103,7	103,9	105,5	106,2	104,3	102,8	102,1	100,6
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages and tobacco	101,9	101,6	102,3	101,3	101,2	101,9	101,8	101,6
Odzież i obuwie Clothing and footwear	93,7	94,0	93,7	94,8	95,5	95,6	96,0	97,1
Mieszkanie Dwellings	101,4	101,8	102,0	102,7	102,2	102,3	102,5	102,4
Zdrowie Health	100,6	100,5	101,6	101,9	101,8	101,7	101,2	102,1
Transport Transport	108,8	104,6	101,5	101,1	99,0	104,9	109,3	106,9
Rekreacja i kultura Recreation and culture	100,3	102,0	101,6	101,5	101,4	101,0	101,9	102,1
Edukacja Education	101,4	101,9	101,7	101,7	101,0	101,0	101,7	102,4

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie łódzkim w 2018 r.

Chart 32. Price changes in selected consumer goods and services in Łódzkie voivodship in 2018

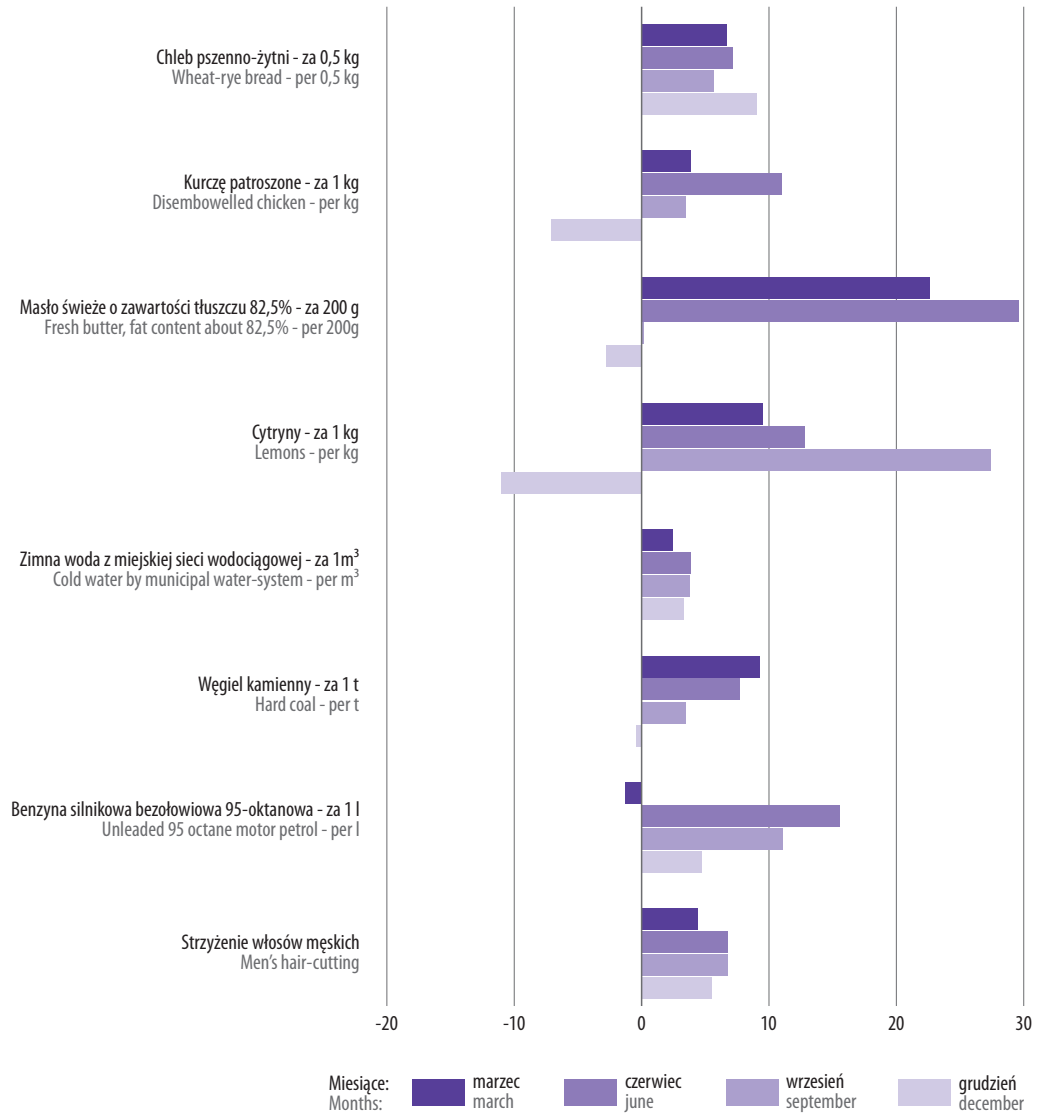

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w zł in PLN				XII 2017=100
POLSKA POLAND					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread - per 0,5 kg	2,08	2,21	2,31	2,56	110,8
Kurczę patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken - per kg	5,96	6,60	7,11	6,92	97,3
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg Meat pork, boneless (centre loin) – per kg	13,68 ^a	13,79 ^a	17,30	17,16	99,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled - per kg	21,65	24,01	26,26	26,91	102,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% sterylizowane – z 1 l Cows' milk fat content 3 -3,5%, sterilized – per l	2,67	2,80	2,78	2,71	97,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content about 82,5% - per 200 g	4,27	3,98	6,75	6,54	96,9
Cebula – za 1 kg Onions - per kg	2,25	2,20	2,01	2,96	147,3
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes - per kg	1,43	1,19	1,13	1,59	140,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystallized - per kg	2,94	2,44	2,62	2,13	81,3
Sok jabłkowy – za 1 l Apple juice - per l	3,64	3,63	3,60	3,81	105,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. Men's suit, fabric of wool - per set	467,17 ^b	662,30	665,00	606,31 ^c	x
Półbuty skórzane męskie, na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair:	164,09	197,64	202,07	206,43	102,2
Proszek do prania - za 300 g Washing powder - per 300 g	4,43 ^d	5,33 ^e	5,48	5,52	100,7
Ciepła woda – za 1 m ³ Hot water - per m ³	17,89	21,68	21,69	22,09	101,8
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy Single ticket for intra-urban bus	2,23	2,71	2,71	2,74	101,1
Bilet do kina Cinema ticket	15,23	18,39	19,58	19,90	101,6
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation with a specialist physician	69,63	90,26	100,85	106,31	105,4
ŁÓDZKIE					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread - per 0,5 kg	2,18	2,22	2,30	2,51	109,1
Kurczę patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken - per kg	5,83	6,35	7,08	6,58	92,9
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg Meat pork, boneless (centre loin) – per kg	14,29 ^a	13,59 ^a	18,44	17,65	95,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled - per kg	20,59	23,23	26,87	26,47	98,5

a Mięso wieprzowe z kością. b Garnitur męski z elanowej. c Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego. d Za 400 g. e Za 280 g.
 a Meat pork, bone-in. b Men's suit, polyester staple fibres and wool. c Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous year. d Per 400 g. e Per 280 g.

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018	
	w zł in PLN				XII 2017=100
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5% sterylizowane – z 1 l <i>Cows' milk fat content 3 -3,5%, sterilized – per l</i>	2,60	2,75	2,68	2,72	101,5
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82,5% - per 200 g</i>	4,33	3,79	6,74	6,55	97,2
Cebula – za 1 kg <i>Onions - per kg</i>	2,24	2,04	1,81	2,86	158,0
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes - per kg</i>	1,35	1,04	0,95	1,37	144,2
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized - per kg</i>	3,04	2,40	2,44	2,08	85,2
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice - per l</i>	3,50	3,75	3,84	3,70	96,4
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabric of wool - per set</i>	387,0 ^b	702,75	723,15	645,63 ^c	x
Półbuty skórzane męskie, na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole - per pair:</i>	189,64	220,78	218,49	227,92	104,3
Proszek do prania - za 300 g <i>Washing powder - per 300 g</i>	4,31 ^d	5,31 ^e	5,24	5,18	98,9
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water - per m³</i>	17,16	20,99	20,60	21,55	104,6
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Single ticket for intra-urban bus</i>	2,13	2,46	2,50	2,66	106,4
Bilet do kina <i>Cinema ticket</i>	16,67	20,09	20,88	21,50	103,0
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation with a specialist physician</i>	69,64	86,07	101,79	106,43	104,6

a Mięso wieprzowe z kością. b Garnitur męski z elanowej. c Z uwagi na zmianę reprezentanta objętego badaniem cen dane nie w pełni porównywalne z danymi z roku poprzedniego. d Za 400 g. e Za 280 g.
 a Meat pork, bone-in. b Men's suit, polyester staple fibres and wool. c Due to the changes of representative item covered by the price survey data not fully comparable to those published in the previous year. d Per 400 g. e Per 280 g.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Warunki agrometeorologiczne *Agrometeorological conditions*

Jesień 2017 r. charakteryzowała się dużym uwilgotnieniem gleby, co wpłynęło korzystnie na stan trwałych użytków zielonych i upraw poplonowych. Jednak warunki pogodowe we wrześniu i październiku były bardzo niesprzyjające do przeprowadzenia zbiorów kukurydzy oraz wykopków ziemniaków i buraków cukrowych. Obfite opady deszczu w tym okresie zwiększyły nadmiar wilgoci w glebie, a na wielu polach użycie sprzętu mechanicznego było utrudnione lub niemożliwe.

Siewy zbóż ozimych pod zbiory 2018 r., mimo utrudnień z wjazdem na pola, rozpoczęto we wrześniu i zakończono w drugiej dekadzie października. W rejonach o równomiernym rozkładzie opadów dobre uwilgotnienie gleby miało korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody ozimin.

Warunki agrometeorologiczne w listopadzie były zróżnicowane. W wyniku występujących w ciągu miesiąca częstych opadów deszczu, utrzymywał się nadmiar wilgoci w glebie, utrudniając zakończenie zbiorów roślin okopowych i pastewnych. Oziminy pod zbiory 2018 r. krzewiły się w tym okresie, a dobowe wahania temperatury powietrza sprzyjały ich hartowaniu. Uprawy przed wejściem w stan zimowego spoczynku, były na ogół właściwie wyrośnięte i dobrze przygotowane do prezimowania.

Pogoda w grudniu nie stwarzała większych zagrożeń dla zimujących roślin, a jedynie utrzymująca się w ciągu miesiąca wysoka temperatura powietrza, wzrastająca okresami powyżej 5° C zakłócała zimowy spoczynek roślin. W dalszym ciągu występował nadmiar opadów, a na polach, głównie w obniżeniach terenowych pojawiły się zastoiska wody.

Warunki agrometeorologiczne w okresie tegorocznej zimy były na ogół korzystne dla zimujących roślin. Notowane w styczniu krótkotrwałe spadki temperatury i silne wiatry, występujące przy niewielkiej pokrywie śnieżnej, nie zagrażały zimującym oziminom i tylko miejscami powodowały wysmalanie roślin. Przebieg pogody w lutym i marcu był zróżnicowany, a największym zagrożeniem dla zimujących roślin było nadmierne uwilgotnienie gleby powodujące na polach zastoiska wodne. Straty zimowe w powierzchni zasiewów ozimin były niewielkie, a zaoranie plantacji, głównie rzepaku ozimego (około 4%) spowodowane były przede wszystkim wysmalaniem roślin, przy braku okrywy śnieżnej oraz wymoknięciem upraw na glebach niżej położonych.

Wznowienie wegetacji roślin ozimych rozpoczęło się pod koniec marca, a rozpoczęcie prac polowych przez rolników nastąpiło na początku kwietnia, gdy warunki pogodowe znacznie się poprawiły i nastąpił gwałtowny wzrost temperatury, przy braku opadów. Praktycznie do końca kwietnia zakończono siewy: zbóż jarych, buraków cukrowych, kukurydzy na ziarno i zielonkę, oraz sadzenie ziemniaków. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało w pełni potrzeby wodne roślin. Poprawa warunków agrometeorologicznych w końcu kwietnia oraz występujące od połowy maja intensywne opady deszczu, wpłynęły korzystnie na wegetację zbóż (zarówno ozimych jak i jarych), jak też na wzrost roślinności łąkowo-pastwiskowej w tym okresie.

Czerwiec charakteryzował się wyjątkowo wysoką temperaturą powietrza oraz bardzo wysokim usłonecznieniem, przy jednocześnie niskich opadach atmosferycznych, co skutkowało znacznym przesuszeniem gleby i szybkim dojrzewaniem zbóż. W trzeciej dekadzie lipca i pierwszej dekadzie sierpnia prace żniwne przeprowadzono na ogół przy sprzyjającej pogodzie. Opady deszczu, miejscami ulewne, występujące przed zbiorami, pogorszyły jakość ziarna i wpłynęły niekorzystnie na końcowe zbiory zarówno zbóż jak i rzepaku.

Ciepła i słoneczna pogoda we wrześniu stwarzała dobre warunki do przeprowadzenia zbioru upraw, ale wpłynęła niekorzystnie na stan uwilgotnienia gleby, co spowodowało utrudnienia w wykonywaniu orek przedsięwziętych i siewów ozimin pod zbiory w 2019 r. Występujące głównie w drugiej połowie października opady deszczu poprawiły uwilgotnienie gleby i miały korzystny wpływ na siew ozimin, procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Oziminy wysiane we wrześniu zaczęły się krzewić pod koniec października. W październiku trwały także prace przy zbiorze kukurydzy na ziarno oraz buraków cukrowych, a pod koniec tego miesiąca zakończono wykopki ziemniaków.

Utrzymująca się w listopadzie dodatnia temperatura powietrza podtrzymywała wegetację i stwarzała dobre warunki dla rozwoju ozimin. Korzystna pogoda sprzyjała także zakończeniu zbioru roślin okopowych i pastewnych, wykonaniu orek i innych jesiennych prac polowych. Uprawy ozime w końcowej fazie rozwoju jesienią 2018 r. przed wejściem w stan zimowego spoczynku, były dobrze rozkrzewione, a nawet w przypadku rzepaku nadmiernie wyrośnięte.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa

Table 16. Selected data about agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi which basic cereals including cereal mixed	35,1	36,7	40,0	32,3
rzepak i rzepik rape and turnip rape	23,6	28,5	29,5	25,8
ziemniaki ^a potatoes ^a	219	210	279	251
buraki cukrowe sugar beets	484	520	679	.
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu ^b) Livestock per 100 ha agricultural land ^b in pcs (as of June ^b)				
bydło cattle	37,2	41,0	42,0	42,3
trzoda chlewna pigs	98,5	80,0	77,6	80,6
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in PLN				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per 1 dt	59,84	66,83	66,44	72,62
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	42,12	51,42	54,67	59,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt	50,86	51,15	52,46	58,01
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle for slaughter (excluding calves) per 1 kg	4,56	6,02	6,35	6,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per 1 kg	3,89	4,30	5,05	4,48
mleko krowie za 1 l cows' milk per 1 l	1,07	1,13	1,39	1,35

a Łącznie z powierzchnią i produkcją w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Including kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens, b In 2010 data of the Agricultural Census.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)

Table 16. Selected data about agriculture (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA (dok.)		POLAND (cont.)		
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in PLN:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per 1 dt	64,91	75,59	78,86	83,63
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	48,58	58,67	63,23	67,10
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt	98,51	82,04	87,43	96,95
ŁÓDZKIE				
Plony z 1 ha w dt: Yields per 1 ha in dt:				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi which basic cereals including cereal mixed	30,9	30,3	35,2	28,7
rzepak i rzepik rape and turnip rape	23,7	27,2	29,1	24,3
ziemniaki ^a potatoes ^a	213	188	272	252
buraki cukrowe sugar beets	421	511	719	.
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu ^b) Livestock per 100 ha agricultural land ^b in pcs (as of June ^b)				
bydło cattle	45,3	47,3	45,8	47,9
trzoda chlewna pigs	130,5	105,7	105,7	120,9
Przeciętne ceny skupu w zł: Average procurement prices in PLN				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per 1 dt	60,45	66,45	66,91	71,68
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	38,66	49,47	56,54	59,75
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt	57,81	45,30	43,97	50,65
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg cattle for slaughter (excluding calves) per 1 kg	4,47	5,85	6,38	6,58
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg pigs for slaughter per 1 kg	3,81	4,20	4,93	4,45
mleko krowie za 1 l cows' milk per 1 l	0,98	1,05	1,27	1,21
Ceny na targowiskach w zł: Marketplace prices in PLN:				
ziarno pszenicy za 1 dt wheat grain per 1 dt	65,42	75,01	78,14	83,48
ziarno żyta za 1 dt rye grain per 1 dt	45,36	57,29	60,82	64,98
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt edible potatoes (excluding early kinds) per 1 dt	91,28	69,70	76,29	87,57

a łącznie z powierzchnią i produkcją w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego.

a Including kitchen gardens, in 2010 excluding kitchen gardens, b In 2010 data of the Agricultural Census.

Produkcja roślinna

Crop output

W 2018 r. w województwie łódzkim uzyskano produkcję niższą niż przed rokiem, zarówno zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, jak i rzepaku oraz ziemniaków i buraków cukrowych. O niższym poziomie produkcji omawianych gatunków upraw zdecydowała zarówno niższa wydajność z jednostki powierzchni, jak też mniejszy areal ich uprawy.

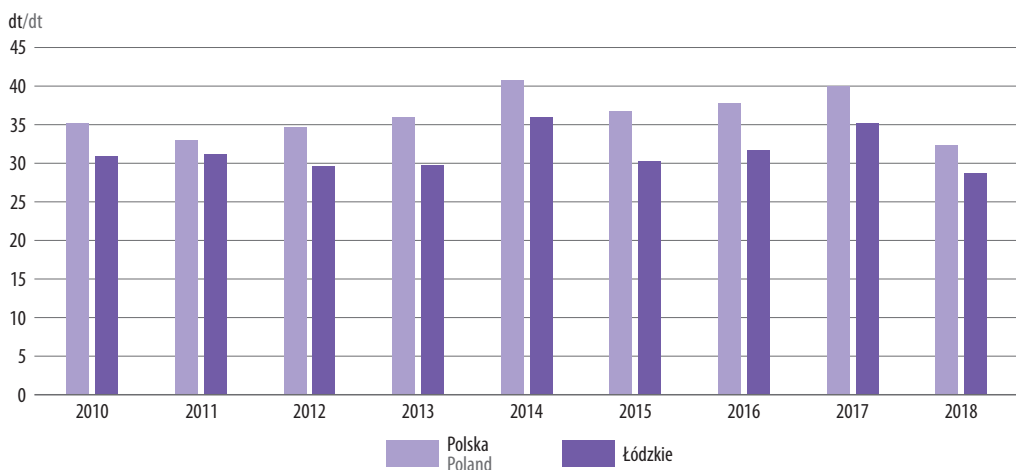
Powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. wyniosła 582,0 tys. ha i była o 3,0% mniejsza niż w roku poprzednim, natomiast większa w porównaniu z 2010 r. o 2,9%.

Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2018 r. osiągnęły poziom 28,7 dt z ha i zmniejszyły się w porównaniu z uzyskanymi w 2017 r. i 2010 r. odpowiednio o 18,5% i 7,1%. W 2018 r. plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi uzyskane w województwie łódzkim, w odniesieniu do średnich plonów w kraju, były niższe o 11,1%.

W omawianym roku zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie łódzkim oszacowano na 1668,6 tys. t, tj. mniej od uzyskanych w roku ubiegłym, jak i w 2010 r. – odpowiednio o 21,0% i o 4,7%. Wielkość ta stanowiła 7,3% krajowej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi.

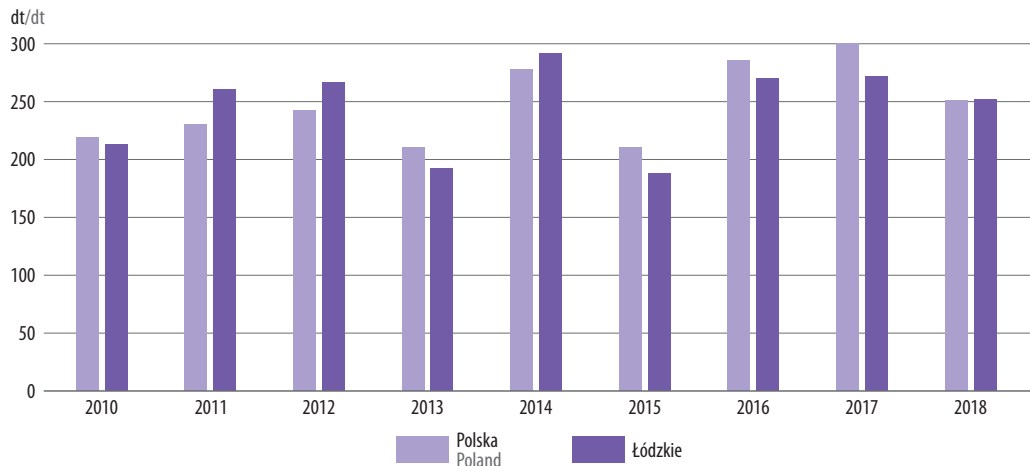
Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 33. Yields of basic cereals with cereal mixed from 1 ha

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2018 r. wyniosła 21,2 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 1,7%, a w stosunku do 2010 r. była wyższa o 0,6%. W 2018 r. uzyskane plony z 1 ha wyniosły 24,3 dt i w odniesieniu do średnich plonów w kraju były niższe o 5,8%. W porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zmniejszyły się o 16,5%, a w odniesieniu do 2010 r. były wyższe o 2,5%. Zbiory rzepaku i rzepiku w województwie w 2018 r. oszacowano na 51,6 tys. t, tj. o 18,0% mniej niż rok wcześniej i o 3,1% więcej niż w 2010 r. Zbiór na takim poziomie stanowił 2,4% produkcji krajowej rzepaku.

Wykres 34. Plony ziemniaków z 1 ha
 Chart 34. Yields of potatoes from 1 ha

W 2018 r. pod uprawę ziemniaków (uwzględniając powierzchnię w ogrodach przydomowych) przeznaczono 30,7 tys. ha, czyli o 26,2% więcej niż w roku poprzednim. Powierzchnia ta stanowiła 10,3% areалу uprawy ziemniaków w Polsce. Z 1 ha zebrano przeciętnie 252 dt ziemniaków, czyli o 7,4% mniej niż przed rokiem, a w odniesieniu do średniego plonu w kraju uzyskany plon był nieznacznie wyższy (o 0,4%). Łączna produkcja ziemniaków, przy niższych plonach i zmniejszonej powierzchni ich uprawy, wyniosła 772,0 tys. t i była o 31,8% mniejsza od uzyskanej w 2017 r. Zbiory wojewódzkie stanowiły 10,3% produkcji krajowej ziemniaków.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

W województwie łódzkim w końcu 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się stado bydła ogółem, spadła natomiast liczebność stada świń.

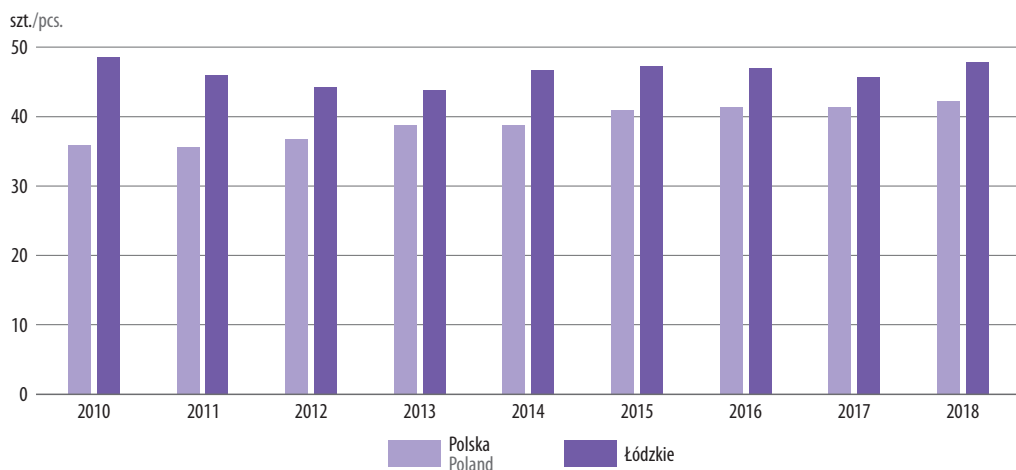
W grudniu 2018 r. pogłowie bydła wynosiło 475,3 tys. sztuk i było o 10,4 tys. sztuk (o 2,2%) wyższe niż przed rokiem. W województwie łódzkim znajdowało się 7,7% krajowego pogłowia bydła (5 lokata w kraju pod względem ogólnej wielkości stada bydła). W strukturze wojewódzkiego stada bydła krowy stanowiły 38,1% (w kraju 39,1%) i w ciągu roku ich udział zmniejszył się o 0,3 p. proc.

Wyniki badań pogłowia bydła przeprowadzonych w 2018 r. wskazują na utrzymanie dużego zainteresowania rolników chowem bydła. Wysokie stany spowodowane były głównie dużym zainteresowaniem rolników produkcją żywca wołowego. Utrzymujące się korzystne ceny żywca wołowego, zarówno w skupie sprzyjały rozwojowi tego kierunku produkcji.

Badania pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu w dniu 1 marca, w czerwcu według stanu w dniu 1 czerwca i w grudniu według stanu w dniu 1 grudnia, a badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 35. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Chart 35. Cattle per 100 ha of agricultural land

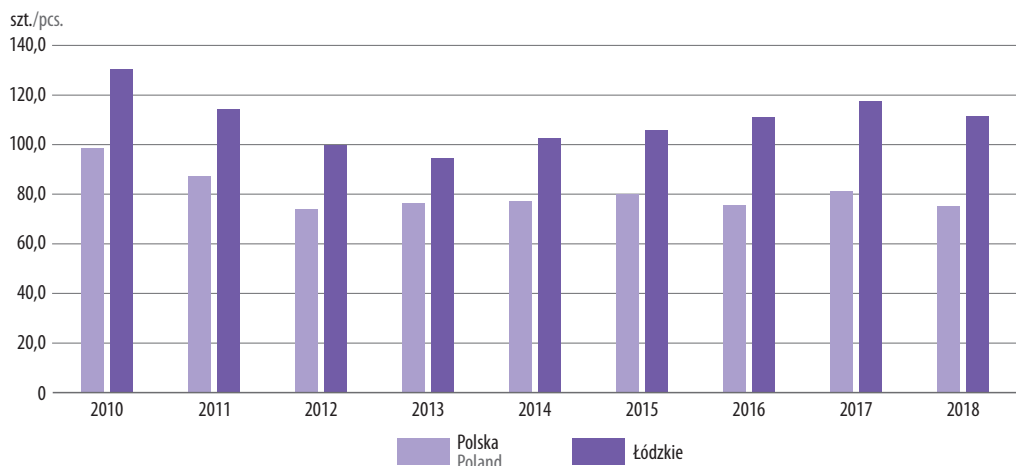

Pogłowie owiec ogółem w województwie łódzkim w czerwcu 2018 r. wyniosło 13,0 tys. sztuk, co stanowiło 4,7% krajowego pogłowia owiec. W strukturze stada maciorki owcze, tj. samice, które miały już potomstwo i samice pokryte po raz pierwszy, stanowiły 54,6%, a ich udział w ciągu roku zmniejszył się o 7,5 p. proc.

Pogłowie świń w województwie w końcu 2018 r. wyniosło 1110,8 tys. sztuk i było niższe o 86,5 tys. sztuk (o 7,2%) od stanu notowanego w analogicznym okresie 2017 r. W strukturze stada lochy stanowiły 5,8% (63,9 tys. szt.). Udział województwa łódzkiego w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 10,1% (3 lokata w kraju pod względem wielkości wojewódzkiego stada świń).

Stan i struktura pogłowia trzody chlewnej w grudniu 2018 r. wskazują na trend spadkowy w chowie świń. Pogarszające się czynniki ekonomiczne tuczu – głównie niskie ceny skupu oraz trudności w sprzedaży tuczników, spowodowały, iż rolnicy w 2018 r. zmniejszyli liczebność utrzymywanych stad. Spadły stany warchlaków i tuczników, przy jednocześnie niskim udziale loch w stadzie ogółem (5,8%). Nadal utrzymywał się trend tuczu świń powierzonych rolnikom przez inne jednostki.

Wykres 36. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych
Chart 36. Pigs per 100 ha of agricultural land

Skup produktów rolnych

Procurement of agricultural products

W 2018 r. producenci rolni z województwa łódzkiego dostarczyli do skupu mniej niż przed rokiem ziarna zbóż (spadła wielkość skupu zarówno pszenicy jak i żyta). Wielkość skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso była niższa niż rok wcześniej (wzrosła jedynie podaż żywca wołowego). Wzrosła ilość skupionego mleka krowiego.

W roku 2018 skupiono 282,7 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowiło 3,3% skupu ogólnopolskiego.

W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 4,4%, a w porównaniu do roku 2010 był niższy o 11,5% (w kraju odpowiednio spadek o 17,7% i wzrost 4,2%). W omawianym okresie z terenu województwa łódzkiego skupiono 166,1 tys. ton pszenicy, co oznacza spadek wielkości skupu w stosunku do roku poprzedniego – o 7,7%, ale wzrost do roku 2010 – o 9,0%. Skup żyta wyniósł 57,7 tys. ton i zmniejszył się o 6,4% w odniesieniu do 2017 r. i o 15,1% w porównaniu z 2010 r.

Skup ziemniaków w 2018 r. ukształtował się na poziomie 82,0 tys. ton co stanowiło 4,7% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost ilości skupowanych ziemniaków – o 13,7%, a do roku 2010 wzrost o 71,4% (w kraju odnotowano spadek o 5,0% w odniesieniu do roku poprzedniego i wzrost o 51,1% w stosunku do 2010 r.)

W omawianym roku skupiono 360,8 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami (co stanowiło 7,7% skupu ogólnokrajowego). Tym samym skup był większy niż przed rokiem o 2,7%.

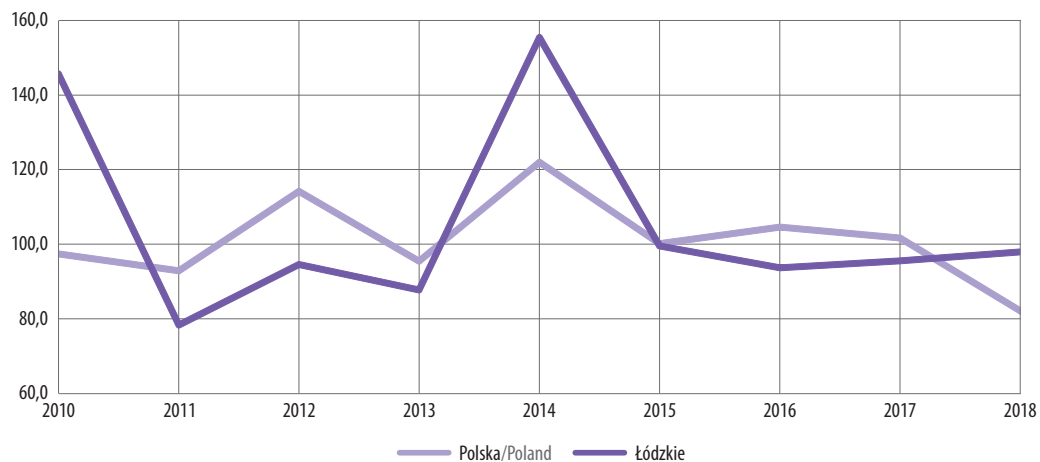
W ciągu całego roku 2018 skupiono 268,5 tys. ton żywca wieprzowego tj. o 4,2% mniej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego osiągnął poziom 96,5 tys. ton i był o 3,4% większy niż przed rokiem. Żywca drobiowego skupiono 138,4 tys. ton, czyli o 17,1% mniej niż w roku poprzednim.

W 2018 r. wielkość skupu mleka krowiego w województwie łódzkim wyniosła 830,8 mln litrów, co stanowiło 7,2% ogółu mleka skupionego w kraju. Ilość skupionego mleka w omawianym okresie była o 0,9% większa niż rok wcześniej i o 15,4% większa niż w 2010 r.

Wykres 37. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni=100

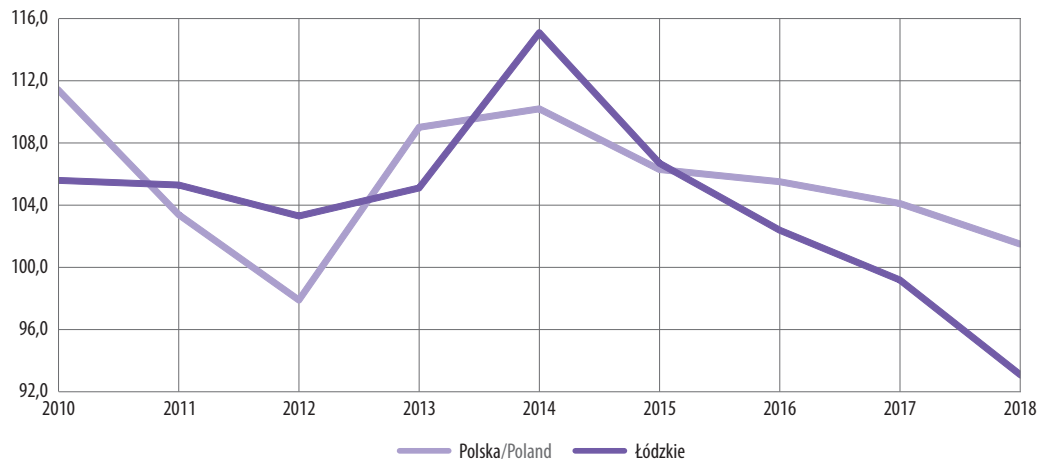
Chart 37. *Indices of basic consumer and for feeds cereals procurement (including cereal mixed, excluding sowing)*
Previous year=100

Wykres 38. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)

Rok poprzedni=100

Chart 38. *Indices of animals for slaughter (in terms of meat, including fats)*
Previous year=100

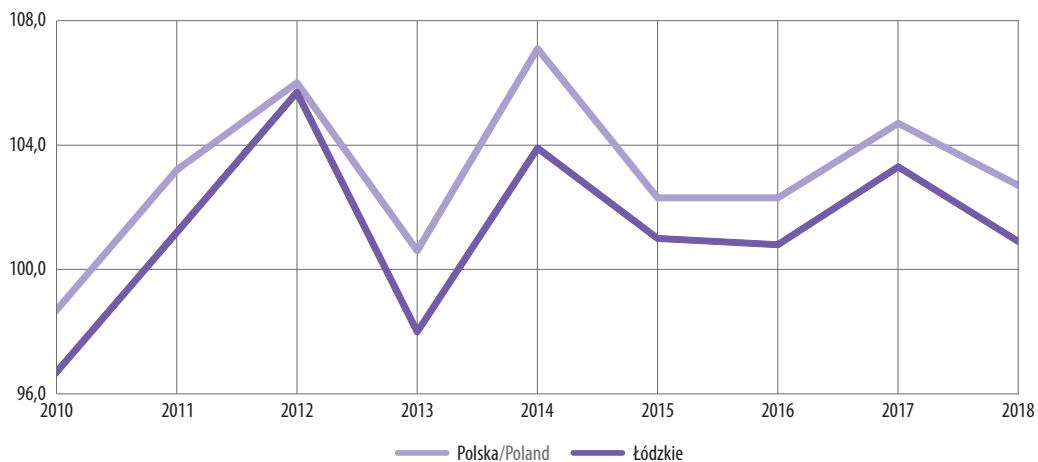

Wykres 39. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni=100

Chart 39. Indices of cows' milk

Previous year=100

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach*Procurement and marketplace prices of agricultural products*

W 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim w województwie łódzkim odnotowano wzrost notowanych cen produktów rolnych zarówno w skupie jak i na targowiskach (za wyjątkiem cen żywca wieprzowego i mleka krowiego, które były niższe niż w roku 2017).

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2018 r. wyniosła 71,68 zł za 1 dt (w kraju 72,62 zł/dt) i była o 7,1% wyższa niż przed rokiem oraz o 18,6% wyższa od notowanej w 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono średnio 83,48 zł (w kraju 83,63 zł), tj. o 6,8% więcej niż przed rokiem i o 27,6% więcej niż osiem lat wcześniej.

W analizowanym roku średnie ceny żyta w skupie kształtowały się na poziomie 59,75 zł za 1 dt (w kraju 59,67 zł/dt) tj. o 5,7% wyższym w porównaniu z 2017 r. i o 54,6% wyższym niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 6,8%, a w stosunku do notowanej w 2010 r. wzrosła o 43,3% osiągając poziom 64,98 zł za 1 dt (w Polsce 67,10 zł/dt).

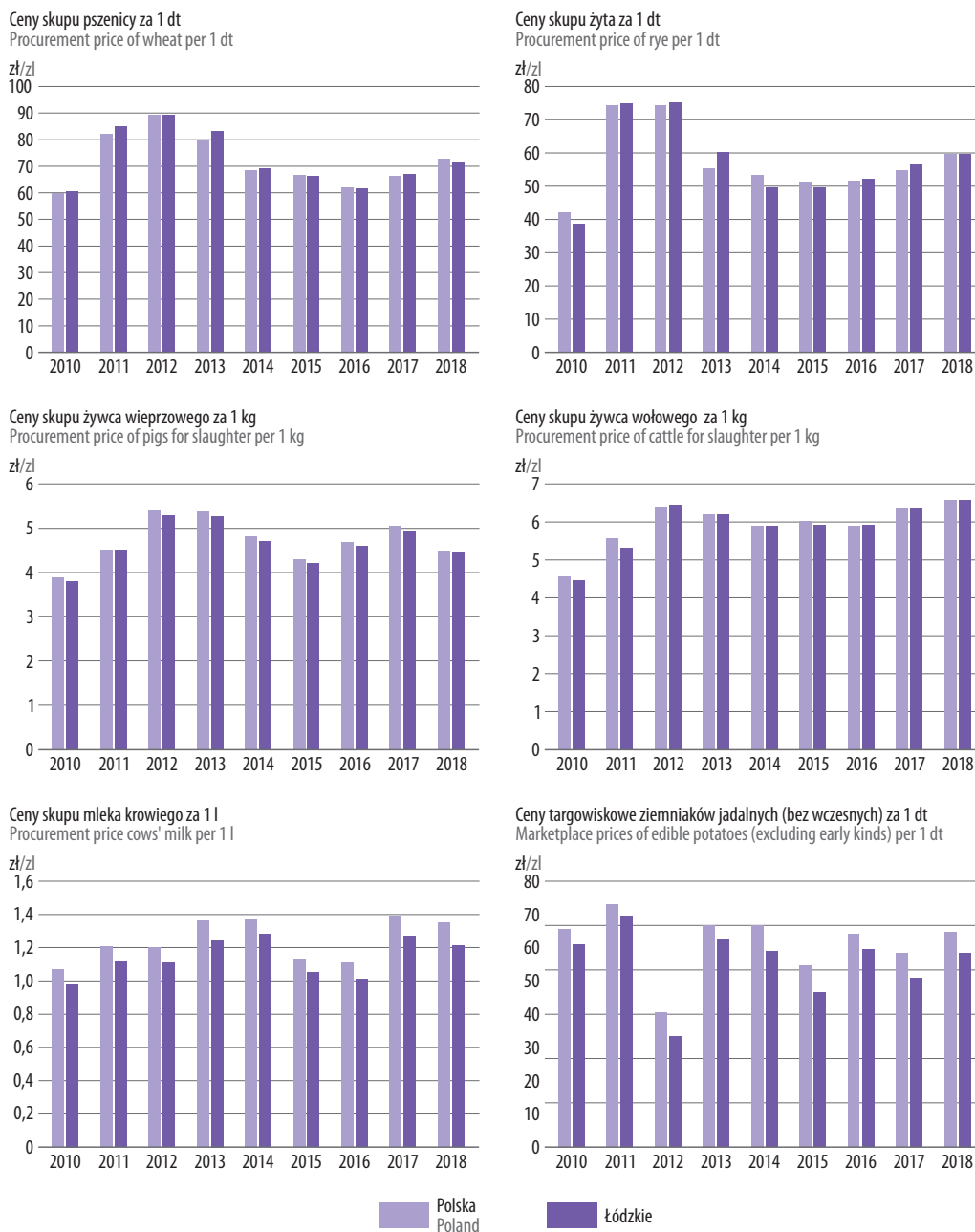
W 2018 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 50,65 zł za 1 dt (w kraju – 58,01 zł/dt), tj. o 15,2% więcej niż przed rokiem i o 12,4% mniej niż w 2010 r. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków płacono średnio 87,57 zł (w Polsce – 96,95 zł/dt) – o 14,8% więcej w stosunku do ceny notowanej w 2017 r. oraz o 4,1% mniej niż w 2010 r.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,58 zł za 1 kg (w kraju – 6,58 zł/kg), co oznacza, że cena skupu wzrosła o 3,1% w stosunku do ceny ubiegłorocznej, a w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 47,2%. Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 4,45 zł za 1 kg (w kraju – 4,48 zł/kg), tj. o 9,7% niższą niż w 2017 r. i o 15,2% większą w porównaniu z notowaną w 2010 r.

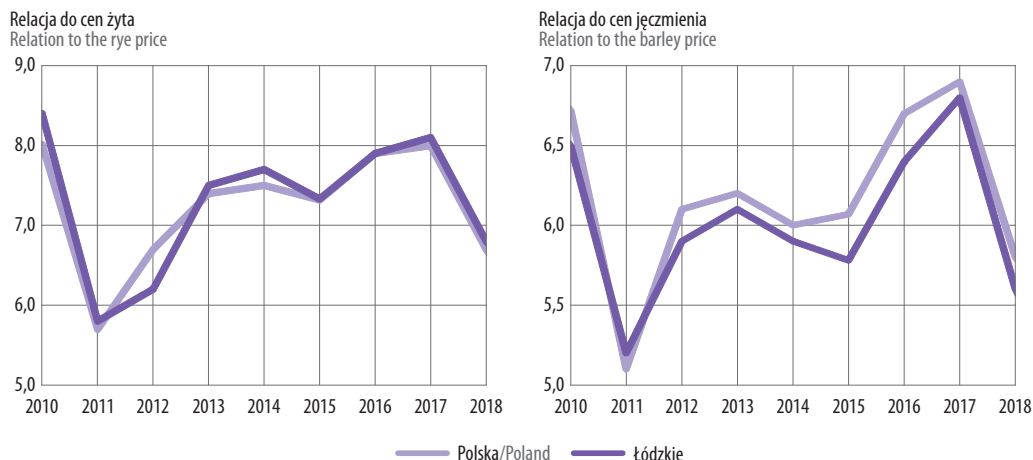
W 2018 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,81 zł za 1 kg (w kraju – 3,77 zł/kg) i była o 5,0% wyższa w porównaniu z notowaną rok wcześniej i o 16,9% wyższa niż w 2010 r.

Za 1 litr mleka krowiego w omawianym roku płacono w skupie 1,21 zł (w kraju – 1,35 zł/l), tj. o 4,6% mniej niż przed rokiem i o 23,9% więcej niż w 2010 r.

Wykres 40. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach
Chart 40. Procurement and marketplace prices of agricultural products

Wykres 41. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia
 Chart 41. Relation of procurement prices of pigs for slaughter to prices of rye and barley on marketplace

W 2018 r. w odniesieniu do roku poprzedniego niekorzystna była relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Wyniosła ona 6,8 wobec 8,1 w 2017 r. W kraju relacja ta wyniosła 6,7. Pogorszyła się również relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia. W analizowanym okresie wyniosła ona 5,6 wobec 6,8 w 2017 r. (w kraju wskaźnik wyniósł 5,8).

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

W województwie łódzkim w 2017 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zdecydował spadek zarówno produkcji roślinnej, jak i produkcji zwierzęcej. Podobne kierunki zmian w skali roku notowano w produkcji końcowej i towarowej, tj. nastąpiło zmniejszenie produkcji ogółem.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Wartość produkcji globalnej w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. (w cenach stałych) spadła o 3,3%, na co miała wpływ niższa o 5,3% produkcja roślinna i o 1,1% niższa produkcja zwierzęca. W 2017 r. udział województwa łódzkiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 7,8%.

Z wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie łódzkim produkcja roślinna stanowiła 40,2%, dominowała produkcja zwierzęca stanowiąc 59,8%. Wartość produkcji końcowej w 2017 r. w porównaniu z poprzednim rokiem, była o 4,5% niższa, wskutek spadku wartości produkcji roślinnej o 8,8% i produkcji zwierzęcej o 1,3%.

W 2017 r. w porównaniu z 2016 r. wartość towarowej produkcji rolniczej zmalała o 6,0%, przy spadku wartości produkcji roślinnej o 14,8% ale wzroście - o 0,3% - produkcji zwierzęcej.

W 2017 r. udział województwa w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na poziomie 7,6%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne,
- „Wiosenna ocena stanu upraw rolnych i ogrodnictwa w województwie łódzkim” – opracowanie sygnałne,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie łódzkim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2018 r. w województwie łódzkim produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2017 r. odnotowano natomiast nieznaczny spadek wydajności pracy w przemyśle przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2018 r. w województwie osiągnęła wartość 83019,1 mln zł (w cenach bieżących) i była o 1,2% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zrealizowanej w roku poprzednim i o 7,9% wyższa niż w 2015 r. W skali kraju wartość produkcji sprzedanej zwiększyła się odpowiednio o 5,8% i 16,3%. W województwie w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2018 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku odpowiednio: w I kwartale – o 0,5%, w I półroczu – o 4,2%, a w okresie trzech kwartałów – o 0,7%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 17. Przemysł
Table 17. Industry

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in million PLN	945306,9	1197028,5	1352954,7	1459501,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	83,0	85,9	87,2	87,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousand	2442,2	2510,7	2649,9	2719,0
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in million PLN	50007,5	72706,6	79428,9	83019,1
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	78,1	78,7	82,0	83,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousand	168,1	169,0	174,6	177,4

Tabela 17. Przemysł (dok.)

Table 17. Industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŁÓDŹ ^a				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in million PLN	12825,5	15328,2	16767,4	19134,8
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	86,4	91,8	92,1	92,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thousand	47,7	42,6	44,6	46,8

^a Począwszy od 2018 r. wdrożono nową metodę imputacji danych dla podmiotów badania, które nie złożyły meldunku. Dane za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach publikacji.

^a Since 2018 the new method of the imputation for units which did not participate in data reporting was implemented. Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous editions of the publication.

W przetwórstwie przemysłowym, stanowiącym 83,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej przemysłu w województwie (wobec 87,3% w kraju), odnotowano w porównaniu z 2017 r. wzrost (w cenach stałych) o 3,4%. Najwyższy dotyczył produkcji: pozostałego sprzętu transportowego (o 24,9%), urządzeń elektrycznych (o 23,0%), papieru i wyrobów z papieru (o 19,7%), pojazdów samochodowych, przyczep i nacze (o 15,8%), metali (o 13,9%), maszyn i urządzeń gdzie indziej nie sklasyfikowanych (o 13,4%) oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 13,1%). W analizowanym okresie najgłębszy spadek natomiast wystąpił w działach: produkcja wyrobów farmaceutycznych (o 31,2%), produkcja skór i wyrobów skórzanym (o 29,1%), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 26,6%) oraz produkcja odzieży (o 11,8%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wykres 42. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)

2015=100

Chart 42. Indices of sold production of industry (constant prices)

2015=100

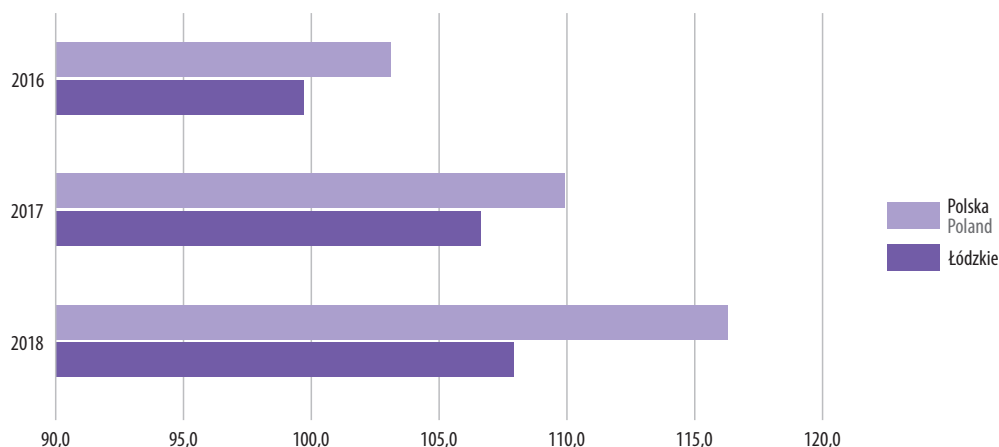
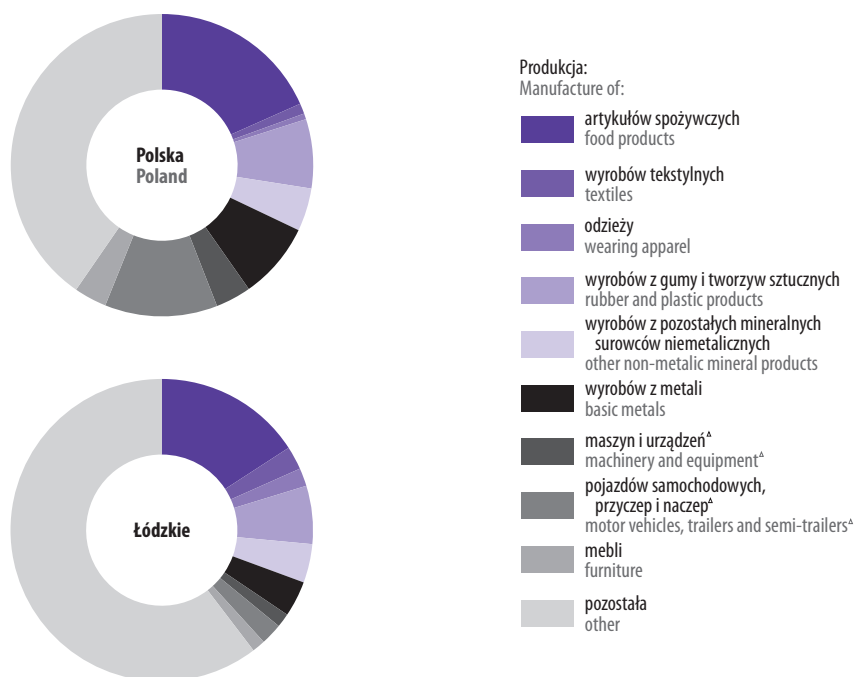

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim (ceny stałe)
 Table 18. Indices of sold production of industry in Łódzkie voivodship (constant prices)

Działy Divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
Ogółem Total	109,3	106,4	108,1	106,9	100,5	104,2	100,7	101,2
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	110,1	106,5	106,7	106,5	102,1	105,6	103,6	103,4
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	107,4	105,2	102,5	103,2	104,0	104,8	100,9	98,6
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	98,3	98,3	99,9	102,9	107,4	108,9	108,8	108,2
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	109,2	105,9	105,2	104,4	90,2	87,5	85,9	88,2
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	107,9	101,4	111,4	110,1	97,5	105,3	104,3	101,4
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	105,9	106,0	106,5	106,1	119,2	124,4	119,7	119,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	88,1	94,5	96,8	96,6	98,9	90,9	92,8	96,3
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemi cal products	133,1	106,5	107,0	103,9	100,3	126,0	114,1	113,1
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	111,6	105,6	108,9	110,0	104,3	107,6	105,5	105,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemeta licznych Manufacture of other non-metallic mineral products	106,5	102,5	101,9	103,3	104,0	103,8	102,1	100,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	106,8	104,8	106,2	108,1	109,9	111,4	111,2	110,0
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	106,7	115,7	118,2	121,9	119,9	116,2	115,1	113,4
Produkcja pojazdów samochod owych, przyczep i naczep ^Δ Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	112,9	107,7	107,2	105,2	112,0	114,0	116,3	115,8
Produkcja mebli Manufacture of furniture	118,2	112,9	110,4	110,6	102,5	100,2	98,1	98,8

Wykres 43. Struktura produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego według działów PKD 2007 w 2018 r. (ceny bieżące)

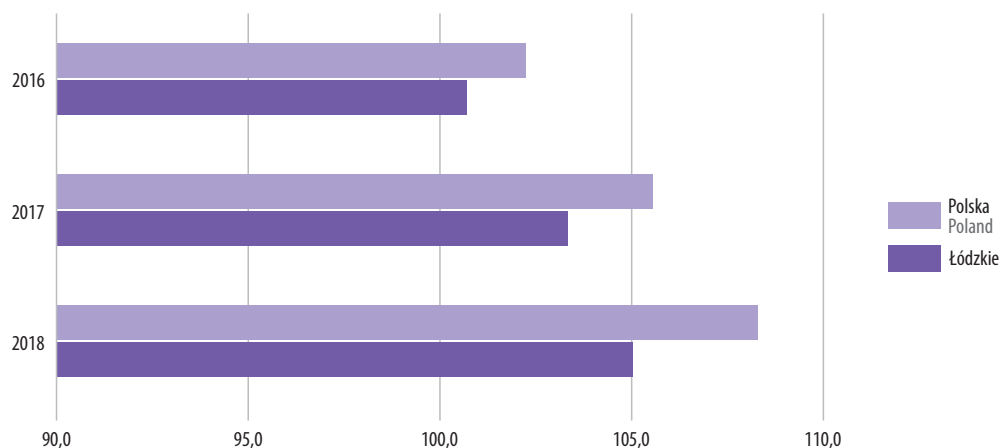
Chart 43. Structure of sold manufacturing production by PKD 2007 divisions in 2018 (current prices)

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie łódzkim, towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku o 1,6%, a w porównaniu z 2015 r. o 5,0%. W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 177,4 tys. osób. W kraju zanotowano również wzrost zatrudnienia w przemyśle – w odniesieniu do roku poprzedniego o 2,6%, a w porównaniu z 2015 r. o 8,3%. W 2018 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w kraju wyniosło 2719,0 tys. osób.

Wykres 44. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle 2015=100

Chart 44. Indices of average paid employment in industry 2015=100

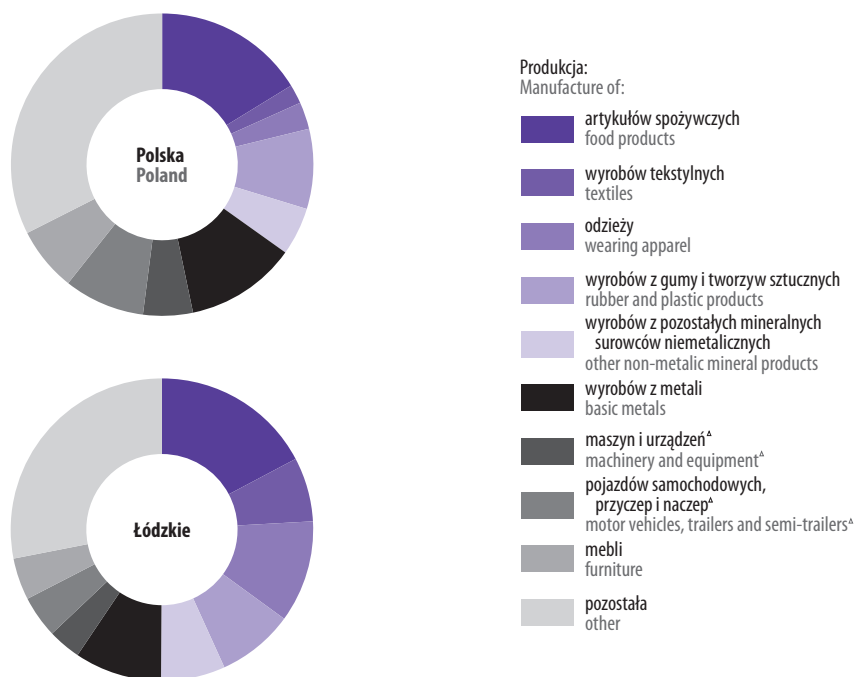

W przetwórstwie przemysłowym, w ujęciu rocznym, odnotowano wzrost zatrudnienia o 1,9% do poziomu 151,4 tys. osób. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego największy wzrost przeciętnego zatrudnienia, w porównaniu z poprzednim rokiem, wystąpił w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 21,8%), produkcji urządzeń elektrycznych (o 20,7%), produkcji papieru (o 19,3%), produkcji metali (o 12,1%) oraz w produkcji chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 11,5%). Poziomem zatrudnienia niższym niż przed rokiem charakteryzowały się m.in. działy: produkcja wyrobów farmaceutycznych (o 19,8%) oraz produkcja napojów (o 8,8%).

Wydajność pracy w przemyśle w 2018 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie łódzkim wyniosła 467,9 tys. zł (w cenach bieżących) i była o 0,4% niższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,1%.

Wykres 45. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym według działów PKD 2007 w 2018 r.

Chart 45. Structure of average paid employment in manufacturing by divisions PKD 2007 in 2018

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2018 r. w województwie łódzkim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w stosunku do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była również produkcja budowlano-montażowa oraz jej udział w produkcji sprzedanej budownictwa ogółem. W omawianym okresie nastąpiło zwiększenie wydajności pracy w budownictwie, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2018 r. w województwie łódzkim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 9173,6 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 14,6% (w skali kraju odnotowano wzrost o 25,2%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 19. Budownictwo
Table 19. Construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in million PLN	160403,9	181990,4	191257,1	239462,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	51,5	47,8	44,0	42,6
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousand	442,8	386,0	387,0	407,5
ŁÓDZKIE				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in million PLN	6645,8	8623,8	8004,7	9173,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	63,5	58,7	45,9	48,4
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thousand	22,5	19,0	17,6	18,2

Tabela 19. Budownictwo (dok.)
 Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŁÓDŹ ^a				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices) in milion PLN</i>	2704,9	3142,8	2547,0	2942,9
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %</i>	52,8	43,0	38,0	39,5
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thousand</i>	7,1	6,1	5,5	5,7

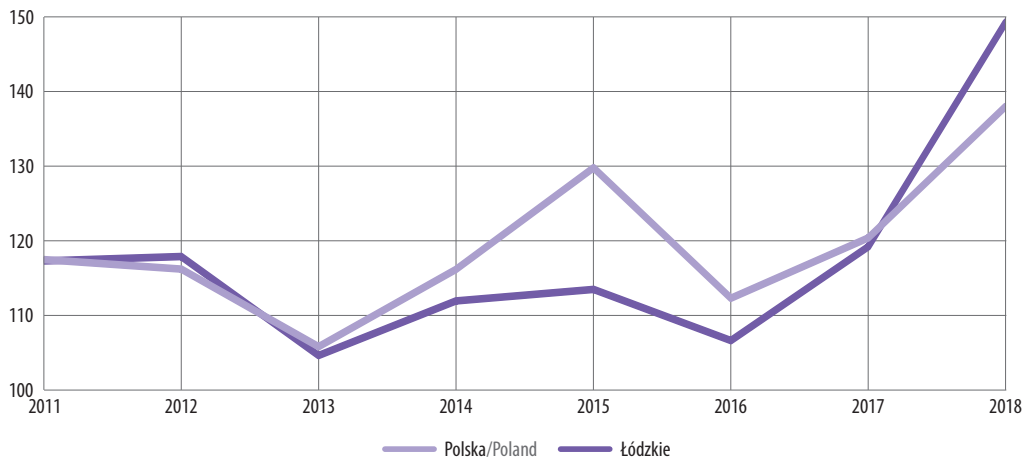
^a Począwszy od 2018 r. wdrożono nową metodę imputacji danych dla podmiotów badania, które nie złożyły meldunku. Dane za lata 2015–2017 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach publikacji.
a Since 2018 the new method of the imputation for units which did not participate in data reporting was implemented. Data for the years 2015–2017 were changed in relation to those published in the previous editions of the publication.

Produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 4437,3 mln zł (48,4% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do odnotowanej w roku poprzednim o 20,9%. W kraju wartość produkcji budowlano-montażowej była wyższa niż przed rokiem o 21,3%.

Pomimo spadku w pierwszym kwartale 2018 r. produkcji budowlano-montażowej województwie o 16,5% w, w kolejnych okresach narastających odnotowano jej wzrost (najwyższy w I półroczu – o 29,8%). We wszystkich obserwowanych okresach wzrost produkcji budowlano-montażowej dotyczył przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne oraz jednostek, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Jedynie w I kwartale roku spadek zanotowały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie budynków.

Wykres 46. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
 2010=100

Chart 46. Indices of sold production of construction (current prices)
 2010=100

Wykres 47. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2010=100

Chart 47. Indices of construction and assembly production (current prices)
2010=100

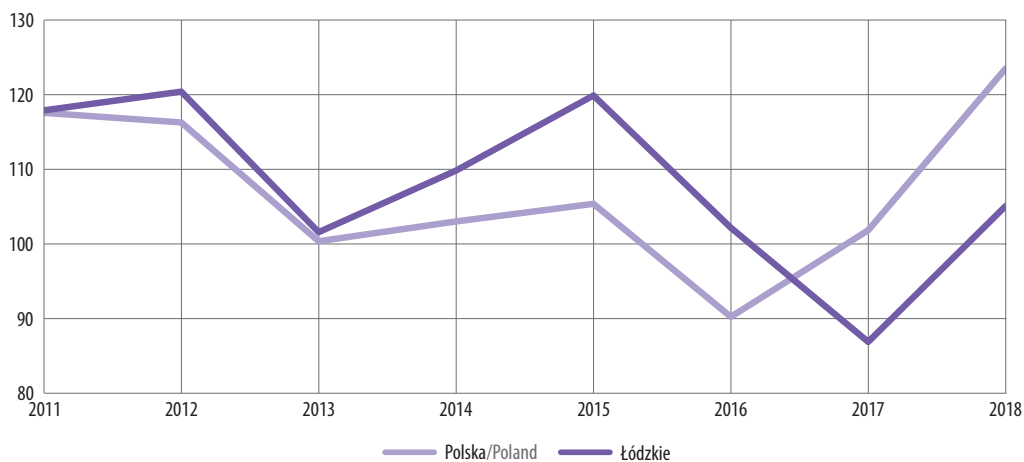
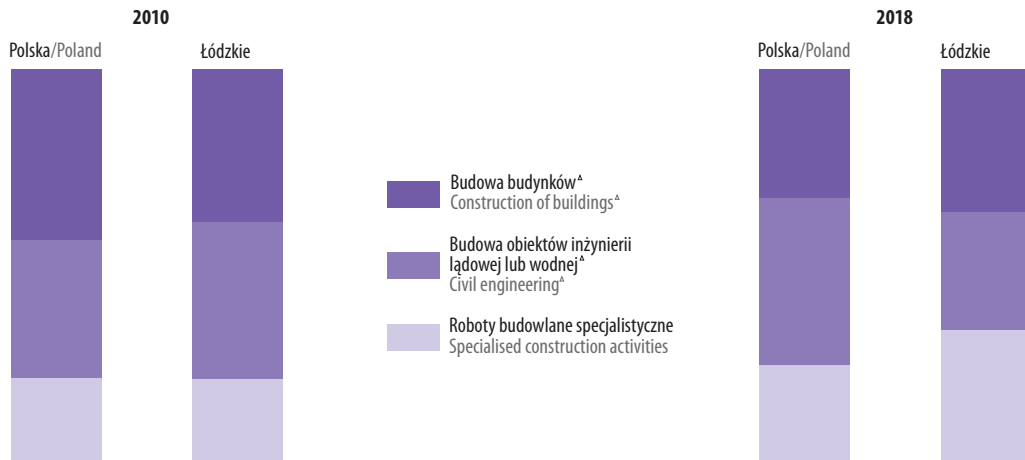

Tabela 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie łódzkim (ceny bieżące)
Table 20. Indices of construction and assembly production in Łódź voivodeship (current prices)

Działy Divisions	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
Ogółem Total	97,8	77,5	82,3	85,1	83,5	129,8	119,5	120,9
Budowa budynków ^a Construction of buildings	106,2	66,7	73,1	63,3	58,9	129,6	101,7	118,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a Civil engineering works	80,0	98,6	103,7	113,2	115,1	118,1	121,0	110,0
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	94,4	80,1	80,6	100,8	116,9	140,2	142,9	136,5

Wśród przedsiębiorstw budowlanych największy udział w sprzedaży produkcji budowlano-montażowej nadal posiadały podmioty, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków, ale udział ten w strukturze produkcji zmniejszył się, w skali roku, o 0,9 p. proc. Spadek udziału zanotowały również jednostki specjalizujące się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,9 p. proc.), wzrost natomiast (o 3,8 p. proc.) dotyczył podmiotów wykonujących roboty budowlane specjalistyczne.

Wykres 48. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007 (ceny bieżące)
 Chart 48. Structure of construction and assembly production by PKD 2007 divisions (current prices)

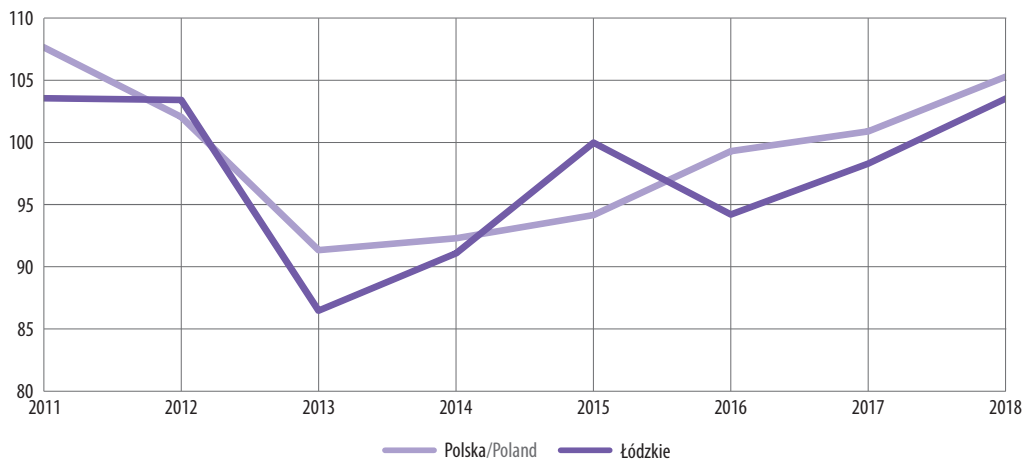

W 2018 r., wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa, w porównaniu z rokiem poprzednim, towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji (o 3,5% wobec wzrostu o 5,3% w skali kraju).

W województwie łódzkim w 2018 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była o 10,7% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 503,7 tys. zł (w cenach bieżących).

Wykres 49. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
 Rok poprzedni=100

Chart 49. Indices of average paid employment in construction
 Previous year=100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Dwellings

W 2018 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania, mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz rozpoczętych była największa od 2010 r. Zmalała w porównaniu z rokiem poprzednim przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania.

W 2018 r. w województwie łódzkim oddano do użytkowania 8046 mieszkań, tj. o 7,7% więcej niż przed rokiem. W skali kraju w tym okresie odnotowano wzrost liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych – o 3,8%.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych lub mieszkań większych na mniejsze. Dane w zakresie prezentowanych form budownictwa dotyczą:

- budownictwa indywidualnego, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora,
- budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku,
- budownictwa spółdzielczego, tj. mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni.

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe

Table 21. Dwellings

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	3,6	3,8	4,6	4,8
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling in m²</i>	106,1	99,8	92,7	90,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted and dwellings which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	4,6	4,9	6,5	6,7
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	4,1	4,4	5,4	5,8
ŁÓDZKIE				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,7	2,9	3,0	3,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling in m²</i>	112,7	112,6	113,3	104,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted and dwellings which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	3,8	3,3	4,7	5,4
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	3,2	3,0	3,6	3,9

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)

Table 21. Dwellings (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
ŁÓDŹ				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności <i>Dwellings completed per 1000 population</i>	2,8	3,2	3,6	4,1
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling in m²</i>	88,4	74,7	75,9	70,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności <i>Dwellings for which permits have been granted and dwellings which have been registered with a construction project per 1000 population</i>	3,4	3,5	6,7	8,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności <i>Dwellings in which construction has begun per 1000 population</i>	3,2	3,9	5,1	5,6

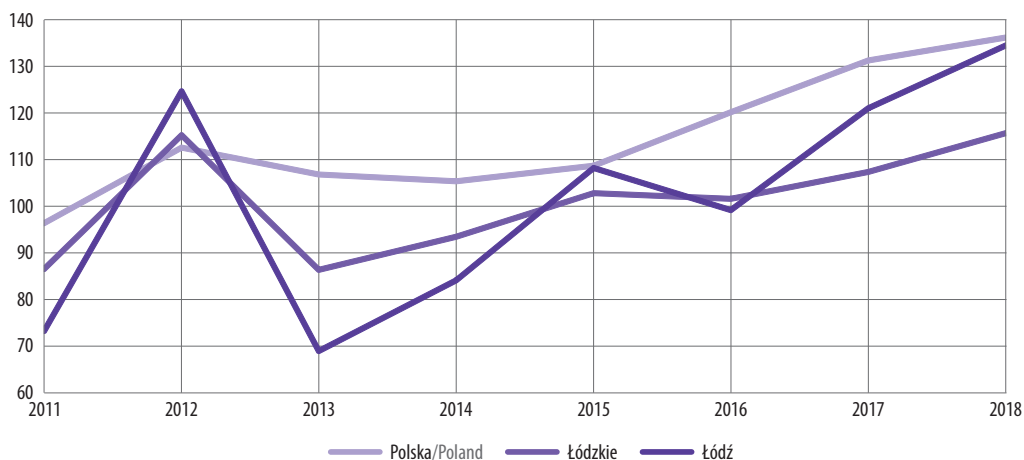
W 2018 r. najwyższy wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania w województwie łódzkim, w stosunku do roku poprzedniego, dotyczył budownictwa komunalnego (98 mieszkań wobec 33 w 2017 r.) oraz mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (3483 mieszkania wobec 2731 w 2017 r.). Spadek zakończonych inwestycji mieszkaniowych odnotowano w przypadku budownictwa indywidualnego – 4271 lokale w 2018 r., podczas gdy rok wcześniej było to 4498 mieszkań oraz budownictwa spółdzielczego - 147 wobec 150. Podobnie jak przed rokiem, nie wybudowano ani jednego mieszkania zakładowego.

Wykres 50. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

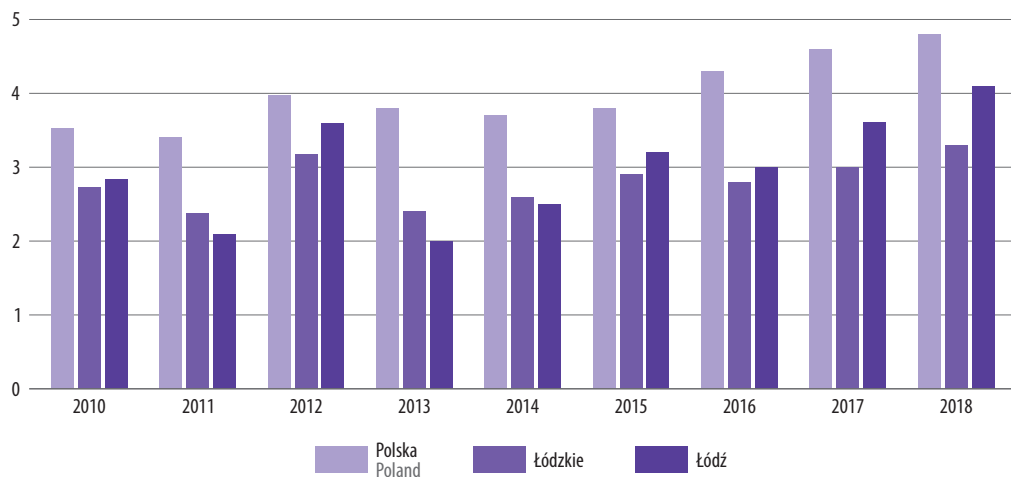
2010=100

Chart 50. Indices of dwellings completed

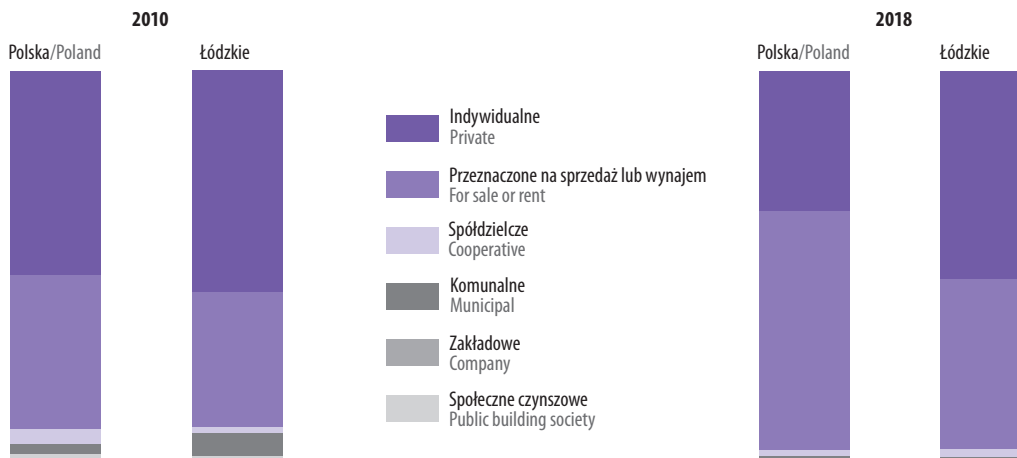
2010=100

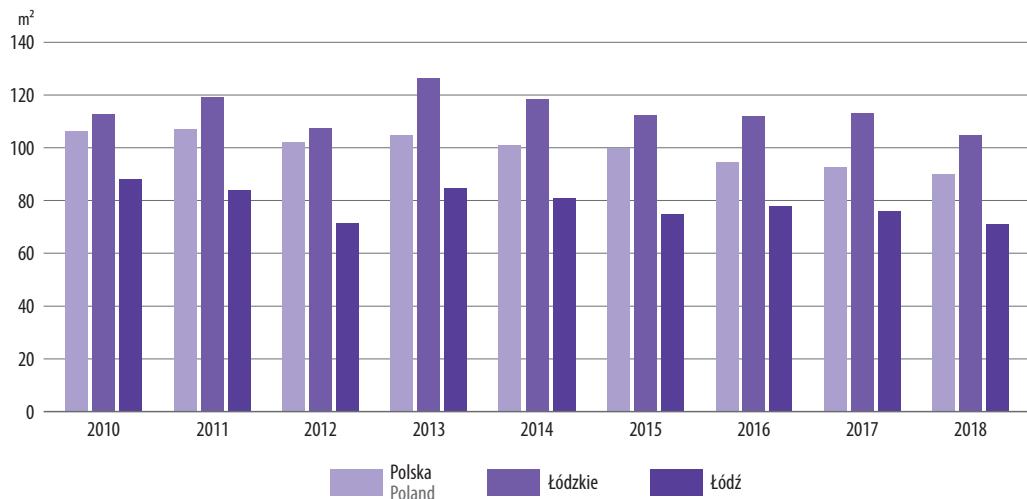
Wykres 51. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności
 Chart 51. Dwellings completed per 1000 population

Wykres 52. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa
 Chart 52. Structure of dwellings completed by form of construction

Wykres 53. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania
 Chart 53. Average useful floor area of 1 completed dwelling

Mieszkania oddane do użytkowania w Łodzi stanowiły 34,8% (33,7% w 2017 r.) wszystkich inwestycji mieszkaniowych w województwie. W Łodzi odnotowano wzrost liczby zakończonych inwestycji mieszkaniowych o 11,1%. Zwiększyła się - o 19,1% - liczba przekazanych mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, przy jednoczesnym spadku - o 11,1% oddanych mieszkań indywidualnych. Na terenie miasta nie przekazano mieszkań spółdzielczych (przed rokiem 28), komunalnych (4 rok wcześniej) oraz społecznych czynszowych (51 lokali w 2017 r.).

Wśród powiatów województwa łódzkiego największą dynamiką, w porównaniu z poprzednim rokiem, charakteryzowały się Skierniewce oraz powiat wieluński (w obu przypadkach oddano ponad dwukrotnie mieszkań więcej niż w 2017 r.), relatywnie niższą dynamikę odnotowano w powiatach: brzezińskim (o 66,3%) i radomszczańskim (o 47,1%). W 11 powiatach liczba przekazanych do użytkowania mieszkań była mniejsza niż w 2017 r., w tym najgłębszy spadek wystąpił w Piotrkowie Trybunalskim (o 33,5%) oraz w powiatach: poddębickim (o 29,6%) i zduńskowolskim (o 21,3%).

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

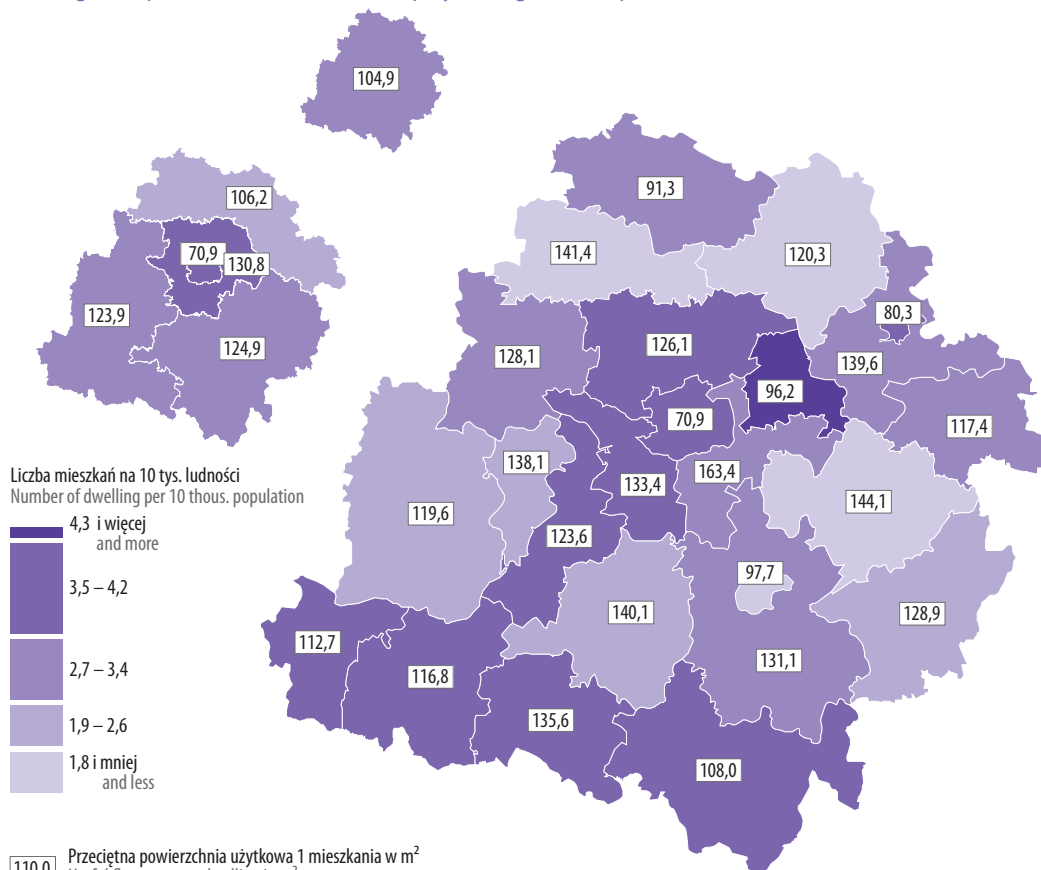
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie łódzkim w 2018 r. wyniosła 104,9m² (w kraju 90,2 m²) i była mniejsza o 8,4 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju spadek o 2,5 m²).

Spadek przeciętnej powierzchni użytkowej w województwie łódzkim dotyczył prawie wszystkich form budownictwa, w tym najwyższy – mieszkań spółdzielczych oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (po 6,6 m²).

Na terenie Łodzi przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania zmniejszyła się o 5,0 m² (do 70,9 m²), co jest wynikiem spadku średniej powierzchni mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem - o 4,1 m² do 60,4 m².

Wykres 54. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim według podregionów i powiatów w 2018 r.

Chart 54. Dwellings completed in Łódzkie voivodship by subregions and powiats in 2018

Wykres 55. Dynamika liczby wydanych pozwoleń na realizację mieszkań lub dokonanych zgłoszeń z projektem budowlanym 2010=100

Chart 55. Indices of dwellings for which permits have been granted and dwellings which have been registered with a construction project 2010=100

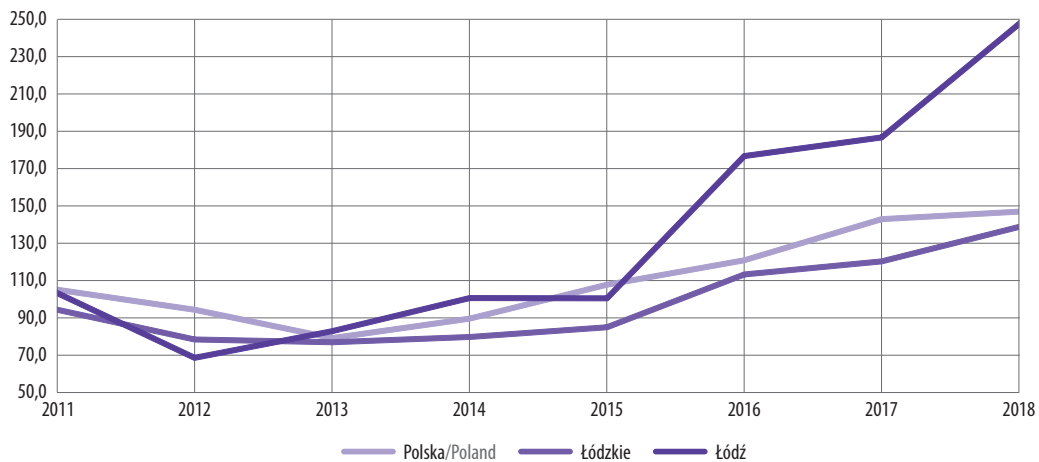

Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie łódzkim
Table 22. Dwellings completed in Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017				2018			
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016 =100	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2017 =100	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ² <i>Average useful floor area per dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	7473	100,0	105,8	113,3	8046	100,0	107,7	104,9
Indywidualne <i>Private</i>	4498	60,2	104,9	143,5	4271	53,1	95,0	143,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	2731	36,5	108,4	68,7	3483	43,3	127,5	62,1
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	150	2,0	312,5	59,5	147	1,8	98,0	52,9
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	33	0,4	18,5	44,4	98	1,2	297,0	41,9
Zakładowe <i>Company</i>	-	-	x	-	-	-	x	-
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	61	0,8	762,5	45,4	47	0,6	77,0	46,8

W 2018 r. liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 13346, tj. o 15,4% więcej niż rok wcześniej. W kraju dynamika ta była niższa i wyniosła 2,7%.

Prawie wszystkie pozwolenia na budowę mieszkań w województwie łódzkim wydano w dwóch formach budownictwa: przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (54,5%) oraz indywidualnego (43,3% ogółu).

Analizując liczbę mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wśród powiatów województwa łódzkiego zauważyć można, że w większości odnotowano wzrost w porównaniu z 2017 r. Najwyższy w powiecie zduńskowolskim (o 59,2%) oraz zgierskim (o 56,4%). Najgłębszy spadek zaobserwowano natomiast w powiatach: kutnowskim (o 60,5%) oraz w Skierniewicach (o 59,9%).

Tabela 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie łódzkim

Table 23. Dwellings for which permits have been granted and dwellings which have been registered with a construction project in Łódzkie voivodship

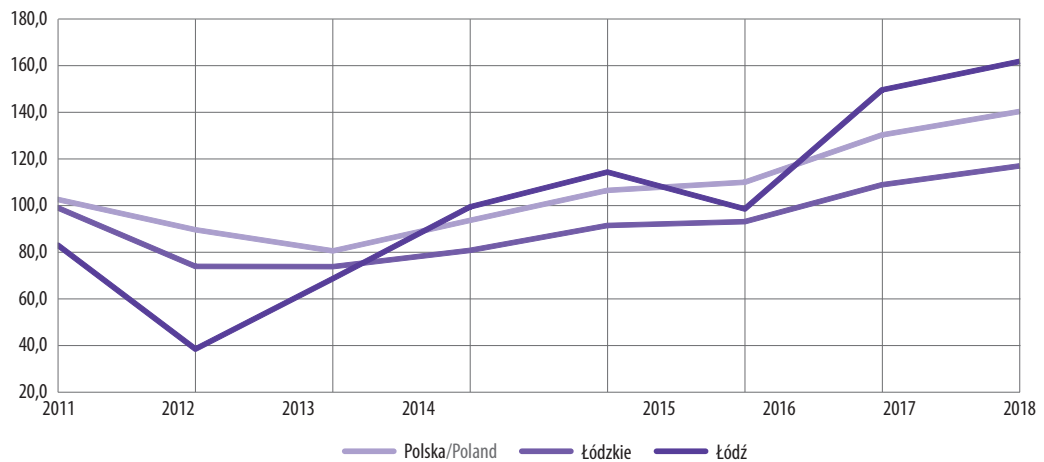
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2017			2018		
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	2016 =100	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	2017 =100
Ogółem <i>Total</i>	11568	100,0	106,1	13346	100,0	115,4
Indywidualne <i>Private</i>	x	x	x	5780	43,3	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	x	x	x	7265	54,5	x
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	-	-	x	42	0,3	x
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	146	1,3	50,5	164	1,2	112,3
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	-	-	x	95	0,7	x

W 2018 r. w województwie łódzkim rozpoczęto budowę 9580 mieszkań, tj. o 7,3% więcej niż rok wcześniej (w skali kraju wzrost o 7,7%).

Większą niż przed rokiem liczbę rozpoczętych inwestycji mieszkaniowych odnotowano w 17 powiatach województwa. Najwyższy wzrost wystąpił w powiatach: zgierskim (o 63,5%), wierszowskim (o 44,0%) oraz pabianickim (o 40,8%). Najgłębszy spadek zaobserwowano w powiecie kutnowskim (o 58,8%), Piotrkowie Trybunalskim (o 52,5%) oraz powiecie sieradzkim (o 44,8%).

Wykres 56. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto
2010=100

Chart 56. Indices of dwellings in which construction has begun
2010=100

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W województwie łódzkim w 2018 r. utrzymał się obserwowany od kilku lat wzrost wartości sprzedaży detalicznej. Był on jednak nieco niższy niż rok wcześniej. Kolejny rok zwiększyła się również wartość sprzedaży hurtowej towarów.

Wartość sprzedaży detalicznej (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2018 r. wzrosła w stosunku do roku 2017 o 8,0% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 7,5% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o sprzedaży detalicznej towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

W województwie łódzkim w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2018 r., obserwowano wzrost sprzedaży detalicznej towarów ogółem (najwyższy w I półroczu – o 8,3%). Największy wzrost w odniesieniu do 2017 r. odnotowano w przedsiębiorstwach z grup: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (o 27,8%), „meble, RTV, AGD” (o 15,0%) oraz „prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach” (o 5,8%). Spadek wartości sprzedaży detalicznej dotyczył natomiast przedsiębiorstw zgrupowanych w kategoriach: „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” (o 5,4%) oraz „pozostałe” (o 5,0%).

Wykres 57. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 57. Indices of retail sales (current prices)

2010 = 100

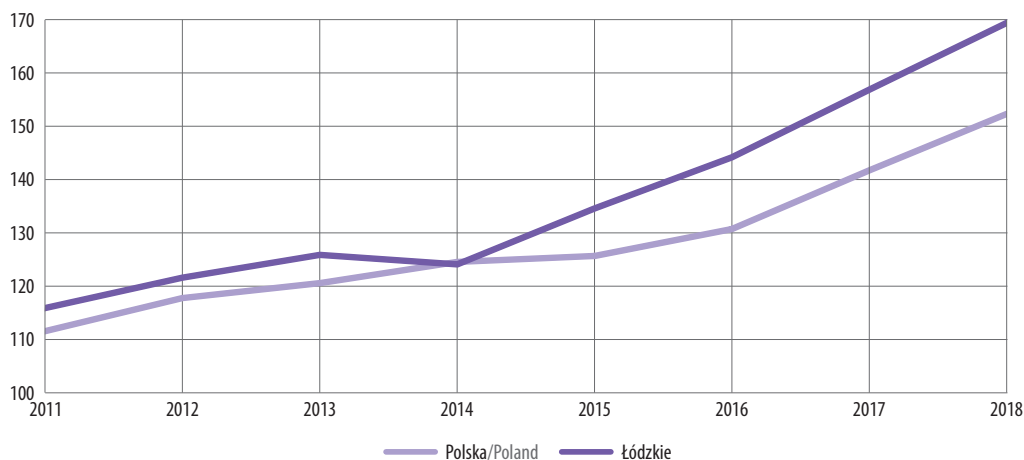

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej ^a (ceny bieżące)
Table 24. Indices of retail sales ^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	rok poprzedni=100 previous year=100			
POLSKA POLAND				
Ogółem Total	105,5	100,9	108,4	107,5
w tym: of which:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	107,9	108,4	105,1	102,3
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	113,1	89,7	112,2	115,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,2	102,3	107,0	103,3
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	113,6	109,3	105,4	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment	117,2	106,3	112,7	112,5
Tekstyliia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,1	108,2	112,8	108,3
Mebble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	123,0	104,3	109,9	107,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Papers, books, other sale in specialized stores	83,6	115,9	109,4	101,5
Pozostałe Others	95,9	87,7	105,0	111,5
ŁÓDZKIE				
Ogółem Total	113,3	108,5	108,8	108,0
w tym: of which:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	111,9	122,6	76,4	102,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	139,2	93,2	137,5	127,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	100,9	94,4	107,9	94,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	97,6	130,9	100,1	105,1
Tekstyliia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	101,1	113,1	117,5	103,8
Mebble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	98,5	84,0	126,4	115,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Papers, books, other sale in specialized stores	168,2	112,7	105,1	105,8
Pozostałe Others	99,5	92,8	114,6	95,0

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

aThe grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (PKD 2007), including the enterprise in a specific category according to the predominant type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (eg mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in general.

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie łódzkim (ceny bieżące)
 Table 25. Indices of retail sales^a in łódzkie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2017				2018			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	114,6	108,2	108,8	108,8	104,7	108,3	108,1	108,0
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	132,0	71,8	77,1	76,4	60,2	105,4	104,1	102,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	149,5	149,1	143,3	137,5	134,2	126,1	126,6	127,8
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	107,4	109,1	107,7	107,9	107,5	97,0	94,7	94,6
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sale in non-specialized stores	108,5	97,5	100,8	100,1	108,1	107,7	107,6	105,1
Tekstylnia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,5	114,3	118,4	117,5	107,3	101,2	102,8	103,8
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	106,2	110,6	114,8	126,4	114,1	110,7	117,7	115,0
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Papers, books, other sale in specialized stores	100,3	102,0	101,4	105,1	114,7	108,5	103,3	105,8
Pozostałe Others	114,7	113,3	114,1	114,6	93,7	96,8	94,8	95,0

a Patrz notka na str. 86.
a See footnote on page 86.

Wartość sprzedaży hurtowej towarów (w cenach bieżących) w 2018 r. w jednostkach handlowych zwiększyła się o 9,8% w stosunku do poziomu zanotowanego przed rokiem (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych również o 9,8%). W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w omawianym roku była o 10,9% wyższa niż w 2017 r. (w tym zrealizowana przez jednostki hurtowe o 8,4%).

Odnutowany w województwie łódzkim wzrost dotyczył większości grupowań przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż hurtową. Najwyższy wystąpił wśród jednostek realizujących sprzedaż hurtową: napojów alkoholowych i bezalkoholowych (o 26,6%), półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 19,6%), AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 18,2%) oraz sprzedaż hurtową niewyspecjalizowaną (o 14,3%). Spadek zanotowały jednostki prowadzące sprzedaż hurtową wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 12,3%) oraz sprzedaż hurtową żywności (o 1,2%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał.

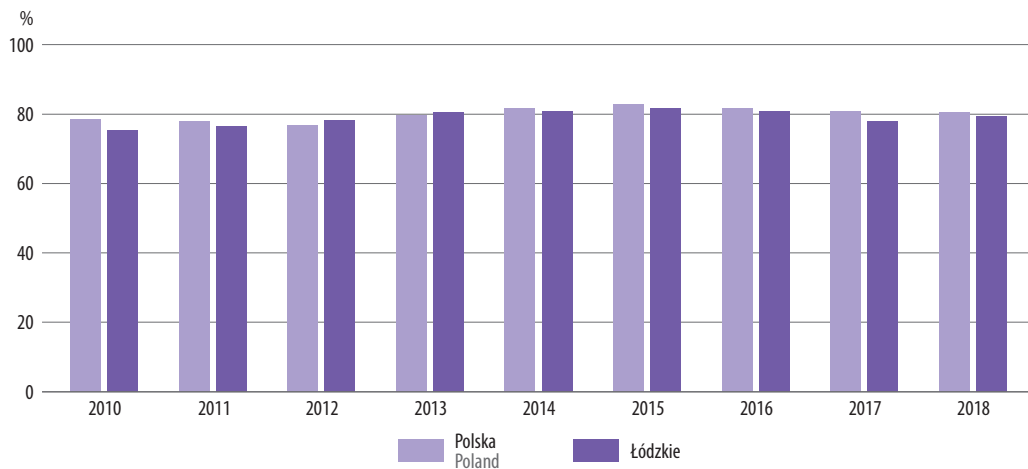
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2018 r. pogorszyły się wyniki finansowe uzyskane przez przedsiębiorstwa niefinansowe w województwie łódzkim. Zwiększył się odsetek przedsiębiorstw wykazujących zysk netto, ale ich udział w przychodach ogółem uległ obniżeniu. Tempo wzrostu przychodów z całokształtu działalności nie przewyższało tempa wzrostu kosztów ich uzyskania. Pogorszeniu uległ również wskaźnik poziomu kosztów, obniżeniu uległy także wskaźniki rentowności obrotu przedsiębiorstw oraz płynności finansowej.

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2019, poz. 351).

Wykres 58. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów
 Chart 58. Share of number of enterprises showing net profit in total number of analysed subjects

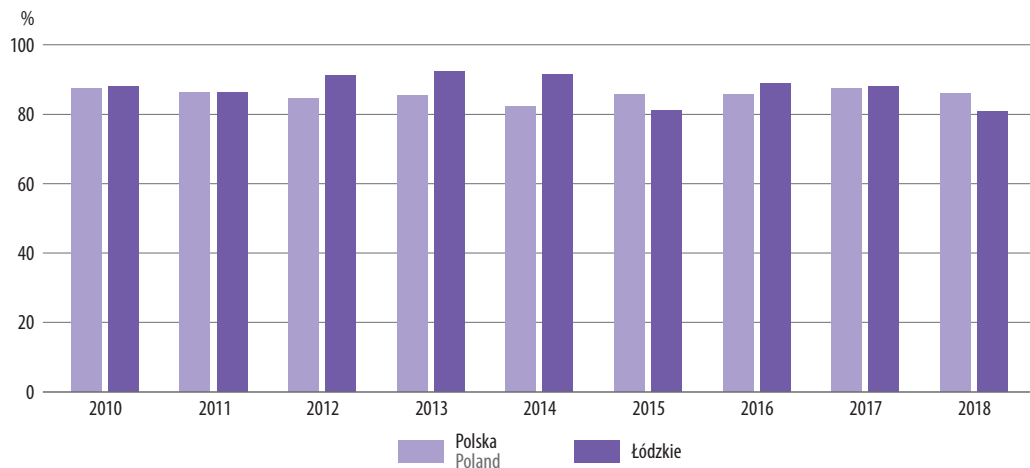

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Wykres 59. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 59. Share of revenues of enterprises showing net profit in total income from the whole activity

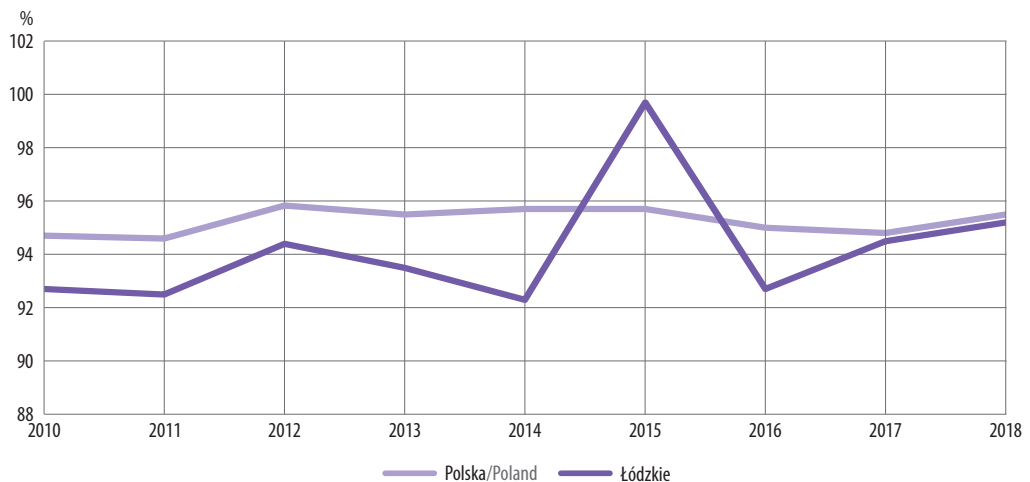

W 2018 r. w województwie łódzkim zysk netto wykazało 79,4% badanych przedsiębiorstw wobec 77,9% rok wcześniej. Udział przychodów firm wykazujących zysk netto w przychodach ogółem zmniejszył się w porównaniu z 2017 r. o 7,2 p. proc. do poziomu 80,9%. W skali kraju udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto uległ obniżeniu o 0,3 p. proc. do poziomu 80,6%, a ich udział w przychodach ogółem zmniejszył się w analizowanym okresie o 1,5 p. proc. do poziomu 85,9%.

Przychody z całokształtu działalności w 2018 r. wyniosły 131146,1 mln zł i były o 4,8% wyższe od osiągniętych rok wcześniej, natomiast koszty ich uzyskania zwiększyły się o 5,7% (do 124916,0 mln zł), co znalazło odzwierciedlenie w pogorszeniu w skali roku wskaźnika poziomu kosztów z 94,5% do 95,2% (w skali kraju wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 95,5% wobec 94,8% rok wcześniej). W omawianym okresie w województwie łódzkim odnotowano również niższy wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (spadek o 5,8% wobec wzrostu w ujęciu ogólnokrajowym o 2,1%).

Wykres 60. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 60. Cost level indicator

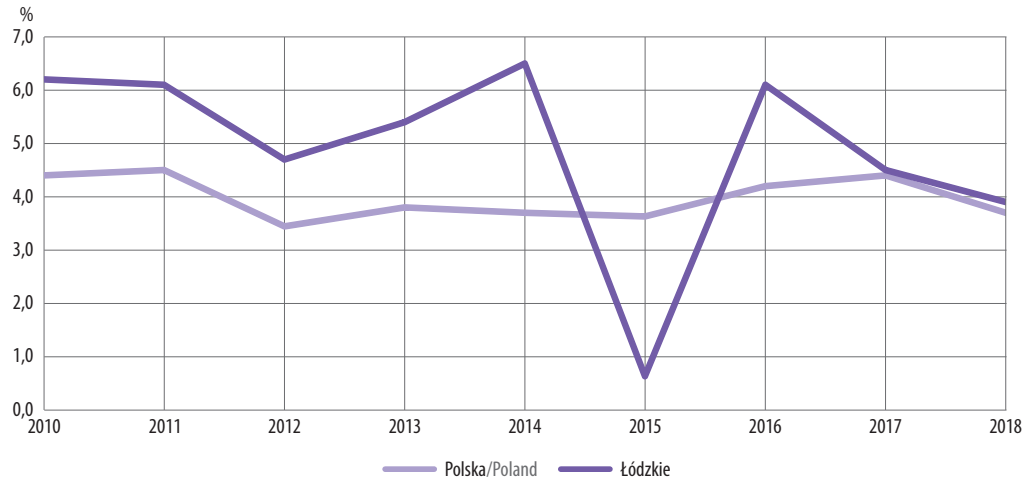

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;

Wykres 61. Wskaźnik rentowności obrotu netto

Chart 61. Profitability rate of net turnover

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2018 r. w województwie łódzkim osiągnęły wartość 128714,3 mln zł (wzrost o 5,3% w stosunku do roku poprzedniego), natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 121953,9 mln zł, co oznacza wzrost o 6,0%.

Wynik finansowy brutto ukształtował się na poziomie o 10,3% niższym niż w 2017 r. i wyniósł 6230,1 mln zł. Po odliczeniu obciążeń (podatku dochodowego) wynik finansowy netto osiągnął wartość 5117,5 mln zł, tj. o 9,9% mniejszą niż rok wcześniej.

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Niższe niż w roku 2017 r. były wskaźniki rentowności obrotu przedsiębiorstw. Wskaźnik rentowności obrotu brutto zmniejszył się o 0,7 p. proc do 4,8%, a wskaźnik rentowności obrotu netto - o 0,6 p. proc do 3,9%. Obniżeniu uległ również wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,6 p. proc do 5,3%). W skali roku wskaźnik płynności finansowej I stopnia nieznacznie zmniejszył się (z 39,5% do 39,4%), a wskaźnik płynności finansowej II stopnia uległ obniżeniu o 0,5 p. proc. do 94,8%.

Tabela 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 26. Selected indicators economic and financial in analysed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
	w %		in %	
POLSKA POLAND				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	94,7	95,7	94,8	95,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Sales profitability rate of products, goods and materials	5,2	4,5	4,9	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Profitability rate of gross turnover	5,3	4,3	5,2	4,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto Profitability rate of net turnover	4,4	3,6	4,4	3,7
Wskaźnik płynności I stopnia Financial liquidity ratio of the first degree	39,7	38,3	38,4	36,2
Wskaźnik płynności II stopnia Financial liquidity ratio of the second degree	105,5	101,0	102,2	98,4
ŁÓDZKIE				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	92,7	99,7	94,5	95,2
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Sales profitability rate of products, goods and materials	7,3	0,1	5,9	5,3
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Profitability rate of gross turnover	7,3	0,3	5,5	4,8
Wskaźnik rentowności obrotu netto Profitability rate of net turnover	6,2	0,6	4,5	3,9
Wskaźnik płynności I stopnia Financial liquidity ratio of the first degree	32,7	30,2	39,5	39,4
Wskaźnik płynności II stopnia Financial liquidity ratio of the second degree	92,1	91,4	95,3	94,8

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych i Dziedzinowych Bazach Wiedzy.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

W 2018 r. odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw w województwie łódzkim (po spadku w latach 2016-2017). Wpływ na to miał znaczący wzrost nakładów poniesionych na zakup środków transportu (o 91,6%) oraz maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi (o 26,4%). W porównaniu z 2017 r. spadła liczba inwestycji nowo rozpoczętych, natomiast wzrosła ich wartość kosztorysowa.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2018 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie łódzkim, wyniosły 10118,6 mln zł i były wyższe od zrealizowanych rok wcześniej o 12,7%. W skali kraju wartość nakładów inwestycyjnych wzrosła o 12,5% w obserwowanym okresie.

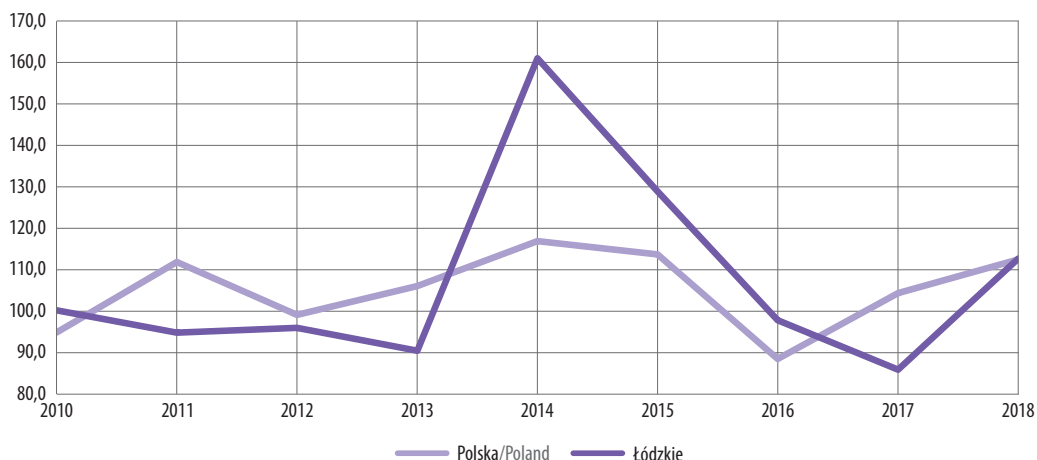
Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Wykres 62. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 62. Indices of investment outlays total (current prices)

Previous year=100s

W 2018 r. w województwie łódzkim, z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 2513,2 mln zł (o 17,3% mniej niż rok wcześniej). Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła poziom 7057,7 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 32,0%, a ich udział w nakładach ogółem wzrósł w skali roku o 10,3 p. proc. Na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi przeznaczono 6167,3 mln zł (o 26,4% więcej niż w roku poprzednim), a na środki transportu – 890,4 mln zł (o 91,6% więcej niż w 2017 r.).

W analizowanym okresie wzrost nakładów inwestycyjnych wystąpił w większości obserwowanych sekcji. W przemyśle zainwestowano o 7,2% więcej środków, w tym w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 58,8% więcej, a w przetwórstwie przemysłowym – o 34,0% więcej. Najwyższy wzrost nakładów odnotowano w administrowaniu i działalności wspierającej (ponad 3 razy więcej) oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,5 razy więcej). Spadek wartości nakładów inwestycyjnych w porównaniu z 2017 r. wystąpił m. in. w budownictwie (o 37,6%) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 36,2%).

W 2018 r. inwestowały głównie, podobnie jak przed rokiem, przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (44,6%) oraz przetwórstwa przemysłowego (36,0%). Inwestycje przedsiębiorstw z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych stanowiły 6,4% ogólnej wartości nakładów w województwie łódzkim.

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)
Table 27. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2017	2018
POLSKA POLAND				
Ogółem w mln zł Total in milion PLN	89236,8	136474,6	126186,5	141988,0
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	42,1	39,3	34,7	36,5
Zakupy Purchases				
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, and equipment and tools	45,5	46,4	50,3	49,8
środków transportu transport equipment	11,3	13,0	14,1	12,8
ŁÓDZKIE				
Ogółem w mln zł Total in milion PLN	6249,4	10692,5	8982,0	10118,6
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	36,9	39,0	33,8	24,8
Zakupy Purchases				
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, and equipment and tools	56,1	47,7	54,3	61,0
środków transportu transport equipment	5,2	4,9	5,2	8,8

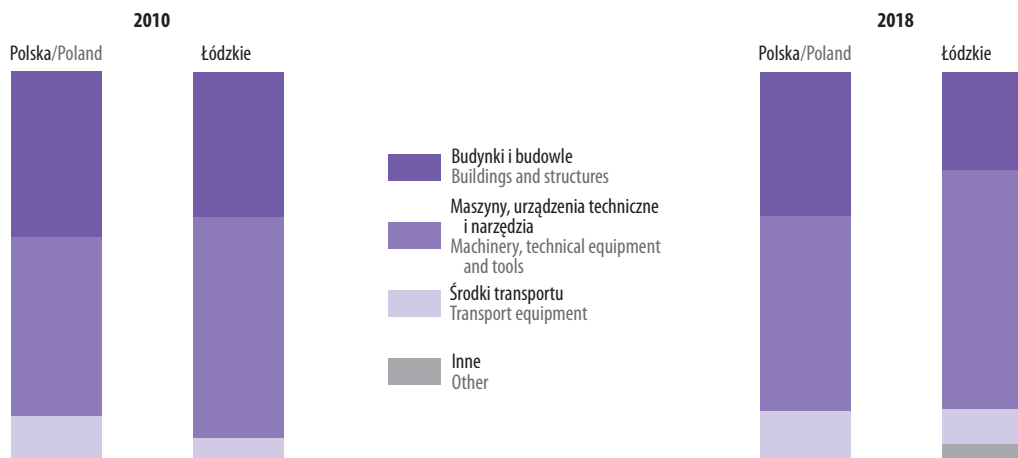
Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wykres 63. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)

Chart 63. Structure of investment outlays for fixed assets (current prices)

W 2018 r. w łódzkim inwestorzy rozpoczęli realizację 2392 nowych inwestycji (o 3,0% mniej niż przed rokiem), z których 47,0% stanowiły inwestycje polegające na modernizacji istniejących środków trwałych. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji była o 7,1% wyższa niż w roku poprzednim i wyniosła 3080,6 mln zł. W kraju w omawianym okresie odnotowano wzrost liczby rozpoczętych inwestycji o 8,8%, podczas gdy ich wartość kosztorysowa zmalała (o 8,1%).

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie łódzkim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa łódzkiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa łódzkiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym kraju.
2. Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „Przemysł” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano metodą przedsiębiorstw.
5. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.
6. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
 - 1) przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 2) produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 3) wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do sektora przedsiębiorstw, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej

i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. W przypadku produkcji sprzedanej przemysłu jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Opis	Stosowane skróty
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca

16. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to administrative division of the country in a given period.
2. Data are presented according to the Polish Classification of Activities – PKD 2007, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item “Industry” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the enterprise method.
5. Data are compiled in accordance with to the respective organizational status of units of the national economy.
6. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term entities of the national economy is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term economic entities is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
 - a) average paid employment and average monthly gross wages and salaries concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - b) sold production of industry and construction concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - c) financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities”), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the enterprise sector is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. In industry as constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

13. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

<i>Full name</i>	<i>Abbreviations</i>
<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
<i>Accommodation and food service activities</i>	<i>Accommodation and catering</i>

16. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

ANEKS
APPENDIX

Wybrane dane o województwie łódzkim

Selected data on Łódzkie voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Ludność ^a (w tys.)	2577,5	2542,4	2533,7	2524,7	2513,1
Na 1000 ludności:					
małżeństwa zawarte	5,16	5,70	4,98	4,99	4,34
urodzenia żywe	8,74	10,02	9,44	9,43	8,90
zgony	12,09	12,26	12,14	12,40	12,41
przyrost naturalny	-3,35	-2,24	-2,70	-2,97	-3,51
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,68	-0,70	-0,75	-0,72	-1,06
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^c (w tys.)	271	310,5	325,9	321,0	314,0
rok poprzedni = 100	x	101,7	105,0	98,5	97,8
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	198,4	131,6	138,7	151,0	151,6
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	17,9	12,2	12,9	14,0	14,1
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku					
w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	87,7	83,0	83,4	83,8	86,9
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	144	98	147	146	82
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^d (w %)	55,3	56,3	56,9	56,6	57,6
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^d (w %)	45,7	51,1	51,6	50,3	51,2
Stopa bezrobocia według BAEL ^d (w %)	17,4	9,2	9,3	11,0	11,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze					
przedsiębiorstw ^c (w zł)	2107,97	2978,57	3192,09	3339,41	3454,92
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	660,6	653,8	639,5	626,6	617,8
rok poprzedni = 100	99,0	98,6	97,8	95,4	98,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana					
przez ZUS (w zł)	1049,42	1481,17	1554,27	1642,49	1730,12
rok poprzedni = 100	102,8	106,4	104,9	105,7	105,3
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników					
indywidualnych (w zł)	741,54	940,86	973,40	1043,43	1109,24
rok poprzedni = 100	101,5	105,0	103,5	107,2	106,3

a Stan w końcu roku. b Przy obliczaniu salda migracji uwzględniono: w przypadku migracji wewnętrznych – dane za 2015 rok; w przypadku migracji zagranicznych – dane za 2015 rok. c Average during the year. d Average during the year.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
2504,1	2493,6	2485,3	2476,3	2466,3	Population ^a (in thousand)
					Per 1000 population:
4,55	4,59	4,71	4,65	4,68	marriages contracted
9,05	8,85	9,16	9,59	9,32	live births
11,85	12,46	12,14	12,57	12,79	deaths
-2,80	-3,61	-2,98	-2,98	-3,47	natural increase
-0,82	-0,83 ^b	-0,57	-0,72	-0,75	internal and international net migration for permanent residence
313,8	322,5	326,7	343,1	353,8	Average paid employment in the enterprise sector ^c (in thousand)
100,0	102,7	101,3	105,0	103,1	previous year = 100
126,2	109,5	91,0	72,7	66,0	Registered unemployed persons ^a (in thousand)
11,8	10,3	8,5	6,7*	6,1	Registered unemployment rate ^a (in %)
					Unemployed persons without benefit rights in total number
87,3	86,8	86,5	85,9	84,9	of unemployed persons ^a (in %)
58	33	23	13	11	Unemployed persons per job offer ^a
58,3	57,2	56,6	57,3	57,6	Activity rate by LFS ^d (in %)
53,1	52,9	53,4	54,7	55,1	Employment rate by LFS ^d (in %)
8,8	7,7	5,6	4,6	4,4	Unemployment rate by LFS ^d (in %)
					Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^c
3591,51	3745,57	3867,24	4103,93	4419,28	(in PLN)
609,8	609,7	611,7	612,9	632,6	Average monthly number of retirees and pensioners (in thousand)
98,7	100,0	100,3	100,2	103,2	previous year = 100
					Average monthly gross retirement pay and pension paid
1789,61	1843,94	1876,11	1927,25	2014,36	by ZUS (in PLN)
103,4	103,0	101,7	102,7	104,5	previous year = 100
					Average monthly gross retirement pay and pension
1132,37	1168,00	1170,59	1187,40	1215,54	for farmers (in PLN)
102,1	103,1	100,2	101,4	102,4	previous year = 100

zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. d Przeciętne w roku. international migration - data for 2014. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Wybrane dane o województwie łódzkim (cd.)

Selected data on Łódzkie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych					
(rok poprzedni = 100):					
ogółem	102,0	102,8	104,4	103,8	100,8
żywność i napoje bezalkoholowe	102,4	103,1	105,8	104,4	102,3
odzież i obuwie	93,7	97,4	98,8	95,7	93,3
mieszkanie	103,2	103,8	106,0	105,7	102,0
Plony zbóż podstawowych (z mieszkami zbożowymi)					
z 1 ha w dt	26,9	30,9	31,2	29,6	29,8
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:					
bydło ^a	40,1	45,3 ^b	47,3	45,5	43,8
trzoda chlewna ^c	125,5	130,5 ^b	114,3	97,5	94,8
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):					
ziarna zbóż (bez siewnego)	x	119,0	156,5	103,4	89,0
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	121,1	94,9	118,8	121,5	96,0
żywca rzeźnego wieprzowego	91,5	85,2	118,6	117,0	99,8
Relacje cen skupu ^d 1 kg żywca wieprzowego do cen					
targowiskowych:					
1 kg żyta	11,2	8,4	5,8	6,2	7,5
1 kg jęczmienia	8,7	6,5	5,2	5,9	6,1
Produkcja sprzedana przemysłu ^e					
(rok poprzedni = 100; ceny stałe)	x	113,6	116,4	110,0	104,0
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^e					
w tysiącach	165,8	168,1	174,8	169,7	165,1
rok poprzedni = 100	x	100,3	104,0	97,1	97,3
Produkcja sprzedana budownictwa ^e					
(rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	110,3	117,5	98,9	91,0
Produkcja budowlano-montażowa ^e					
(rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	113,7	117,9	102,1	84,4

a Stan w czerwcu. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c W latach 2011–2013 Stan w końcu lipca. d Ceny bieżące bez VAT. e Data concern economic entities

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
					Price indices of consumer goods and services
					(previous year = 100)
99,5	98,8	99,4	102,1	101,5	total
98,7	98,2	100,8	104,8	102,4	food and non-alcoholic beverages
93,4	94,5	94,5	94,1	96,1	clothing and footwear
100,2	100,2	99,7	101,9	102,3	dwelling
36,0	30,3	31,6	35,2	28,7	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
					Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
48,5	47,3	47,0	45,8	47,9	cattle ^a
110,4	105,7	111,3	105,7	120,9	pigs ^c
					Price indices of procurement (previous year = 100):
83,4	97,1	94,1	106,7	108,1	cereal grain (excluding sowing seed)
95,1	100,5	100,0	107,8	103,1	cattle for slaughter (excluding calves)
89,4	89,0	109,5	108,3	90,3	pigs for slaughter
					Procurement price ^d per kg of pigs for slaughter to marketplace
					prices:
7,7	7,3	7,9	8,1	6,8	per kg of rye
5,9	5,8	6,4	6,8	5,6	per kg of barley
					Sold production of industry ^e
100,9	104,1	99,7	106,9	101,2	(previous year = 100; constant prices)
					Average paid employment in industry ^e
165,4	169,0	170,2	174,6	177,4	in thousands
100,2	102,1	100,7	102,6	101,6	previous year = 100
					Sold production of construction ^e
109,8	111,7	86,6	107,2	114,6	(previous year = 100; current prices)
					Construction and assembly production ^e
108,1	109,2	85,2	85,1	120,9	(previous year = 100; current prices)

^e Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

Wybrane dane o województwie łódzkim (dok.)

Selected data on Łódzkie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^a					
w tysiącach	16,5	22,5	23,3	24,1	20,8
rok poprzedni = 100	x	104,2	103,6	103,4	86,5
Mieszkania oddane do użytkowania	4565	6957	6022	8019	6009
rok poprzedni = 100	83,2	109,7	86,6	133,2	74,9
na 1000 ludności	1,8	2,7	2,4	3,2	2,4
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	126,3	112,7	119,2	107,5	126,3
Sprzedaż detaliczna towarów ^a					
(rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	x	113,3	115,9	104,9	103,5
Podmioty gospodarki narodowej ^b	249459	230908	228537	234079	237915
rok poprzedni = 100	101,9	104,6	99,0	102,4	101,6
w tym spółki handlowe	11331	14198	14945	15946	17214
rok poprzedni = 100	104,4	105,9	105,3	106,7	108,0
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2277	2722	2827	2953	3076
rok poprzedni = 100	105,8	102,2	103,9	104,5	104,2
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach ^c (w %)	x	92,7	92,5	94,4	93,5
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c (w %):					
brutto	x	7,3	7,5	5,6	6,5
netto	x	6,2	6,1	4,7	5,4
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c					
w milionach zł (ceny bieżące)	2843,9	6249,4	5924,4	6587,7	5149,7
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	x	100,2	94,8	96,0	90,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms.

2014	2015	2016	2017	2018	Specification
					Average paid employment in construction ^a
19,0	19,0	17,9	17,6	18,2	in thousands
91,1	100,0	94,2	98,3	103,5	previous year = 100
6501	7150	7065	7473	8046	Dwellings completed
108,2	110,0	98,8	105,8	107,7	previous year = 100
2,6	2,9	2,8	3,0	3,3	per 1000 population
118,4	112,6	111,9	113,3	104,9	average usable floor space per dwelling (in m ²)
					Retail sale of goods ^a
98,5	108,5	107,1	108,8	108,0	(previous year = 100; current prices)
239578	241462	243280	245855	247502	Entities of the national economy ^b
100,7	100,8	100,8	101,1	100,7	previous year = 100
18451	20084	21771	23316	21162	of which commercial companies
107,2	108,8	108,4	107,1	90,8	previous year = 100
3166	3288	3382	3525	2739	of which with foreign capital participation
102,9	103,8	102,9	104,2	77,7	previous year = 100
92,3	99,7	92,7	94,5	95,2	Cost level indicator in enterprises ^c (in %)
					Turnover profitability rate in enterprises ^c (in %):
7,8	0,3	7,3	5,5	4,8	gross
6,5	0,6	6,1	4,5	3,9	net
					Investment outlays in enterprises ^c
8293,5	10692,5	10461,7	8982,0	10118,6	in million PLN (current prices)
161,0	128,9	97,8	85,9	112,7	previous year = 100 (current prices)

indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
in agriculture; as of at the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

Wybrane dane o województwie łódzkim według miesięcy

Selected data on łódzkie voivodship in months

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ^a (w tys.)	a	2480,0
	b	2470,6
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	a	339,0	337,3	338,4	340,0	339,8	340,4
	b	349,4	350,8	352,5	354,9	354,7	355,2
poprzedni miesiąc = 100	a	103,3	99,5	100,3	100,5	99,9	100,2
	b	101,5	100,4	100,5	100,7	99,9	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	104,1	103,4	103,4	103,7	103,6	103,4
	b	103,1	104,0	104,1	104,4	104,4	104,3
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	a	94,6	93,9	90,6	86,1	82,9	79,3
	b	76,2	75,7	73,8	70,8	68,7	67,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	a	8,7	8,7	8,4	8,0	7,7	7,4
	b	7,0	6,9	6,8	6,5	6,3	6,2
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	a	7308	9434	12222	10878	11230	10464
	b	11642	9275	11314	11708	12839	12974
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	a	19	15	12	12	11	12
	b	9	9	12	9	7	7
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze							
przedsiębiorstw ^b (w zł)	a	3988,25	3827,34	4011,91	4018,80	3925,19	3997,59
	b	4219,29	4129,89	4352,11	4324,00	4213,76	4271,71
poprzedni miesiąc = 100	a	91,2	96,0	104,8	100,2	97,7	101,8
	b	90,7	97,9	105,4	99,4	97,5	101,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	102,8	104,5	103,7	105,6	105,7	105,2
	b	105,8	107,9	108,5	107,6	107,4	106,9
Relacje cen skupu ^c 1 kg żywca wieprzowego do ceny							
targowiskowej żyta	a	8,2	8,4	8,5	9,1	8,7	8,4
	b	6,7	7,1	7,3	7,0	6,9	7,4

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Ceny bieżące bez VAT.
a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Current prices excluding VAT.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2017 b – 2018	
.	2476,3	a	Population ^a (in thousand)
.	2466,3	b	
340,8	342,6	342,6	342,5	344,1	344,2	a	Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thousand)
355,5	354,0	353,5	353,2	352,6	352,0	b	
100,1	100,5	100,0	100,0	100,5	100,0	a	previous month = 100
100,1	99,6	99,8	99,9	99,8	99,8	b	
103,4	104,5	104,3	104,2	104,7	104,8	a	corresponding month of previous year = 100
104,3	103,3	103,2	103,1	102,5	102,3	b	
78,3	78,0	76,6	72,2	71,9	72,7	a	Registered unemployed persons ^a (in thousand)
66,4	66,2	65,6	64,5	65,1	66,0	b	
7,3	7,3	7,1	6,8	6,7	6,7	a	Registered unemployment rate ^a (in %)
6,1	6,1	6,1	6,0	6,0	6,1	b	
9726	11211	12199	11554	9572	8755	a	Job offers declared during a month
11309	11236	10832	10368	10892	8830	b	
10	9	9	10	11	13	a	Unemployed persons per job offer ^a
9	8	7	9	10	11	b	
							Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b
4064,71	4071,75	4079,46	4085,45	4325,24	4650,77	a	(in PLN)
4485,22	4408,35	4364,33	4434,51	4646,15	4961,65	b	
101,7	100,2	100,2	100,1	105,9	107,5	a	previous month = 100
105,0	98,3	99,0	101,6	104,8	106,8	b	
104,8	106,3	107,3	107,6	108,6	106,3	a	corresponding month of previous year = 100
110,3	108,3	107,0	108,5	107,4	106,7	b	
							Procurement price ^c per kg of pigs for slaughter to marketplace
8,2	8,3	8,2	7,5	7,3	7,3	a	price per kg of rye
7,4	7,5	7,1	6,3	6,4	5,7	b	

Wybrane dane o województwie łódzkim według miesięcy (cd.)

Selected data on łódzkie voivodship in months (cont.)

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ^a (ceny stałe)							
poprzedni miesiąc = 100	a	101,1	100,6	114,0	87,6	101,5	100,8
	b	103,7	98,6	109,4	93,5	99,2	103,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	109,7	104,1	114,2	101,9	109,2	102,4
	b	104,4	101,6	96,9	103,7	102,0	104,5
Produkcja budowlano-montażowa ^a (ceny bieżące)							
poprzedni miesiąc = 100	a	32,7	140,1	118,0	82,3	105,7	98,0
	b	28,0	138,2	124,4	116,4	124,9	151,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	90,1	105,8	95,5	80,9	79,4	65,8
	b	77,1	76,1	80,3	113,5	134,0	207,1
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)							
	a	563	1035	1723	2141	2623	3226
	b	593	1221	2032	2477	2932	1561
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	114,4	108,5	116,7	98,5	101,4	105,5
	b	105,3	118,0	117,9	115,7	111,8	110,4
Wskaźnik cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych ^b :							
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	.	.	102,1	.	.	102,0
	b	.	.	101,4	.	.	101,5
skupu ziarna zbóż:							
poprzedni miesiąc = 100	a	102,5	99,0	104,8	99,9	102,9	101,4
	b	98,3	98,9	99,7	101,2	99,6	100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	100,2	102,5	110,3	110,4	111,6	112,5
	b	102,6	102,5	97,5	98,8	95,7	94,6
skupu żywca rzeźnego wołowego:							
poprzedni miesiąc = 100	a	104,2	98,0	99,1	99,5	104,1	99,1
	b	100,3	103,3	98,4	101,4	99,3	100,4
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	104,3	125,1	108,5	102,4	105,7	105,3
	b	101,9	107,4	106,6	108,7	103,7	105,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W kwartale.
a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the quarter.

VII	VIII	IX	X	XI	XII		Specification a – 2017 b – 2018
							<i>Sold production of industry^a (constant prices)</i>
92,8	123,0	91,1	103,8	97,8	92,7	a	<i>previous month = 100</i>
96,2	104,7	97,2	110,1	100,0	86,1	b	
104,5	121,4	102,6	106,9	103,3	101,8	a	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
108,4	91,8	97,4	103,1	105,8	98,0	b	
							<i>Construction and assembly production^a (current prices)</i>
115,8	137,0	89,6	106,9	107,9	119,9	a	<i>previous month = 100</i>
60,9	126,9	86,5	130,0	102,4	125,4	b	
77,6	122,9	90,6	112,1	119,4	90,0	a	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
108,9	100,8	97,4	118,5	112,5	111,3	b	
3837	4293	5080	5674	6418	7473	a	<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>
4200	4849	5657	6249	7384	8046	b	
108,6	108,4	114,6	108,2	102,8	105,8	a	<i>corresponding period of previous year = 100</i>
109,5	113,0	111,4	110,1	116,1	107,7	b	
							<i>Price indices of:</i>
							<i>consumer goods and services^b:</i>
.	.	102,1	.	.	102,3	a	<i>corresponding period of previous year = 100</i>
.	.	101,8	.	.	101,3	b	
							<i>procurement of cereal grain:</i>
95,6	91,6	104,1	101,0	102,6	102,2	a	<i>previous month = 100</i>
99,5	108,8	109,2	97,5	105,7	102,0	b	
111,1	108,2	108,1	111,3	112,2	107,0	a	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
98,5	117,0	123,1	118,5	122,1	121,9	b	
							<i>procurement of attle for slaughter:</i>
98,4	99,9	101,9	99,8	100,9	100,9	a	<i>previous month = 100</i>
96,9	103,7	96,0	101,8	100,6	98,8	b	
105,2	106,8	107,4	107,4	106,5	105,8	a	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
103,4	107,3	101,1	103,1	102,8	100,6	b	

Wybrane dane o województwie łódzkim według miesięcy (dok.)

Selected data on łódzkie voivodship in months (cont.)

Wyszczególnienie a – 2017 b – 2018		I	II	III	IV	V	VI
Wskaźnik cen (dok.):							
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc = 100	a	96,5	98,6	102,8	109,4	101,1	98,7
	b	93,1	105,7	102,3	97,5	100,0	104,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	120,1	115,0	113,6	128,8	117,5	109,1
	b	88,4	92,0	94,3	84,0	83,1	88,3
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	a	80,5	97,5	116,1	99,9	94,3	101,3
	b	83,1	95,7	114,8	99,8	97,3	103,6
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	116,6	111,2	115,8	111,7	108,3	105,0
	b	107,3	105,4	104,2	104,0	107,4	109,9
Podmioty gospodarki narodowej ^b							
	a	242481	242252	242838	243516	244091	244578
	b	244916	245040	245586	246157	247090	247840
w tym spółki handlowe	a	21929	22065	22217	22329	22434	22553
	b	23503	23654	23761	23878	23948	23998
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	3407	3437	3437	3454	3460	3460
	b	3545	3568	3571	3568	3557	3546
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^c :							
brutto (w %)	a	.	.	6,4	.	.	5,9
	b	.	.	5,7	.	.	4,9
netto (w %)	a	.	.	5,2	.	.	4,9
	b	.	.	4,7	.	.	4,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c							
w milionach zł (ceny bieżące)	a	.	.	1563,8	.	.	3650,1
	b	.	.	1610,6	.	.	3699,2
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	.	.	73,2	.	.	79,8
	b	.	.	103,0	.	.	101,3

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa wane narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms. cumulatively.

VII	VIII	IX	X	XI	XII		Specification a – 2017 b – 2018
							Price indices of (cont.):
							procurement of cattle for slaughter
100,2	97,9	98,6	93,8	95,9	98,6	a	previous month = 100
100,9	101,9	97,0	94,8	95,2	99,2	b	
104,1	101,4	99,1	95,4	95,7	91,6	a	corresponding month of previous year = 100
88,9	92,5	91,1	92,0	91,3	91,9	b	
							Retail sale of goods ^a (current prices):
100,5	101,6	97,5	108,2	96,2	104,0	a	previous month = 100
99,8	100,4	95,3	110,4	96,1	112,7	b	
108,8	109,2	106,7	107,5	113,6	115,4	a	corresponding month of previous year = 100
109,1	107,9	105,4	107,5	113,6	104,9	b	
244632	245125	245384	245461	245652	245855	a	Entities of the national economy ^b
243398	244458	245251	246109	246817	247502	b	
22658	22757	22884	23012	23133	23316	a	of which commercial companies
20542	20685	20790	20916	21048	21162	b	
3463	3470	3476	3494	3494	3525	a	of which with foreign capital participation
2678	2694	2707	2724	2734	2739	b	
							Profitability rate of turnover in enterprises ^c :
.	.	6,8	.	.	5,5	a	gross (in %)
.	.	5,0	.	.	4,8	b	
.	.	5,6	.	.	4,5	a	net (in %)
.	.	4,2	.	.	3,9	b	
							Investment outlays in enterprises ^c
.	.	5713,9	.	.	9035,9	a	in million PLN (current prices)
.	.	5996,8	.	.	10118,6	b	
.	.	80,4	.	.	86,4	a	corresponding period of previous year = 100
.	.	105,0	.	.	112,7	b	

indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane